Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 122. szám. Vasárnap, május 5.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Legyünk résen.

Budapest, május 4.

Agrár-merkantil veszekedéseinknek — ha jól látjuk — közeledik a végső órája. Nagy jelentőségü és kiszámithatatlan mértékü veszedelem bukkan fel politikai és gazdasági életünk szemhatárán: veszedelem, amely sürgősen vállvetett együttmüködésre és testvéri összhangra szólitja fel a magyar közgazdaságnak valamennyi ágazatát. Az a cikk, a melyet alább közlünk, megkonditja a vészharangot s a mentés munkájára akarja összetoborzani párt- és érdekkülönbség nélkül az egész magyar közvéleményt. Olyan helyről jön ez a nagyon komor intelem, a hol *országszerte elismert buzgósággal és szeretettel karolják fel a hazai gazdaközönségnek minden érdekét.* A mezőgazdák legerélyesebb barátainak táborából im meggyőzően hirdetik a merkantil- és agrár-érdekek megbékülésének s együttmüködésének szükséges voltát. Felhivjuk a közönség figyelmét e fejtegetésekre.

*

(K.) Álmélkodva nézünk át — kicsinyes politikai zsörtölődésének közepette — Ausztriára, ahol most egy óriási méretü gazdasági koncepció jut a megvalósulás küszöbére. Viziut-hálózatának kiépitésével egy évszázadok óta tervezgetett nagyszerü közgazdasági feladat megvalósitásához fog Ausztria. Ezzel szemben nálunk is előtérbe lép a viziutak nagy kérdése, melyet gazdasági függetlenségünk biztositása érdekében most már szükségképp meg kell oldanunk.

Ha részt akarunk venni a világversenyben és meg akarunk jelenni a külföldi piacokon, hogy évről-évre fokozódó termelésünket értékesitsük: akkor az olcsó szállitás lehetőségéről kell gondoskodnunk, mert termelési költségeinket csökkenteni nem tudjuk.

A vasuti tarifák nálunk is elérték az olcsóság ama határát, melyen alul az üzemköltségek sem találnak fedezetet többé; s mégis azt látjuk, hogy a termelés minden ága a fuvardijak további mérséklését sürgeti, mert versenyképességünknek az olcsó szállitás az alapfeltétele.

Nyilvánvaló, hogy a vasutak immár nem tudják az ugynevezett tömegáruk mozgósitásának feladatát oly mértékben teljesiteni, amily mértékben ez kivánatos volna. A szállitás költséges, drága volta miatt távol vidékek tömegárui nem értékesithetők s a forgalom fejlődésében sorra tulszárnyalnak bennünket azok az államok, melyek a viziutakban a gazdasági sikereknek legfőbb biztositékait megteremtették.

Vasuti fővonalainkat kiépitettük s ami ezen a téren még teljesitendő, az a helyi érdekü vasutak folytatólagos kiépitése, hogy a vasuti közlekedés előnyeiben az ország minden vidéke részesüljön. De azzal tisztában lehetünk, hogy ha még oly sürü vasuthálózat létesül is, ha uj vágányokkal látjuk is el a fővonalakat, a tarifák leszállitására, az üzemköltségek csökkentésére gondolni többé nem lehet.

Nekünk is a végső remédiumhoz, az olcsó viziuthoz kell folyamodnunk, mint folyamodott Franciaország és Németország, ahol éppen a mesterséges viziutak segélyével ölt most oly mesés arányokat a forgalom.

Az osztrák viziutak kiépitése mintegy kényszerhelyzetet teremt, hogy ezzel a nagy kérdéssel mi is foglalkoztassuk az elméket; mert bármily rokonszenves Ausztriának e hatalmas vállalkozása, reánk nézve bizonyos veszélyeket rejt az méhében, melyekkel számolnunk kell.

A tervezett osztrák csatornák fontosságát nem abból a szempontból kell megitélni, hogy azok a mi viziutunkat a nagy német viziutakkal s a keleti és északi tenger hatalmas kikötőivel fogják összekötni, mert ez az összeköttetés nagy nemzetközi jelentőségre sohasem tarthat számot, hisz a tengerhez — akár az északi és keleti tengeri nagy német kikötőkhöz — a magyar áru mindig gyorsabban és olcsóbban jut Fiume vagy Galatz felé, mint a csekélyméretü s az óriási terepakadályok miatt mindenkor nagy üzemköltségekkel terhelt osztrák csatornákon át.

A Duna-Odera csatornát egyelőre nem is kötik össze az Oderával s a nemzetközi forgalom tekintetében ez a csatorna sohasem lesz nagy szerepre hivatott; mert az Odera folyó felsőbb szakaszain Németország aligha fog oly költséges csatornázásokat létesiteni, melyek a hajózást biztositanák.

A nemzetközi forgalom szempontjából mindenesetre jelentőségesebb volna a Duna-Moldva-Elbe-összeköttetés, ha Bécs és Budweis, vagy Linz és Budweis között 6—700 méter magas terep-akadályt nem kellene leküzdeni, melyen keresztül a forgalom mindig költséges és nehézkes marad.

Az osztrák csatornák minket érdeklő jelentősége *a belforgalomban* rejlik, abban a belforgalomban, mely a fát, a gácsországi gabonát, a morva és cseh cukorrépát, a cseh sört, és a sziléziai kőszenet olcsón szállitja és erős piacot teremt Bécsben, mely a csatornák által az osztrák viziut-hálózat központja lesz.

Nyomoruságos dunai kereskedelmünknek főpiaca eddig Budapest volt; de ez a kereskedelem tudvalevőleg *visszafejlődik* s évről-évre inkább áthelyezkedik a *bécsi kikötőbe, mely az őrlési forgalom megszünte óta határozottan keresettebb a budapestinél.*

Az osztrák csatornák által megteremtendő uj helyzetnek szükséges folyománya lesz, hogy amily arányban Bécs jelentősége növekszik a viziforgalomban, olyan arányban fog csökkenni Budapesté. *Ez pedig a budapesti gabonapiac pusztulását jelenti.*

TÁRCA.

Az élet évszakai.

Ôh futó éltem, — egészben mi vagy?
Nagy folyásodban immár megitéllek!
Hogy mennyi hő van benned s mennyi fagy,
Hány s mily évszak? tán kész lehet a mérleg.

Első ifjuság nem volt tavaszom,
Sejtelmes vágytól nem feszült meg lelkem;
Mély árnyba rejtett az élet-vadon,
S nem csendült ott se álmom, se szerelmem.

Egyszerre hajh reám szakadt a nyár!
Felgyujtott forró szenvedélynek lángja;
Élv s harc gőzével telt meg a határ,
Tikkadt lég, rá vad zivatar villáma.

Egy bús éjjel tört szivemre a dér,
S innét erőm java hó s jégbe fagyva.
Rövid nyár után nyomban jött a tél,
A hő érzésnek még magvát sem hagyva.

Hosszan tartott, megfordult csendesen.
Most fujdogál köröttem üde szellő,
Majd hüs, majd langy csikland kellemesen,
S az égen csak kevés kóválygó felhő.

Ez a sok érett s változó zamat
Bizonyság rá, hogy sor jutott az őszre,
Jön s megy... egy-egy jelentős pillanat;
S mindről kivánnám, csak kicsit időzne!

Lángtól perzselten és fagytól dermedten
Nem volt gondom se a nyár, se a tél.
Gondom most, hogy mind *gondatlan* feledjem,
S minden pere drága, ha lelkem csak él.

Mezei Ernő.

A szürke ember.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: ***Abonyi Árpád.***

Wéber Feri hivatalnok volt a minisztériumban. Nagyon mellékes, hogy melyikben. Lényeges csak annyi, hogy idestova már negyven esztendős volt, s a fizetése a lakáspénzzel együtt még mindig nem haladta meg azt a bizonyos ezerkétszáz forintos banális középmértéket, mely mindenképpen „középfaju“ birtokosát a száma nélkül való hivatalnoki testület *szürkéi* közé sorozza be.

Pedig eleget iparkodott a szegény ördög, hogy nem annyira fölebbvalói, mint inkább a felesége kegyét, képességeinek szorgalmas megfeszitésével, kiérdemelje. Szőrös arcu, igénytelen, szelid emberke volt, de a minisztérium néhány száz főre tehető többi szürkéi között alig ette oly mesés kitartással valamelyik a hivatalos aktaszalmát, mint ő, — de csak késett az elismerés, csak késett . . . Fölebbvalói biztatták nagy jóindulattal. Még csak egy kis türelem, kedves Wéber ur és bizonyos, hogy ő méltósága, a tanácsos ur fölterjeszti. Ő méltósága a tanácsos ur is biztatta, mindenki biztatta, csak éppen a felesége ő nagysága nem biztatta soha egyetlen kegyelmes igével sem.

Holott erre aspirált legfőképpen.

Megvolt ennek a maga polgáriasan együgyü magyarázata, — az a mindössze tiz-tizenkét (nemkülönben miniszteriális „szürke“) tagból álló kisded és felette csendes erkölcsü asztaltársaság, mely hetenként kétszer egy aprócska budai kocsmában tobzódott fél liter idei boroccska és két hatos ára „felvágott“ mellett esténként héttől-tizenegyig, minden szürkesége mellett is produkált annyi jó izlést, hogy ezt a magyarázatot nemcsak rosszalta, de határozottan el is itélte, sőt ki is gunyolta miatta az asztal végén szerényen gubbasztó ártatlan Wéber Ferit.

Tudta ebben a szerény baráti körben mindenki, hogy Wéber Feri, ki már egyetemi koplalásainak bánatos napjaiban is oly jó volt mindenki iránt, mint egy falat kenyér — csakugyan ártatlan a házassága dolgában. Nem is komédia volt ez, hanem valóságos sors-tragédia. Meg volt irva előre, hogy eladdig rémületesen csendes és egyhangu élete harmincadik évében elhagyja Galamb-utcai butorozott szobáját és átköltözzék a budai oldalra, ott is a Fő-utcába, egy sárgára meszelt kétemeletes ház második emeletére, ahol „Egy előkelő államhivatalnok özvegye“ csinosan butorozott utcai szobát hirdetett annak a bizonyos „magányos urnak“.

Ő lett a magányos ur, — holott volt még vagy harminc-negyvenezer ilyen magányos ur Budapesten már akkoriban is — tiz év előtt — de mégis ő lett pontosan fizető lakója a másodemeleti csinosan butorozott utcai szobának és nem más. Ha az nem sors-tragédia, akkor ily bus játék voltaképpen nincs is. Mert nemcsak idáig van. Mert idáig tulajdonképpen nincsen semmi. A „végzetes“ fordulat ott kezdődött, midőn a szőrös kis Wéber Feri, a derék fiu, titokban elismerte, hogy uj lakása csakugyan csinos és nagyon megéri a tizenhat forintot. A Galamb-utcában tizennyolcat fizetett; szobája kicsiny

Lapunk mai száma huszonnyolc oldal.

Hogy a gabonakereskedés dunai székhelye Budapestről Bécsbe helyeztessék át, az valóban nem lehet érdeke a magyar kereskedelemnek s még kevésbé a magyar mezőgazdaságnak. Amig Budapest ezen a téren alárendelt szerepre van utalva, addig gazdasági függetlenségünk szép álma megvalósulni nem fog. Nekünk a gabonakereskedelmet nem szabad kibocsátanunk az ország szivéből; mert azzal végzetes csapást mérnénk mezőgazdaságunkra. A bécsi gabonatőzsde önkényének szolgáltatnók ki azt s le kellene mondanunk a reménységről, hogy Európában a gabonaárak alakulására valaha tényezők legyünk. Nekünk tehát nem szabad közönynyel nézni Ausztria nagy közgazdasági vállalkozását, számolnunk kell ennek következményeivel s idejekorán kell keresnünk a módokat, hogy az osztrák csatornáknak kárát ne lássuk.

Mi a teendőnk? Kétségkivül az, hogy Budapest szerepét biztositsuk a dunai kereskedelemben s erre nincs más eszköz, mint székesfővárosunkat *az egységes magyar viziuthálózat valóságos központjává tenni* s oly kereskedelmi kikötővel ellátni, mely a nagyforgalom igényeinek megfelel.

Van időnk a gondolkozásra, van időnk a cselekvésre; mert egy évtized választ el még bennünket attól, hogy az osztrák programm első része, a Bécshez vezető két csatorna létesüljön. Szerencsésebb is a helyzetünk, mert sem a Duna-Tisza, sem a Duna-Száva közén nincsenek hegyek, amelyek a mesterséges viziut kiépitését és üzemét költségessé és nehézzé tennék. A károlyvárosfiumei viziut létesitése a Karston át nagy feladat; de nem nagyobb, mint a bécs-budweisi csatornáé, sőt valószinüleg jóval kisebb lesz, mint a linz-budweisié.

Husz évre felosztva a munkafeladatot, minden nagyobb áldozat nélkül megépithetjük a budapesti kereskedelmi kikötőt, a Duna-Tisza-közi, a vukovár-samátzi s végül a károlyváros-fiumei csatornákat, végrehajthatjuk a kapcsolatos folyószabályozásokat s e feladatok teljesitésével oly egységes viziut-hálózatot nyerünk, amely ennek az országnak egész közgazdasági életére kiterjeszti áldásait. De megmentjük a székesfővárosnak s egyetlen tengeri kikötőnknek Fiuménak közforgalmi jelentőségét is.

Trieszt a tervezett uj vasuttal, Spalató a dalmát vasutakkal erősebb versenytársa lesz Fiuménak, mint eddig volt s ha kikötőnket nem akarjuk sorsára bizni, akkor viziutat kell hozzá vezetnünk s drágán mesterkélt fejlődését természetes uton biztositanunk.

Hogy ez az ut egyszersmind hazánk gazdasági függetlenségéhez vezet, az bizonyitásra nem szorul. A budapest—fiumei viziut felszabadit bennünket minden idegen befolyás alól, mert lehetővé teszi, hogy terményeink versenyképesen jelenhessenek meg a külföldi piacokon.

Budapest és Fiume jövője az ország jövője is s az a veszedelem, mely nyugatról fenyeget, nem szabad, hogy előkészületlenül találja Magyarországot. Életkérdésről van szó s nincs áldozat, mely a veszély mértékével és a siker értékével arányban nem állana.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 4.

A végin csak föllángol még egyszer az Adria-vita, hogy egy kicsit világitson ós melegitsen. Egy kurta órácska alatt ugyanis *lemajorferencezte* (bocsássa meg nekem a Nyelvőr ezt a szót) a t. Ház a szerződés utolsó pontjait s immár át lehetett térni magának a törvényjavaslatnak függőben hagyott első szakaszára. Ott pedig *Széll* Kálmán miniszterelnök beterjesztette a sajtóban már jelzett módositását, melynek értelmében az ország csak tiz esztendőre kötné le magát az Adriával szemben, mig a tengerhajós társaság tovább is lekötöttségben marad, mert ha a törvényhozás tiz esztendő multán meg akarja ujitani a szerződést, az Adria minden ellenvetés nélkül tartozik a most megállapitott feltételeket vállalni. Igaz ugyan, hogy a szerződés tartamának megrövidítése ellenében az Adria tiz hajó helyett most csak nyolc uj hajót tartozik beszerezni, de ez az elengedett kötelezettsége is föléled, ha a törvényhozás tiz esztendő multán a szerződés megujitása mellett fog nyilatkozni.

Mikor a miniszterelnök rendkivül hatásos megokolással ezt a módositást beterjesztette, föltámadt valami, ami egy idő óta tetszhalottnak látszott: — az *általános, élénk helyeslés.* Régen nem mutatkozott, de a miniszterelnök rövid beszéde után a régi erejével és melegségével köszöntött be. Helyeselt az egész félkör: az ellenzék is. És *Rakovszky* István, aki elsőnek jelentkezett most szólásra, a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a miniszterelnök *vivmányáról,* melyet a tizenkettedik órában is el tudott érni. Hanem persze Rakovszky abba a bokrétába, melyet Széll Kálmánnak szánt, tört is rejtett a kereskedelmi miniszter számára. Mert — igy fordult Hegedüs Sándor ellen — ha a miniszterelnök még ilyen későn is nagy eredményeket tudott kivivni az Adriával szemben, akkor a kereskedelmi miniszter igazán könnyelmüen járhatott el, hogy kellő időben se tudott semmit sem elérni.

Ez volt Rakovszky első vádja. De nem állt meg nála. Tartogatott valami titkos aktát (néppárti hirvivők bombának jelezték) s ezt készitette elő a következő kérdéssel:

— Hát, miniszter ur, most is ragaszkodik még kijelentéséhez, hogy adómentesség nélkül az Adria nem állt volna kötélnek?

— Kétségtelen — mondta *Hegedüs* Sándor.

— Ugy? Hát akkor felolvasok egy aktát. Tessék csak meghallgatni.

S azzal felolvasott egy beadványt, melyet a fiumei Hovald-féle hajogyár tulajdonosa intézett a kereskedelmi miniszterhez s melyben hajlandó az Adria kötelezettségeit vállalni — *adómentesség nélkül is.*

Hegedüs mosolyogva hallgatta a felolvasást s csak annyit kérdezett:

— Mikorról van ez a beadvány keltezve?

— *Május 3-áról* — szólt valamivel halkabban *Rakovszky.*

S e beadványra való hivatkozással most már határozati javaslatot terjesztett be, hogy a kormány vonja vissza a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot s megkötvén az előnyösebb szerződést, terjeszszen be ujabb novellát.

Fölkelt most *Hegedüs* Sándor s elmondta legrövidebb, de leghatásosabb beszédét. Ahány mondat, annyi sláger volt ez a beszéd. A veleje ez:

— Ma reggel kaptam meg a fiumei beadványt, melyet *jóakaró kezek* egyidejüleg Rakovszky urhoz is eljuttattak. Már most kérdem a t. Házat, ha január óta, majdnem négy hónapja tárgyalunk egy javaslatot s a fiumei cégnek *csak tegnap* jutott eszébe, hogy *licitandó* konkurráljon, lehet-e az ajánlatot egyáltalán komolyan venni? De föltéve, hogy mégis komoly az ajánlat, szabad-e rá olyen határozati javaslatot épiteni, hogy a kormány vonja vissza a tárgyalás alatt levő javaslatot? A visszavonás esetén marad a mai állapot az Adriával még tiz esztendeig. *Hát mit csináljak én addig a fiumei beadványnyal?* Tessék Hovald urnak ajánlatát tiz esztendő mulva benyujtani, ha akkor is lesz hozzá kedve: akkor lehet róla beszélni. De ma nem.

Az egész szabadelvüpárt helyeselte ezt a

---

volt, a szomszédban gyermekek sikongattak, a garnitura régi, kopottas, elhasznált, a függönyök stoppolva, a szőnyeg (inkább pokróc) foltozva volt, — szóval össze sem lehetett hasonlitani ezzel a mostani lakásával. Itt igazán nobilis otthont kapott tizenhat forintért. A szoba magas, tágas, világoszöldre festett, — külön kijárattal a lépcsőházba. A butorok modernek, tetszetősek, szinte ujjak, a függöny nehéz virágos juta, a szőnyeg kilencven centiméter széles, puha, finom jószág — kóstálhatott méterje ugylehet öt koronát is, ha nem hatot, vagy hetet. Ha a Bécsi-utcából való, akkor nyolcat, sőt tizet is a Váci-utcában.

Az özvegy, akitől a szobát kivette, majdnem egy fejjel magasabb, egészséges, kerek idomu, szőke hölgy volt, — fekete selyem toilettéje gyönyörüen rásimult hatalmas termetére és ami fő: csakugyan egy előkelő államhivatalnok özvegye volt, — bár férjének váratlan halála ezt az előkelőséget egy kicsit megtépázta.

A nagy szőke hölgy bizonyos felindulással, de máskülönben igen elegáns, diskrét modorban, maga világositotta fel Wéber Ferit, mindjárt az első héten. Nem titkolt el semmit. Férje, nemeskereki Potoczky Szevér lovag szintén a szerencsétlen börze-spekulációk áldozata volt. Mint annyi más. Midőn már mindenfelől szorongatták, letévedt az igaz utról. Mint annyi más. S egy esős októberi délután főbelőtte magát, — mint annyi más. Punktum. Nincs ebben semmi különös. Még csak nem is érdekes az egész véres história. Érdekes mindössze annyi, hogy az állam az elsikkasztott összeg fejében még az ő tulajdonát képező házi berendezést is el akarta árvereztetni, csakhogy ez a brutális szándék nem sikerült. Sikerült ellenben a másik égbekiáltó igazságtalanság: az, hogy megfosztották a nyugdij igényétől. Egy árva fillére sem számithatott. Igy került bus özvegyi sorsra férje könnyelmüsége miatt, s kellett megismerkednie a nélkülözéssel, melyet sohasem ismert. Nemes leány volt ő is. Atyja, somberki Berki Xaver Ferenc, alispánja volt a vármegyének. Persze, tönkrement az ő családja is. Rossz termés. Kártya. „Flancolás." Spekuláció. Váltó. Kohn Mór. Ime, a magyar nemes ur tönkrejutásának halhatatlan motivumai. Ismeretesek Zempléntől Orsováig.

— Most aztán egészen egyedül állok, — fejezte be elbeszélését a hölgy, — nincs senkim, csak egy öcsém a kassai gazdasági tanintézetben. Ezért kellett kiadnom a szobát is.

— Örülök, nagyságos asszonyom, hogy én voltam a szerencsés... — hebegte zavartan Wéber Feri s a világért sem merészelt az özvegy szigoru, kék szemeibe nézni. E máskülönben szép szemek parancsoló, hideg fénye valósággal hipnotizálta szegényt.

— Önnek van családja?

— Nincs, nagyságos asszonyom. Én is egyedül állok. Azaz hogy .... nekem is van egy nagybátyám.

— Itt Pesten?

— Óh nem! Grácban... igen... Radetzkygasse Nr. 115. Gondolom — ott. Mert én jóformán nem is ismerem. Gyermekkoromban láttam utóljára. Akkor őrnagy volt itt Pesten a Roditsezredben.

— Ah! És most?

— Most agglegény. Azaz hogy volt felesége is, valami osztrák báróné, de az meghalt. Gyermekei nem maradtak. Ezért mondom, hogy agglegény... voltaképpen...

— És most is őrnagy?

— Most nyugalomban van, Grácban, a Radetzky-Gasse...

— Értem, Wéber ur — szakitotta félbe finom mosolylyal a hölgy, s némi bátoritással tekintett komikusan pipotya zavarral küzdő, bátortalan lakójára — de azt akarom tudni, hogy miesoda most az ön nagybátyja?

— Altábornagy, nagyságos asszonyom... altábornagy...

— Ah, ez nagyon szép! Altábornagy... valóban, ez nagyon szép!

Wéber Ferinek soha életében nem jutott eszébe, hogy ez nagyon szép. Az özvegy elismerő szavaira azonban most kissé kifeszitette mellét, s egy kicsit a fejét is fölemelte. Sőt még meg is merte jegyezni, hogy biz ez ... izé ... csakugyan nagyon szép.

— Ő családomban az egyetlen, aki ennyire vitte. Atyám és a többiek ... és én magam is... Hiába, neki szerencséje volt! Boldogult szegény édes anyám sokszor mondogatta: Franci bátyám az egyetlen, aki valaki — ti többiek mind szamarak vagytok. Bocsánat...

— Folytassa, Wéber ur, — biztatta jóindulattal a hölgy.

— Atyám, aki szabó volt... bocsánat... de nagyon becsületes, jó ember — tette hozzá mohón, fejével intve — ilyenkor vállait vonogatta és azt felelte, hogy majd lesz valaki a fiából is. Tudniillik én belőlem. No... lett is, megkövetem — egy izé... majdnem kimondtam, hogy mi...

Az Én Ujságom.

A legjobb képes gyermek-hetilap, a gyermekek legkedvesebb szórakoztatója. Minden szám tele mesével, verssel, képpel. Szerkesztő: **Pósa Lajos.** Negyedévre 2 kor. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10.

sikerült választ s az ellenzék egyetlen tagjának sem volt kedve, hogy az együgyü bombát tovább is robbantsa. Többen felszólaltak, *Visontai* Soma, *Pichler* Győző, *Polónyi* Géza, de a Rakovszky nagy garral bemutatott aktájára egyik se akart emlékezni. Miktha nem is lett volna. Ott hagyták játékszernek a Rakovszky privát-mulatságára. Ők pedig most már csak azért ostromolták a miniszterelnököt, hogy módositását engedje a közgazdasági bizottsághoz utasitani, vagy legalább nyugodjék bele, hogy a módositást nyomják ki, oszszák szét s csak hétfőn vegyék tárgyalás alá. *Polónyi* Géza e kivánság kapcsán kritikát is prróbált gyakorolni, melyet azonban *Széll* Kálmán miniszterelnök a többség élénk helyeslése közben rontott le. Viszont az ellenzék kivánságát most is teljesitette a miniszterelnök s az ő hozzájárulásával a vita folytatását el is halasztották hétfőre.

Ez a mai vita története. Az érdekes vita előtt elhatározta a Ház, hogy *a delegáció tagjait csütörtökön választja meg.* Ugyancsak napirend előtt terjesztette be *Széll* Kálmán a gróf Széchényi Béla koronaőrré választásáról szóló törvényjavaslatot. Az ülés végén pedig még *Szluha* István interpellálta a belügyminisztert egy felfüggesztett s mégis állásában hagyott jegyző ügyében. Egy órakor azonban az egész ülés befejeződött.

A képviselőház ülése május 4-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Hegedüs* Sándor, *Széchenyi* Gyula, *Plósz* Sándor, *Cseh* Ervin, *Lukács* László.

(A delegációk.)

Elnök: Bemutatja a miniszterelnök átiratát, amely szerint a király a folyó évi április hó 28-ikán kelt kéziratában a közös ügyek tárgyalására 1901. évre kiküldendő országos bizottságot 1901. évi *május hó 20-ikára* Bécsbe hivta össze.

Molnár Antal jegyző (olvassa):

Elnök: Javasolja, hogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság képviselőházi tagjainak megválasztása a folyó hó 9-én, csütörtökön tartandó ülés napirendjére tüzessék ki. (Helyeslés.)

(A koronaőr megválasztása.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A koronaőrnek megválasztásáról szóló törvényjavaslatot régi szokás és gyakorlat szerint leteszi a képviselőház asztalára.

Elnök: A törvényjavaslat előzetes tárgyalás végett az igazságügyi bizottsághoz utasittatik.

Az Adria szerződése.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: A vita folyamán elhangzott megjegyzésekre teszi meg észrevételeit. Felel Visontai Somának a szabadhajózásról tett megjegyzéseire. A szabadhajózásra vonatkozó intézkedések majdnem minden országban egyenlők. Majorral szemben megjegyzi, ha akad reá vállalat, mely ugyanazon föltételeknek aláveti magát, az is ugyanazon kedvezményeket kapja meg megfelelő más vonalakra. Amennyiben az Adria a kormánynak beleegyezésével egyik-másik kikötőt a maga járathálózatába felvesz, vagy egyik-másik kikötőt megcserél, amit a mostani határozati javaslat értelmében a kormány a képviselőháznak bejelenteni is tartozik: igen természetes, hogy az ilyen módon megcserélt, vagy ujonnan felvett kikötőkre nézve ugyanazon kikötés áll, mint a nominative felsorolt kikötőkre. Mindaddig, amig az Adria rendes menetébe az illető kikötő felvéve nincsen, a szabadhajózás igenis segélyezhető.

Major Ferenc: Én is ugy értettem!

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Akkor egyetértünk; kötelességem volt azonban ezt megmondani, hogy félreértés belőle ne származzék.

A Ház változatlanul fogadja el a szakaszt.

Páder Rezső a 33. §-nál kimondatni kivánja, hogy az Adria intézőségében országgyülési képviselő részt ne vehessen. Ilyen értelemben módositást nyujt be.

Major Ferenc hozzájárul Páder inditványához, de megtoldja egy módositással, mely szerint az Adria igazgatótanácsában csak magyar állampolgár foglalhasson helyet s az elnök és az alelnök megválasztásához a kereskedelmi miniszter beleegyezése legyen szükséges.

Visontai Soma kéri, hogy a szakaszban magyar honpolgár szó helyett *magyar állampolgár* tétessék.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: A képviselőknek az igazgatóságból való kitiltására vonatkozó módositást azért nem fogadhatja el, mert ez szerződés, amelynek a képviselők állásához semmi köze. Az inkompatibilitás külön törvényhez tartozik, amelyben ezt elvi alapon, rendszeresen kell megoldani, amely törvény azután általános, kiterjed mindenre; és hova jutnánk, ha minden szerződésben, ha minden ilyen külön törvényben az inkompatibilitásról is intézkednénk? Hisz ez lehetetlenné tenné az eljárást.

Ami Major Ferenc inditványát illeti, odáig menni ilyen vállalatnál, ahol ugyan nem nagy örömünkre, de tényleg az idegen tőkének nagy szerepe van, de tökéletesen kizárjük a tőkének képviselőit is, az egyáltalán nem lehetséges. Az állami és a magyar forgalmi érdekek szempontjából teljesen elég az, hogy a többség biztositva van; és ez biztositva van. Visontai módositását elfogadja. (Helyeslés.)

Heltai Ferenc előadó: Páder Rezső módositásának indokolásánál a francia inkompatibilitási törvényre hivatkozott de akkor azon inkonzekvenciába esett, hogy csak a képviselőket kivánja kizárni az Adria intézőségből, a főrendeket nem, mig a francia törvény a főrendeket is kizárja. A miniszteri biztos kiküldését sem tartja helyesnek. (Helyeslés jobbfelől.)

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Csatlakozott az előadónak a miniszteri biztosra vonatkozólag tett megjegyzéseihez s egyuttal azt teszi hozzá felvilágositásul, hogy a miniszteri biztos hatáskörét Páder félreértette. Amit elmondott a hajók állapotáról, tisztántartásáról, az nem a miniszteri biztos, hanem a tengerészeti hatóság dolga.

A Ház elveti Major és Páder határozati javaslatait, ellenben Visontaiét elfogadja.

Molnár Jenő a 38. §-nál módositást nyujt be, mely szerint csőd esetén a magyar állam jogai első sorban érvényesittessenek.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter: Ezt a módositást nem fogadhatja el, mert itt nem arról van szó, hogy mi történhetik azzal a csődtömeggel, hanem arról, hogy mi az állam részéről fizetendő szubvenciót ebben az esetben azonnal beszüntessük. Itt ugyanis esetleg az a kétely merülhet fel, hogy az állam köteles a csődtömeget kiszolgáltatni és a további szubvenciót is. Erről intézkedünk tehát, egyébről intézkednünk nem kell.

A Ház a szakaszt változatlanul fogadja el.

(A szerződés módositása.)

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Ezzel a szerződéssel, amint azt a kereskedelemügyi miniszter ur ugy az általános vitánál, mint a részletes tárgyalás alkalmával többször kifejtette és érdemlegesen és behatóan előadta — a kormány az ország tengerentuli forgalmi érdekeit kivánta biztositani, még pedig minden eshetőséggel szemben és a változó körülményekkel szemben is egy hosszabb időre tengerhajózási társaság fokozott teljesitményekkel, ugy a hajóraj szaporitásával, mint a köteles járatok számának növesztésével s öregbitésével szolgálja az ország forgalmi érdekeit. Ez a szerződésnek alapgondolata és azt hiszem, hogy ez egészen helyes. Ennek ellenében, a több teljesitmény és hosszabb lejáratu szerződés ellenében, igaz, a szerződés az országra azt rójja hogy a társaságnak adómentesség adatik a törvényben, az az adómentesség, amelyet a társaság tényleg már élvezett, amely végre is minden esztendőben — az adótörvény alapján történvén az adó kivetése — bizonyos magyarázatoknak képezte tárgyát.

A szerződés tárgyalásának folyamán és ez alatt a hosszu vita alatt minden oldalról az az aggály is hangzott fel, hogy az ország tulhosszu időre van megkötve, (Igaz! a baloldalon.) ha a jelenleg érvényben levő szerződést, amely 1909-ben jár le, már most 1901-ben további 11 évvel, tehát 20 esztendőre hoszszabbitja meg. Ennek az aggálynak első sorban adott kifejezést Kossuth Ferenc t. képviselő ur a tuloldalról. De hallottam ennek az aggálynak a kifejezését a Ház ezen oldalán is, a többség oldalán, ha nem is annyira explicite, és hallottam, hogy a szerződés e részét igen sok helyütt aggályosnak tartják. A kormány kötelességének tartotta ezen általános aggályok folytán ezt a dolgot ujból megfontolás alá venni és megfontolás alá is vette (Helyeslés a baloldalon.) és miután én mindig abban a nézetben voltam és a kormány is mindig igy gondolkodott, hogy ott, ahol az ország egy jogáról, érdekéről van szó, ahol gazdasági érdekek forognak kérdésben, a jognak az erősitését és ez érdek biztositását minden módon és minden időben és a tárgyalás minden stádiumában tőlünk telhetőleg és az adott viszonyok tekintetbevételével igyekszünk lehetőleg nagyobbá tenni és lehetőleg az ország számára még inkább biztositani, mondom, megfontolás alá vettük tehát azt a kérdést, nem lehet-e az aggályokat eloszlatni azzal, ha a szerződés tartamát. — megtartatván azért az, ami a szerződésnek alapintenciója, hogy ugyanis az ország bizonyos legyen abban, ha ugy tartja jónak, hogy a forgalmi eszközök szaporitása hosszu időre garantirozva legyen — mondom, ha a szerződés tartamát rövidebb időre leszállitjuk és az ország kezét a jelenlegi szerződési határidőn tul meg nem kötjük. Arra a megállapodásra jutottunk és abban a helyzetben vagyok, hogy a t. képviselőháznak azt proponálhatom — amit meg is teszek, — hogy ezen első szakasznál, amely beiktatja és törvényerőre emeli a letárgyalt szerződést, amely első szakaszában, nézetem szerint — és talán egy második felveendő szakaszban — a Ház és a törvény kimondja, mily módon és mily módositásokkal, változ-

---

— Ráér még Wéber ur, — várakozzék. Hány éves?

— Harminc.

— Csak harminc? Mennyire fiatal...

— És mennyire szegény, — tette hozzá fanyarul Wéber Feri.

— Ez is megváltozhatik. Nagybátyjának ön az egyetlen törvényes örököse, — biztatta nyájas mosolylyal a hölgy.

A kis ember hallgatott. Restelte kimondani, hogy excellenciás onklija soha sem törődött vele. Tán azt sem tudja, hogy él. Az ilyen hetven esztendős vén ember nem tud már semmiről semmit. Midőn pedig a látogatás végén az özvegy meghivta magához egy csésze theára, elpirult, mint egy gyerek.

— Oh be előkelő, kedves, finom asszony... sóhajtotta titokban, midőn szobájába térve kivételesen egy öt krajcáros szivarra gyujtott.

*

Könnyü kitalálni, hogy Wéber Feri alig egy fél év mulva már férje volt az előkelő, kedves, finom asszonynak. Nemeskereki lovag Potoczky Szevér özvegye, született Somberki Berki Melinda, nem utasitotta vissza félénk kérőjét. Sőt, ugy tetszett, mintha még hizelgett volna neki, hogy ennyire félénk.

A nagy csöndben megkötött házasságot természetesen sokféleképpen kommentálták a minisztérium hivatali ketreceiben. A kisded asztaltársaság rögtön kimondta, hogy Feri ártatlan a dologban — hibás egyedül a sors. Mások ugy találták, hogy Ferinek... tisztelet-becsület a szorgalmának is, a jóságának is stb., de bizony csunya szegény, mint egy szőrös kis majom, módfelett imponált a nála majdnem egy fejjel magasabb, Brunhilde termetü, szőke hölgy. Van erre példa bőven, főleg — a zoológiában. Mások, a gonoszabbak, viszont abban a nézetben voltak, hogy Ferit nem az asszonyi bájak bő pompája, hanem az özvegy származásának előkelősége igázta le. Egy „Fleck-Schneider“ fia hamar elszédül, ha feje oly egyszerü szerénységgel van berendezve, mint az övé. Voltak azonban — és ezek voltak a legkiméletlenebbek — akik minden tartózkodás nélkül kimondták, hogy a nagy szőke asszony — diszesen felkantározott drága paripa hiányában: fülön ragadta szorultságában a csacsit is, hogy könnyebben megélhessen. Wéber Feri gázsija csak 1200 forint ugyan, — az előkelő hölgynek, mostani sanyaru helyzetében azonban ez is tekintélyes summa. Megmenti a nyomortól. Esetleg még rosszabbtól... Mindent egybevetve: Ferit egyszerüen fülön fogta az asszony és ezzel vége. Majd jajgatni fog szegény később eleget.

Ez a jóslat nem vált be.

Wéber Feri nem jajgatott sem akkor, sem később, sem most: tiz éves házassága után egyetlen egyszer sem — csak őszült és nem avanzsirozott. Maradt, ami volt: középfaju „szürke“ — ám becsületes, jámbor, szelid és jó — mint azelőtt. Diót lehetett volna törni a fején.

A lakásban ő nagysága az asszony parancsolt. Ő nagysága általában csunyán viselte magát, — sőt durván. Erőszakos volt, követelő, — majdnem ordináré. Erre is van példa a zoológiában. Wéber Ferinek főleg az fájt, hogy ő nagysága gyakran szemére lobbantotta szerény származását, s ebből magyarázta, hogy a hivatali ranglétrán nem tud emelkedni. Nem is biztatta soha, hogy emelkedni fog.

— Ott felejtenek, ahol vagy, — jelentette ki fagyos hangon és hátat forditott az elszomorodott emberkének.

Wéber Feri mukkanni sem mert az asszony jelenlétében. Oly együgyü „szürke“ volt, hogy szinte dühbe hozta az embert. E miatt aztán jóformán nem is sajnálta senki, — inkább gunyolták. Tessék: az inas. Tessék: a cseléd. Milyen árva! Hajhó, mi szégyen, hogy rabszolgája, keserves pénze árán, egy pöffeszkedő dámának, aki hozzáment komisz (ugy van!) számitásból, s akiben minden előkelő származása mellett sincs öt garas ára gyöngédség, — a hitvesi kötelességek más egyéb elementumairól nem is emlékezvén.

Wéber Feri, a jámbor, meg azt szégyelte, hogy nem tudott több pénzt adni az asszonynak. De honnan, teremtő isten, honnan?... Ha nincs? És talán nem is lesz.

Ez a keserü gyanu leverte és még gyámoltalanabbá tette. Valósággal gyáva volt már a szegény ördög, s ez félszeg, szegletes mozdulataiból is szembeszökően kiritt. Azon aprócska budai kocsmából már rég kimaradt. Megvonta magától a félliter ideit is, a két hatos ára felvágottat is. A szivart is. Ráfanyalodott a cigaretta-dohányra, amelyből 17 krajcárért egy paklit kapni. Azon rágódott két napig. Néha háromig is.

Hát ilyen gyáva legény volt ez a Wéber Feri, midőn egy szép napon valaki besugta neki, hogy ha tudni akarja, miért sétál „becses neje“ délelőttönként — midőn ő a hivatalban görnyed — fenn a budai vársétányon: menjen és nézze meg.

MOLL SEIDLITZ POR
felülmulhatatlan **házirszer** mindama **gyomorbajoknál**, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszertárakban **MOLL** készitménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SO
Legjobb fájdalomcsillapitó bedörzsölés, csuz, köszvény és egyébb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 80 fillérért kapható. **MOLL** készitmény kérendő.

zásokkal akarja beiktatni és törvényerőre emelni a szerződést, mondja ki, hogy a szerződésnek időtartama 1921-ről leszállittatik 1911-re (Helyeslés.) és az ország 1911-ben, vagy 1911 előtt, vagy pedig akármikor jogosítva van a szerződést meghosszabbitani, ha akarja, de 1911-en tul megkötve nincs. (Általános helyeslés.) Joga van meghosszabitani olyformán, hogy a társaságra nézve (Halljuk! Halljuk!) a törvényhozásnak e nyilatkozata kötelezővé válik, mihelyt 1910-ig a kormány részéről a társaságot erről értesiti. Ennek ellenében a szerződés egy másik pontjának beiktatását azzal a változtatással hozom javaslatba, hogy a mostani, 1902-ig kikötött kötelezettség arra nézve, hogy tiz hajó épittessék, leszállittassék 1902-ig nyolc hajóra, de az igy elhagyott két hajó megszerzésének kötelezettsége, valamint a jelenlegi szerződés szerint fennálló az a kötelezettség, hogy a társaság három vagy öt kisebb hajót tartozik épiteni, teleledjen a társaságra nézve minden ellenvetés nélkül azon esetben, ha az ország 1911-ben azt jelentené ki vagy azt határozná, hogy a szerződést meghosszabbitja. (Élénk helyeslés jobbfelől).

Ugy gondolom, a szerződés materiális részében változást nem szenvedett. Változást szenved abban, hogy az országnak a kezét nem köti meg a jelenlegi szerződés tartamán tul, tehát nem hosszabbitja meg a szerződést egy nappal sem, az ország jogát szabadon hagyja; az országnak tetszésétől, a maga gazdasági érdekeinek mérlegelésétől függ, meg akarja-e hosszabbitani ezt a szerződést és ha megakarja hosszabbitani, amire kötelezve nincs, a társaságra nézve ez kötelező. (Tetszés.) Ugy gondolom, a t. Házban nincs senki, aki a szerződést e tekintetben aggályosnak tartaná, fenn lévén hagyva az országgyülésnek azon joga, hogy a ma fennálló szerződés lejártával bölcs belátása szerint határozzon. (Helyeslés és tetszés.)

Azt vagyok bátor tehát javasolni, határozza el a t. Ház, hogy a törvényjavasiatnak 1. §-ában, ahol az van mondva, hogy a jelenlegi szerződés becikkelyeztettk, mondassék az, hogy: a jelenlegi szerződés becikkelyeztetik azon módositásokkal, melyeket a 2. §. melyet inditványozni szándékozom, tartalmaz. E szerint az 1. §. igy hangzanék: (Halljuk! Halljuk! Olvassa:)

1. §. A kereskedelemügyi miniszter által az Adria magyar kir. tengerhajózási részvénytársasággal 1900. évi december hó 11-én kötött szerződés a törvényhozás által a jelen törvény 2. §-ában felsorolt módositásokkal jóváhagyatik és igy módositott szerződés ezen törvény mellékleteként becikkelyeztetik s ekként ezen uj szerződés az 1901. évi január hó 1-jével a kereskedelemügyi miniszter által a nevezett társasággal 1891. évi március hó 28-án kötött és az 1891. évi XXX. törvénycikkel becikkelyezett szerződés helyébe lép.

A 2. §. pedig igy szólna (Olvassa):

A szerződés 26. §-ában megállapitott határidő helyett a jelen szerződés érvényének határideje 1911. évi december hó 31-éig terjedő időre állapittatik meg.

A szerződés 7. §-ának a) pontjában foglalt intézkedések megváltoztatásával megállapittatik, hogy a társaság köteles jelenleg 25 hajóból álló hajóraját 1902. év végeig nyolc, összesen 34—35.000 tonna hordképességü és legalább 10—12 millió koronányi értéket képviselő gőzössel szaporitani. A 7. §. b) pontja az 1911-ik évi december hó 31-éig terjedő időre hatályon kivül helyeztetik.

3. §. A törvényhozásnak jogában áll, amenynyiben 1910. évi december 31-ig ez iránt intézkedik, a szerződést további 10 évre, azaz 1921. évi december hó 31-éig változatlanul meghosszabbitani. A társaságra nézve ez kötelezővé válik, ha 1910. évi december hó 31-éig erről a kormány által értesittetik. Ezen esetben a társaságnak kötelessége 1911. év végéig még két hajót egyenkint legalább 3500 tonna hordképességgel beszerezni és ezenkivül feléledenek a szerződés 7. §-ának b) pontjában foglalt hajóbeszerzési kötelezettségek is.

Ez az a módositás, melyet bátor vagyok a törvényjavaslat 1. §-a után, mint 2. §-t ajánlani.

Abban a helyzetben vagyok, hogy kijelenthetem a t. képviselőház előtt, a sokat méltatlanul szidalmazott társaságnak lojális és előzékeny magatartása folytán is, hogy felelősséget vállalok az iránt, hogy a szerződés ezen változásokkal fog életbelépni és végrehajtatni. (Élénk helyeslés és tetszés a jobb és baloldalon.)

Rakovszky István örömmel üdvözli a miniszterelnököt azon a *kiránduláson*, melyet a kereskedelmi tárca terén tett. Azt hiszi, hogy ez nagyrészt az ellenzék erélyes ellentállásának tudható be. A kereskedelmi miniszter ezelőtt még egy héttel azt jelentette ki, hogy a szerződésen változtatni nem lehet. A politikai konzekvenciának e tumigálásáról szólni azonban most nem akar.

Sajnálatát fejezi ki, hogy ez a módositás is csak a magyar kereskedelem rovására történik. Az elmaradt két hajó szüksége lett volna a magyar hajózásnak. Kérdi a kereskedelmi minisztert, nem lépett-e az ügy most uj fázisba. Fenntartja-e azt az állitását, hogy az adómentesség megadása életkérdés az Adriának és a magyar hajózásnak. Hovard György a következő ajánlatot intézte a kereskedelmi miniszterhez:

Nagyméltóságu Hegedüs Sándor v. b. t. t. m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz Budapesten. Nagyméltóságu miniszter ur! Kegyelmes uram ... (Felkiáltások jobbról: Mi az aláirás?)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Mi az aláirás?

Rakovszky István: Kérem mindennek vége van, ennek a felolvasásnak is lesz vége. (Zaj és derültség jobbfelől. Olvassa:)

Kegyelmes Uram! Azon célból, hogy fiumei hajógyárunkat folytonosan megfelelő munkával ellássuk, tisztelettel alulirott és társai arra határoztuk el magunkat, hogy egy uj tengeri hajózási vállalatot alapitunk. Ezen alapitandó vállalat nevében alulirott kötelezőleg kijelentem, hogy hajlandó vagyok a törvényhozás előtt most tárgyalás alatt levő tengerhajózási szerződést teljesen ugyanazon kötelezettségek, ugyanazon kedvezmények mellett megkötni, mint aminőket a törvényhozás az Adriával szemben megállapitott volna, azon lényeges különbséggel hogy az általam alapitandó vállalat nem reflektál semmi adómentességre. Meggyőződésem, hogy ezen ajánlatom ugyszólván az egész magyar nemzet közóhaját fogja kielégiteni. Nem kétlem, hogy ezt nagyméltóságod elfogadás végett pártolólag fogja a magyar törvényhozás elé hozni. Midőn még megjegyzem, hogy megbizhatóságom dokumentálására kész vagyok azonnal, amint a magyar kormány velem ez ügyben tárgyalásba bocsátkozott, 500.000 korona biztositékot letenni, maradtam nagyméltóságodnak alázatos hive:

Hovard György.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Dátumot kérek!

Rakovszky István: Május 3. (Mozgás.)

Kéri a jobboldalt, hogy az utolsó pillanatban fontolja meg a kérdést. A következő határozati javaslatot nyujtja be:

„Miután a kereskedelemügyi miniszterhez egy beadvány érkezett, mely szerint Hovard György kir. porosz kereskedelmi tanácsos a tárgyalás alatt levő szerződést teljesen ugyanazon kötelezettségek és kedvezmények mellett megkötni hajlandó, de semmiféle adómentességre nem reflektál; miután ez által saját fiumei hajógyárat megfelelő munkával ellátni kivánja, ugy a hazai ipar lényegesen támogattatnék, ha vele a szerződés meg lesz kötve, miután ezen szerződésből az adómentességre vonatkozó szakasz kihagyatnék és különösen ezen az Adria által igényelt kiváltság az amugy is adókkal tulterhelt nép legszélesebb rétegeiben jogos felháborodást és megbotránkozást keltett, egy nagy és be nem szavatolható igazságtalanságot és veszedelmes precedenst képez, utasitsa a Ház a kormányt, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot kösse meg a sokkal előnyösebb szerződési ajánlat alapján Hovard Györgygyel a szerződést és terjeszszen e célból haladéktalanul egy uj törvényjavaslatot a Ház elé. (Élénk helyeslés balról.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter: Tökéletesen ugy van, hogy minden reggel a posta bemutattatik azután következik az iktatás és a szétosztás az osztályokba. Én ma reggel 9 órakor bemenve a miniszteriumba, kaptam meg ezt a beadványt, amelynek másolatát jónakaratu kezek a képviselő urnak rendelkezésére bocsátották. Természetesen én azonnal elrendeltem az iktatását és megfelelő rendes kezelését. Már most kérdezem a t. Házat, január 9-ike óta tárgyaljuk ezt a törvényjavaslatot, azóta négy kerek hónap telt el és ennek a Hovard urnak, vagy megbizottjának csak ma reggel jutott eszébe, hogy ilyen ajánlatot is lehetne tenni. (Élénk derültség. Ugy van! Ugy van! jobbfelől!) Hát kérdem: lehet-e ezt komolyan venni, (Ugy van! Ugy van! jobbról.) lehet-e ezt tárgyalás alá venni. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A másik kérdés az, tegyük fel, hogy Rakovszky képviselő ur inditványának megfelelőleg ezt a törvényjavaslatot visszavonjuk. Mi következik ebből? (Halljuk! Halljuk!) A régi szerződés még tiz évig érvényben marad, (Ugy van! Ugy van! jobbfelől), már most mit csináljak én tiz esztendeig azzal az ajánlattal, amelyet oly melegen pártolt a t. képviselő ur? (Ugy van! Ugy van! Tetszés jobbról.) Ha ez az ajánlat komoly, van annak helye 1911-ben, méltóztassék konkurrálni; a törvényhozás most, ha a miniszterelnök ur inditványát elfogadja, fenntartja magának a szabad kezet s akkor az ajánlat tökéletesen figyelembe vehető lesz. Hogy azonban a törvényhozást ilyen rögtönzések által, ilyen nyilvános és hosszas tárgyalás után zavarba lehetne hozni, azt egyáltalában nem hiszem. (Élénk helyeslés és tetszés jobbról.)

Ami illeti a képviselő urnak azt az invektiváját, mely szerint hogyan van az, hogy az előadó ur és én támogattuk, magyarázgattuk, ajánlottuk a hajóparknak szaporitását — nem ugyan ugy, mint ő mondta 45 ezerre, hanem 40—45.000-re, méltóztassék megnézni, pontosan igy van és mostan jónak, elfogadhatónak tartjuk, én legalább annak tartom, a miniszterelnök ur által javasolt inditványt, amely szerint az első tiz esztendőben nem annyi, hanem csak 34—35 ezer tonna tartalmu 8 uj hajó fog beszereztetni az 1902-ik év végéig. Ebben én valami nagy ellenmondást, az ország érdekeinek nagy kockázatát nem látom. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

De jól vigyázzon magára, különben könnyen meglehet, hogy „az a bizonyos“ nyugdijba küldi, ha megharagszik.

— Szemtelen rágalom... — hebegte elsáppadva a kis ember.

Oly erős volt becsületes szivében a fölháborodás, hogy délben az ebédnél, szokatlanul izgatott hangon, azonnal kitálalta a dolgot. Tudja meg az asszony, hogy ő utálja és megveti az ilyen szemtelen rágalmakat. Tudja meg — és tekintsen valamivel jobb szivvel rá. Ez a titkos reménykedés azonban nem teljesedett. Ellenkezőleg! O nagysága hófehér, kövér ökle oly heves, mondhatni dühös, sőt határozottan: parasztos indulatossággal érintkezett az asztallal, hogy megtáncolt rajta minden tányér.

— Kikérem magamnak az ilyen gyanusitást!

— De kérlek . . . hisz nem én —

— Még csak az kellene, hogy gyanusits! — csattant fel ingerülten az asszony, s kék szeme megvillámlott, — elég, ha itt nyomorgok veled és sehová sem mehetek, mint más nők az én társadalmi osztályomból . . . Ez a köszönet?

— De az istenért, Melinda, nem én —

— Ha nem te, akkor miért nem hivod párbajra azt az embert?

— De hiszen nem is tudom, hogy kicsoda! Névtelen levelet kaptam —

— Uuugy? . . . huzta szét a szót megvetéssel az asszony, s visszanézett vállán keresztül a kis emberre, — hát te névtelen levelekre hallgatsz? Barátom, ez rávall a fészekre, amelyből származol . . .

— De az istenért, Melinda —

— Eleget hallottam! A többire nem vagyok kiváncsi.

S otthagyta Wéber Ferit az asztal mellett. A szomszéd szoba ajtaját pedig ugyancsak becsapta maga után.

A kis ember nem mert utána menni, hogy megkérlelje, holott érezte, hogy semmit sem vétett. Egy negyedóra mulva aztán elment hazulról az asszony. Szürke surah-toilette volt rajta s könnyü szalmakalap. Nagy volt, de feltünően csinos. Wéber Feri egy szóval sem merte tartóztatni. Az asszony kiment, mint egy királynő, a nélkül, hogy az asztal mellett kuporgó embert csak egy futólagos tekintetre is méltatta volna.

Wéber Feri sóhajtva tett-vett egy darabig a szobában, aztán — maga sem tudta, hogyan — de egyszer csak ő is künn volt az utcán. Gyönyörü, napfényes májusi idő járt. A természet csillogó pompájából azonban semmit sem vett észre. Ment, mint a légy a láng után, jóformán gondolkozás nélkül, ösztönszerüen, egy fájdalmas benső kényszer nyomása alatt, amely megzavarta és elbutitotta.

A takarékpénztár palotája közelében egy fehér cilinderes, előkelő, magas férfi köszöntötte az asszonyt. Kezet fogtak. Az asszony mosolygott, s vidáman beszélgetve haladt tovább az alagut felé.

Wéber Feri ettől a látványtól még butább lett.

A fehér cilinderes ur a saját miniszteri tanácsosa volt, s egyuttal az egész minisztérium legelső gavallérja. Mondhatni, szép ember, s ami fő — gazdag. Fényes lakása, felesége, gyermekei voltak, villája a Svábhegyen.

— Hátha az én érdekemben beszél ő méltóságával? . . . gondolta hülye zavarral a kis ember.

Szivesen megnyugtatta volna magát, ha lehetett volna. Csakhogy nem lehetett. Erezte, tudta, ott dörömbölt a szivében, az agyában, hogy az asszony — a milyen eszes és csinos — nem az ő érdekében beszél, hanem a magáéban.

— Oh, a piszkos... a piszkos... motyogta elkeseredve és sarkon fordulva elindult haza, a lakására.

Mit csináljon?

Kérdőre vonja az asszonyt? Ebből botrány lenne. Esetleg meg találna magáról feledkezni.... Esetleg nyugdijba ugratná haragjában a méltóságos ur, s ez egyenlő volna a koldusbottal.

Kinlódásából egy udvarias hang riasztotta föl.

— Wéber Ferenc urhoz van szerencsém?

A szürke emberbe zavaros tekintettel bámult a kérdezőre.

— Az vagyok... mormogta, inkább a szakállába.

— Főnököm, a közjegyző ur megbizásából keresem uraságodat. Sziveskedjék igénybe venni bérkocsimat és velem irodánkba elfáradni.

— Én? . . . Minek?

A fiatal ember mosolygott.

— Örökségi ügyről van szó. Uraságod Grácban elhunyt nagybátyjának, a megboldogult altábornagy urnak végrendelete értelmében a mintegy százötvenezer forintra tehető hagyaték egyedüli törvényes örököse.

— Én?

— Igen, uram! Méltóztassék hozzánk fáradni. Az összes iratok ma reggel érkeztek le a közjegyző urhoz.

Wéber Feri beszállt a bérkocsiba és hagyta, hogy vigyék.

Olyan volt, mint egy álomjáró. A közjegyzői irodában azt hitték, hogy a váratlan szerencse kicsit a fejébe ment. A közjegyző mosolygott, helyettese is mosolygott, a praktikánsok is mosolygtak. Wéber Feri mindent aláirt, amit elébe tettek. A közjegyző felvilágositásából azonban egy szót sem értett. Hagyatéki adó... bélyeg... takarékpénztári könyvek... részvények... készpénz... Utazás Grácba a hivatalosan lepecsételt lakás átvételére... Mindez őrült chaosz gyanánt zsongott a fejében.

Leült egy székre, egy pillanatig maga elé bámult, azután a közjegyzőre emelte hirtelen megelevenedett tekintetét:

— Mondja, kérem... nem kaphatnék én

Visontai Soma: Hozzájárul Rakovszky határozati javaslatához. Különben is helytelennek tartja, hogy éppen azon két hajó építése alól lesz fölmentve a társulat, amelyeket Magyarországban lenne köteles építeni, míg a többi nyolc Angliában lesz felépítve. Kéri, hogy a miniszterelnök inditványát adják ki a közgazdasági bizottságnak.

Pichler Győző nem lát a Hovard-féle ajánlatban semmi erkölcsi garanciát, mert egy lépéssel sem viszi előre a magyar ipar ügyét. Különben is előbb kellett volna megtenni az ajánlatot, nem pedig akkor, amidőn a két hajó építésének elvesztése van szóban. Mert valószinü hogy a két hajót Howardt épitette volna. Kéri, hogy hétfőn folytassák a tárgyalást.

Polónyi Géza: Szükségesnek tartja, hogy a parlament a módositások felől behatóbban tájékoztassa magát. Hozzájárul Pichler javaslatához, hogy a tárgyalást hétfőn folytassák. Különben sem hiszi, hogy a miniszterelnök módositása megnyugvást fog kelteni. Most az Adria oly erkölcsi obligóból szabadult meg, amely ujabb hasznot jelent neki.

Széll Kálmán: Nincs itt semmi erkölcsi obligóról szó.

Polónyi Géza: Tiz év után pedig oda jutunk, hogy vagy teljesen szakitunk az Adriával, vagy pedig a régi szerződést ujitjuk meg változatlanul.

A kereskedelmi miniszter abból az álláspontból indult ki, hogy az adómentesség megadása a mult évi álláspont szankcionálása. Ez nem igy van. Mert az adókivető bizottság előtt az Adria a szubvenciót tüntette fel nyereség gyanánt, nem pedig az üzleteredményeket. Igy pedig 200 százalék nyereség mellett sem lehetne megadóztatni a társulatot. Az utolsó órában kéri a Házat, hogy tagadja meg az adómentességet.

Széll Kálmán miniszterelnök: Polónyi elismeri a javitast, elismeri a törekvést, de azt mondja, hogy azt, hogy ez közmegnyugvást fog kelteni, el nem ismerheti azért, mert a törvényhozás csak változatlanul van jogositva azt a szerződést meghosszabbitani és igy nem szólhat hozzá tiz esztendő után és hogyha nincsen is jogi obligó, de van erkölcsi obligó. Erre szólott közbe, hogy az erkölcsi obligót nagynak tartja, de csak, ha van ilyen; ámde azt belemagyarázni olyasmibe, ahol nincsen, nem engedheti meggyőnyörüen ily törekvéssel azt, amit jogilag egészen tisztán lát. Az ország sem jogilag, sem erkölcsileg semmire sincs obligálva; ne tessék tehát ezzel az argumentációval ennek a módositásnak az értékét leszállitani akarni. Hát mi célból akarja Polónyi azt leszállitani? Ellenzéki állásának szempontjából? (Ellentmondás a szélsőbaloldalon.) Hát ez nem is volna helyes, hat akkor mi célból akarja?

Ez a szerződés, melyet most becikkelyez a Ház, nem tart egy órával sem tovább, mint 1911. december 31-ig. Ezzel tehát a kormány joga akkor teléled, ha nem mondana is semmi egyebet. Ha az ország, illetőleg az országnak természetes és mindenkori ügyvivelője, akinek elő kell készitenie az országnak minden dolgát, akinek tehát gondolnia kell annak idején arra is, hogy meg akarja-e a szerződést hosszabbitani vagy nem, ha a kormány a szerződést változatlanul meghosszabbitani nem akarja, de változtatni akar rajta, akkor tárgyalni fog és a szerződés megváltoztatása iránt tesz előterjesztést.

Az ország egészen szabad minden tekintetben. 1910-ben tesz amit akar, változatlan meghosszabbitásra van kötelezve a társaság, de ha a kormány változtatni akar rajta, minthogy a szerződés megszünik, változtathat a szerződéssel összefüggő természetes egyezkedés szerint, természetesen a társaságnak fennmarad az a jog, hogy a változtatásba bele ne egyezzék. A társaság kötelezve van a változatlan meghosszabbitásra, de az országnak joga van módositani vagy nem módositani, meghosszabbitani vagy meg nem hosszabbitani a szerződést. Igy áll a kérdés. Ezt semmiképp sem lehet elhomályositani, ennek az értékét nem lehet devalválni.

Hanem mielőtt bezárom felszólalásomat — ugymond — meg kell még jegyeznem, hogy szó esett arról is, hogy ez kinek hát az érdeme, kinek sem. Bocsánatot kérek, ne klasszifikáljanak a t. képviselő urak. En megmondottam bevezető beszédemben, hogy onnan az első szónok, Kossuth Ferenc képviselő ur ezt az aggályt fejezte ki; ezt az aggályt én hallottam, explicite hallottam, habár nem nagy beszédekben, kifejezésre hozni ezen az oldalon is, a többség soraiból. T. barátaim odaát legnagyobb mértékben az adómentesség kérdésére helyezték a sulyt.

Major Ferenc: Az időre is! Legelső beszédemben!

Széll Kálmán miniszterelnök: Én senkinek az érdemeiből elvonni nem akarok; (Nagy zaj.) csak nem tartom helyesnek az efféle osztályozásokat, nem tartom helyesnek azt az eljárást, amely a köntöst fel akarja osztani és ki-ki nagyobb részt akar magának tulajdonitani. Ez a javaslat kifolyása annak, — és gondolom, itt van a kérdés sulya — hogy a kormány kötelességének tartotta ilyen gazdasági kérdést, ilyen anyagi kérdést, amely az ország lekötése vagy szabad keze körül forog, ujabban és ujabban megfontolni és erre a rezultátumra jutott. (Elénk helyeslés jobb- és balfelől.) És ebben nekem faradhatatlan munkatársam volt *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, aki ebben a dologban éppen ugy törekedett erre az eredményre jutni és épp ugy fáradt, mint én magam. (Elzenzés a jobboldalon.) És azért az ilyen hátralövéseket, (Zaj és mozgás a bal- és szélső baloldalon.) az ilyen utólagos lövéseket amiket hallottunk *Rakovszky* István t. képviselő urtól, bocsánatot kérek, én malplacirozottaknak tartom.

Kéri a képviselőházat, hogy ezt a módositást kinyomassa és hétfőn tárgyalja, (Általános helyeslés.) de nem a közgazdasági bizottság előzetes megvizsgálása folytán, amelynek semmi szüksége nincs. (Elénk helyeslés.)

Visontai Soma visszavonja inditványát.

Elnök ajánlja, hogy a legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tartassék s annak napirendjére a miniszterelnök inditványának targyalása tüzessék ki.

(Interpelláció.)

Szluha István a következő interpellációt terjeszti be:

Mit szándékozik a belügyminiszter tenni azzal, hogy a győrkönyi jegyző még március 2-án 134.188/Bm. 1901. számu határozattal állásából elmozdittatott, mégis mindezideig hivatalából ki nem tétetett.

Elnök 1/2 órakor bezárja az ülést.

BELFÖLD.

A delegációk. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratokat közli:

Kedves gróf *Goluchowski*! A közös ügyek tárgyalása céljából a magyar országgyülés által az 1867. évi XII. törvénycikk alapján az 1901. évre kiküldendő és a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1901. évre megválasztott közösügyi bizottságot, másolatban mellékelt kéziratommal folyó évi május hó 20-ára Bécsbe egybehivtam és megbizom Önt, hogy az illető előterjesztések megtétele iránt intézkedjék.

Kelt, Budapesten, 1901. évi április hó 28-án.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Goluchowski, s. k.

Kedves *Széll*! A közös ügyek tárgyalására a magyar országgyülés részéről az 1867. évi XII. törvénycikk értelmében az 1901. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján az 1901. évre megválasztott bizottságot, a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett, folyó évi május hó 20-ikára Bécsbe ezennel egybehivom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös miniszteriumaimat alkotmányszerü előterjesztéseik megtételére utasitom, megbizom Önt, hogy a magyar országgyülés bizottságának küldése s e bizottság tagjainak egybehivása iránt intézkedjék.

Kelt Budapesten, 1901. évi április hó 28-ikán.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Széll Kálmán, s. k.

Hasonló tartalmu kéziratot intézett ő felsége *Koerber* osztrák miniszterelnökhöz is.

Törvény a koronaőrről. A koronaőr választását és beiktatását, valamint a koronázási jelvényeknek őrizetbevételét tudvalevőleg törvénybe kell iktatni. Ehhez képest *Széll* Kálmán miniszterelnök ma a következő törvényjavaslatot terjesztette be az ország szent koronája egyik őrének megválasztásáról:

Az 1883. évi 14. törvénycikk értelmében az ország szent koronája egyik őréül megválasztott okányi *Szlávy* József v. b. t. t., a Szent-István- és Lipót-rendek nagykeresztese elhunyván, s ez által az egyik koronaőri állomás törvényesen megürülvén, az ezen állomásra Ő Felsége által valláskülönbség nélkül kijelöltek közül, az ország főrendi és képviselői sárvári és felsővidéki gróf *Széchenyi* Béla, v. b. t. t. és főrendiházi örökös tagot, a korona és a haza érdekében szerzett érdeme és hazafiui szolgálatai figyelembevételével választották meg koronaőrnek, aki a törvényszerü esküt annak rendje szerint le is tette.

Fentemlitett Szlávy József örökösi a koronához tartozó kulcsokat általadván, e tekintetben a felelősség terhe alól fölmentetnek.

Budapest, 1901. május hó 4-ikén.

Széll Kálmán,
m. kir. miniszterelnök.

---

erre az örökségre most, azonnal... még ebben az órában... tiz... igen, igen! tiz... tizezer forintot?

— De igen, Wéber ur, — felelte a közjegyző és megint mosolygott.

— Kitől? — kérdezte mohón a kis ember.

— Tőlem is, ha parancsolja.

— Módfelett... módfelett... izé... lekötelez...

Egy félóra mulva Wéber Feri tizezer forinttal a zsebében hagyta el a közjegyzői irodát. Az utcára érve lázas szemekkel indult neki a körutnak. Gyalog ment. Kezét zsebén tartotta, ahol a pénz volt. S gyalog ment egészen hazáig, a budai oldalra, a Fő-utcába, s ott föl a lakására.

Az asszony még nem volt otthon.

Behuzódott az ablak mellé és várakozott. Jó sokáig kellett várakoznia, mig ő nagysága esti hat óra után végre hazajött, s a lakásba nyitott. Gombolyü, telt arca kissé ki volt pirulva, szemeiben azonban még mindig ott égett a harag és valami utánozhatatlanul fitymáló vonása a kicsinyleseknek.

— Jó estét, Melinda...

— Jó estét! — felelte hidegen a hölgy, s szobája felé indult.

— Sokáig sétáltatok...

— Sétáltunk?

— Igen. Te és a tanácsos ur ő méltósága...

— Ah! Hát leskelődtél? Gyönyörü, mondhatom!

— Igen, ez gyönyörü... — dunyogta Wéber Feri, s minden átmenet nélkül, hangosan elkacagta magát. Egy pillanat alatt ki volt cserélve az egész ember. Szőrös arca sugárzott az ördögi jókedvtől. Szemeit ragyogó vigsággal, félelem nélkul, bátran, szinte frivol gunynyal legelette az asszonyon, akit most már zavarba hozott ez a hirtelen átvedlés hernyóból pillangóvá.

— Mit jelentsen ez?

— Ez azt jelenti, édes Melinda, hogy... beadtam nyugdijaztatási kérvényemet.

— Megbolondultál?

— Nem én! Már be is igtatták. Ma délelőtt történt, de az ebédnél elfelejtettem megmondani. Most megmondom. Nyugdijam ugyan csak 420 forint lesz, de már fáradt vagyok. Utálom a hivatalomat. Meg azután nem is lesz rá szükség. A méltóságos ur, akivel sétálni szoktál, gazdag ember. En behunyom a szememet... ő fizet... sok pénzt, mert mondom: gazdag...

Az asszony arcát elfutotta a vér. A düh villámgyors fölgerjedése egy pillanatra elvakitotta.

— Abból a pénzből ugyan egy krajcárt sem adok... te nyomorult! — rikácsolta dühvel.

Wéber Feri szemeiből kilobbant a magára erőszakolt vigság. Elkomolyodva, csodálatosan nyugodtan tekintett az asszonyra. Szája megenyhült, vonásai kisimultak. Nagyon meggondolva, nagyon udvariasan beszélt.

— Bocsánat a kelepcéért, amelyben megfogtalak... Nem nyugdijaztattam magamat. De meg akartam tudni, hogy megcsalsz... Hát igen, most már tudom...

— Végezzünk! — kiáltotta elvörösödve az asszony.

— Magam is azt akarom, — intett fejével a férj, — nagyon természetes, hogy el fogunk válni.

— Minél hamarabb!

— Ugy van, minél hamarabb! A tanácsos ur szeretője nem lehet az én feleségem. A pört én inditom meg — hütlen elhagyás cimén. Mert el fogsz engem hagyni. Most... igy, amint vagy. Holmidat majd utánad küldöm. Fel vagy öltözve, a kalap a fejeden... azonnal visszafordulsz, a honnan jöttél és soha ide többé nem fogsz visszajönni. Tiz évig voltál a feleségem... illő, hogy kifizesselek! Mert kifizetlek... érted... kifizetlek, mint az ágyasomat...

Wéber Feri benyult a zsebébe, s a magával hozott pénzt az asztalra tette.

— A tiz évért itt van tizezer forint. Vedd el...

Az asszony elhalványodva nézett az asztalon levő bankjegycsomóra.

— Vedd el! orditotta eltorzult arccal a kis ember és felragadva botját, markába szoritotta. Vedd el!... Vedd el!...

Az asszony habozva engedelmeskedett. Wéber Feri megszépült és megnőtt egy fejjel.

— A pénzt nem loptam — folytatta nehéz lélegzettel, — örököltem a nagybátyámtól... Meghalt. Rám hagyott százötvenezer forintot.

— Istenem... lehelte remegő szájjal az asszony.

— Mind neked adtam volna... mind, mind! De most vége. Nem adom. Semmit, csak ezt... amivel kifizettelek. Igy! Leszámoltunk. Nem tartozunk egymásnak semmivel. Es most menj... most menj... A házamból... Takarodj! Takarodj... különben ezzel a bottal... Ezzel a bottal, téged... becstelen...

Az asszony nem várta be. Halk sikolylyal hátrált az ajtóig, s kimenekült a folyosóra. Wéber Feri utána sietett és becsapta az ajtót. Künn összefutott az egész ház. Néztek, mint siet le a lépcsőkön félrebillent kalappal a „nagy nagyság a.“

A szürke ember egyedül maradt a lakásban. Egy darabig matatott a kredencen, tapogatta a zsebeit és nézegette a cipője orrát. Azután leült egy székre, megdörzsölgette forró fejét, s miközben előkereste kopott dohánytárcáját és megsodorta belőle cigarettáját a 17 krajcárosból, valami efélét dunyogott a szakállába:

— Komisz dohány... Lemegyek a trafikba és veszek egy ötös kubát...

Pletyka a minisztertanácsról. Az *Egyetértés* ma hosszadalmas pletykát közöl az utolsó minisztertanácsról. Azt irja, hogy *Wlassics* Gyula ebben a minisztertanácsban tett volna jelentést, mit szándékozik a Pikler-ügyben hozzá intézett interpellációra felelni. De nagyon radikális választ jelentett volna be, ami ellen elsőnek gróf *Széchényi* Gyula, a miniszter a latere, foglalt állást, minek következtében aztán a miniszterek — kettőnek kivételével — le is szavazták a kultuszminisztert. Ez a közlés természetesen feltünést keltett a képviselőház folyosóján. De nem sokáig. Mert tiz óra tájban már bejött a Házba gróf *Széchényi* Gyula miniszter *s a függetlenségi párt több tagja előtt a legnagyobb indignációval tiltakozott a pletyka ellen.*

— Ilyeneket már mégse volna szabad irni! Egy árva bőtü se igaz az egészből — jelentette ki.

Justh Gyula s a függetlenségi párt több tagja egyszerüen azt mondták, hogy semmiféle közösséget nem vállalnak az illető hirrel. Arra a kérdésre pedig, hogy honnan vehette az *Egyetértés* ezt a pletykát, az egyik szélbali a *kisujját mutatta.*

— Igy néz ki az *Egyetértés* forrása.

Közben odajött *Széll* Kálmán miniszterelnök s az egész folyosó nyilvánossága előtt a legnagyobb méltatlankodással nyilatkozott *a teljesen alaptalan, rosszakaratu és gyanusitó pletykáról.* Ott mindjárt fölkérte a *Budapesti Tudósító* szerkesztőjét, közölje a lapokkal, hogy az egész közlés elejétől végig alaptalan, rosszakaratu és gyanusitó koholmány, mert *a minisztertanácsban a Pikler-ügy még csak szóba se került.*

A függetlenségi képviselők most már mulatságosra vették a pletykát.

— Legalább egyszer belátunk a mühelybe, hogyan sugalmazza a miniszterelnök Sturm Albertet!

— Hát azt szabad hallanotok! — felelte mosolyogva *Széll* Kálmán s besietett a terembe.

A *Budapesti Tudósító* pedig a nyilvános sugalmazásnak a következő kommünikében felelt meg:

> Az *Egyetértés* mai reggeli számában hosszu litániát közöl, amelyben felpanaszolja, hogy a legutóbbi minisztertanácsban milyen rosszul bántak Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszterrel, akinek a Pikler-ügyben elfoglalt álláspontja a kabinet többi tagjainál — kettő kivételével — helyeslésben nem részesült, miután az Széchényi Gyula miniszter nézete szerint, amelyet Széll Kálmán miniszterelnök is támogatott, tulszigoru és tulliberális. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint ez az egész előadás alaptalan koholmány és czélzatos gyanusitás. Ez az ügy a minisztertanácsban nem is került szóba, arról egy hang sem esett és a közoktatásügyi miniszter és a miniszterelnök vagy többi minisztertársai közt ezuttal sem volt és nem is lehetett semmiféle nézeteltérés.

A honti uj főispán. *Ipolyságból* irják: Lits Gyula főispán beköszöntője, melyben kormányzati irányának vezérelveiként a munkát, igazságszeretet és pártatlanságot állitotta fel, általában rokonszenves jó hatást tett. A főispánt beiktatása alkalmából táviratilag számosan üdvözölték, köztük *Guiner* Gyula államtitkár báró *Majthényi* László főrendiházi tag, *Szentiványi* Árpád, a szabadelvüpárt alelnöke, *Horváth* Béla esztergomi főispán stb. *Czobor* László alispán inditványára *Széll* Kálmán miniszterelnöknek üdvözlő táviratot küldtek, melyre a miniszterelnök a következő táviratban válaszolt:

> *Czobor* László alispán, Ipolyság. Kellemesen érintett a főispáni beiktatás alkalmából hozzám intézett sürgöny. Meleg köszönettel viszonzom szives figyelmüket. *Széll.*

A szélsőbal fuziója. A két szélsőbali pártnak a választások alkalmára való egyesüléséről a *M—g* ezeket irja:

A függetlenségi és 48-as pártok választási együttműködése tárgyában tegnap este barátságos beszélgetésre jöttek össze *Kossuth* Ferenc, *Justh* Gyula, *Bartha* Miklós és *Holló* Lajos. Hahár a pártok részéről még semminemü határozatok nem hozattak s igy hivatalos jellege a beszélgetéseknek nem is volt, a jelenlevők mindannyian teljes egyetértésben voltak a követendő eljárásra nézve. A közjogi ellenzék mindent el fog követni hogy az egyes kerületekben a 67-es alapon álló pártokkal szemben a függetlenségi jelölt győzzön. Természetesen az el nem kerülhető, hogy egyes kerületekben függetlenségi jelöltek is ne mérkőzzenek egymással, de az egész választásnál a két függetlenségi párt a legnagyobb egyetértéssel akar eljárni, egymást a küzdelemben kölcsönösen támogatni és minden erejüket a 67-es alapon álló pártok ellen összpontositani. Ezeket a kérdéseket különben hivatalosan a pártértekezletek fogják tárgyalni és ott történik döntés az együttmüködés irányára nézve.

Megcáfolt lemondás. Gróf *Vay* Dénes pozsonyvármegyei főispánról ismételten felmerült az a hir, hogy állásáról lemond. Mint az *M. N.* illetékes helyről értesül, ez a hir teljességgel alaptalan.

A horvát pénzügyi egyezmény. A *magyar-horvát pénzügyi egyezmény* tárgyában kiküldött regnikoláris-bizottság hatos-albizottsága ma este 5 órától 8 óráig tartotta a pénzügyminisztérium palotájában második ülését. Mindenek előtt *Lukács* László pénzügyminiszter előterjesztette a közös ügyek költségeihez a délelőtti ülésben megállapitott elvek szerint elkészült hozzájárulási kulcsot. Az albizottság az előterjesztést elfogadta. Ezután a Magyarország és Horvátország között való elszámolás módját tárgyalták. Nagy alapossággal megvitatták az erre vonatkozó valamennyi részletkérdést és az ezekről való tárgyalást a hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó legközelebbi ülésben fogják folytatni.

Az összeférhetetlenség.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, május 4.

A folyosón, a klubban még egyre kisértenek azok a hirek, amelyek a szabadelvüpárti *fronde* nagy arányaival akarnak hangulatot csinálni az összeférhetetlenségi javaslat ellen. Hogy ezeknek a hireknek a terjesztői inkább a hangulatra, mint a valóságra vannak figyelemmel, azt nemcsak az ugynevezett beavatottak tudják, hanem mindenki meggyőződést szerezhet róla, aki a szabadelvüpárt körében uralkodó nézetek iránt érdeklődik.

Az alarmhirek ma erős táplálékot kaptak egy nyilatkozatból, amelyet a szabadelvüpártnak egy nagyon előkelő tagja tett a Ház folyosóján. Az illető, aki a párt legrégibb tagjai közül a legtekintélyesebbek egyike, sőt talán a legtekintélyesebb, többek hallatára igy szólt:

— Én a javaslatot általánosságban megszavazom, de a részleteknél több módositást fogok javasolni. Ha ezeket a módositásokat elvetik — és ezt ki fogom jelenteni az általános vitában — akkor a harmadik olvasásban *ellene szavazok a javaslatnak, akkor is, ha fölvetik a pártkérdést. Szeretném látni, hogy kirekesztik-e a szabadelvü pártból azokat, akik a pártot megcsinálták?*

Értesülésünk szerint azok a módositások, amelyeket az illető képviselő jelzett, a javaslatnak leginkább azokra a rendelkezéseire vonatkoznak, amelyek a szállitókról és vállalkozókról szólnak.

Ezt a nyilatkozatot, amelynek a hire hamar elterjedt a folyosón, mohón kapták fel azok, akik a készülő inkompatibilitási kivonulás hirével operálnak. Nagyon kapóra jött nekik és rögtön készek voltak az ujabb számvetéssel, amely ötvenre teszi azokat, akik a javaslat miatt kilépnek a többségből. Hogy azonban ez a számitás nemcsak a valóságtól, hanem még a valószinüségtől is messze áll, azt egész csomó olyan régi szabadelvüpárti képviselő igazolta, akikről mindenki azt hihette, hogy nagyon közel állnak az idézett kijelentésben jelzett felfogáshoz, s akik ma egész határozottsággal megmondták, hogy a javaslatot megszavazzák ugy, amint *Széll* Kálmán magáévá tette.

A *pártkérdést* pedig minden nyilatkozattal, hirresteléssel és hangulatcsinálással szemben, most már egész határozottan állithatjuk, *fel fogják vetni.* Onként következik ez abból, hogy az 1875. évi összeférhetetlenségi törvény revizióját, öt esztendővel ezelőtt, az akkori miniszterelnök inditványára, a szabadelvüpárt kezdeményezte; továbbá, hogy ennek folyományaképpen vette fel *Széll* Kálmán a revizió a programmjába, s végül, hogy a miniszterelnök, hiven a párt határozatához s a maga programmjához, a javaslat mellett, határozottan precizirozott állást foglalt és ennek az állásfoglalásnak megfelelően a javaslatot magáévá tette.

Ettől az állásfoglalástól *Széll* Kálmánt semmi el nem téritheti többé, hiszen a revizióért, a párt előzetes hozzájárulásával, politikai obligót vállalt, amely a pártot is kötelezi. Elvégre pártfegyelem van ma is és kell is lennie. Ezt a pártfegyelmet ma nem ugy kezelik, mint például *Tisza* Kálmán idejében, mikor *Csernátony* Lajosnak, aki Tisza Kálmán legbensőbb barátja volt, nemcsak a pártból kellett kilépnie, hanem mandátumát is le kellett tennie, mert a miniszterelnök bankjavaslata ellen szavazott; nem is ugy, mint a közelmultban, mikor a pártfegyelem már nem is volt pártfegyelem, hanem a hatalom terrorizmusa a párt fölött. De végre a pártfegyelem nem szünt meg és nem is szünhet meg, csak a párttal együtt. Elvégre is a politikai pártoknak csak annyiban kell respektálniok az egyéni meggyőződést, hogy a mennyiben ez a meggyőződés szembekerül a párt határozatával, akkor az egyénnek kell meghátrálnia és nem a pártnak és ilyen esetben az egyén meggyőződésének csak a párton kivül szerezhet érvényesülést. Igy volt ez mindig, mióta politikai pártok vannak és igy lesz, mig csak minden pártkötelék föl nem bomlik. Ebben az esetben pedig az egész dolog éppenséggel nem veszedelmes. Az egész *fronde* csak néhány emberre szoritkozik, a kiknél az legegyénibb okokból érthető, de az összeférhetetlenségi törvény meglesz, még pedig a nélkül, hogy bármiféle rázkódtatást okozna a szabadelvüpártban és a nélkül, hogy lényegesen megbolygatná a parlament erőviszonyait.

KÜLFÖLD.

Ferdinánd udvarolni megy. *Ferdinánd* fejedelem most állittatja fel Bulgária költségén Szófia egyik terén az „országszabaditó" *II. Sándor* cár szobrát. Már holnap meglesz az alapkőletétel, de egy kissé sanyaru körülmények közt. A lelkesedés a fagypont alá szállott, holott *Ferdinánd* nagyszerü tüzijátékot szeretett volna rendezni ezen a napon, természetesen olyant, amely a muszka szineket vetitette volna Bulgária halmaira. De a nagy ünnepség valószinüleg nagyon szürke lesz, közrészvétlenség folytán. A szófiai felsőbb iskola hallgatói ugyanis nyilatkozatot tettek közzé, mely szerint *az ünnepélyen nem vesznek részt.* Okul *az orosz diákok elnyomatását* hozzák fel, valamint azt, hogy kedvenc tanárukat *Mibikorot* a szófiai orosz diplomáciai ügyvivő követelése folytán *elbocsátották.* A szófiai községtanács pedig közölte az ünnepélyt rendező bizottsággal, hogy *„takarékossági szempontból nem adhat diszebédet."* Mindez azt bizonyitja, hogy a polgárság nem méltányolja ugy az ünnepélyt, mint a fejedelem. A *Zocchoni* olasz szobrász által készitett cárszobor leleplezése augusztusban lesz és ebből az alkalomból *Ferdinánd fejedelem szenzációs oroszbarát tüntetést tervez.* Az ünnepély rendezőbizottsága ugyanis, *élén a fejedelemmel, Pétervárra utazik, hogy meghivja Miklós cárt a leleplezési ünnepélyre.* Egyuttal átadják a cárnak a szobor bronzmintáját. Ilyesmi még nem történt, az ötlet uj. De vajjon lesz-e eredménye?

A porosz válság. *Miquel, Hammerstein* és *Brefeld* porosz miniszterek már megkapták az elbocsátást a császártól s Miquel valószinüleg meg fogja hozzá kapni flastrom gyanánt az uj porosz Verdienst-Ordent és esetleg a rangemelést is. Ez mindenesetre több, mint amit az elbocsátott miniszter a sajtótól a bucsuztatókban kap. Az agrárius lapok kivételével valamennyi lap igen ridegen bánik el az öreg taktikussal, kinek az utolsó sakhuzása balul ütött ki. Az utódját illető kombinációk még igen homályosak. Arról is eltérők a vélemények, hogy vajon utólag nem fog-e mégis bekövetkezni a porosz országgyülés feloszlatása, azaz meri-e Bülow a császárt kitenni egy plebiscitumnak a csatornajavaslatok fölött. A mai táviratok a következőket jelentik:

Berlin, május 4.

Megcáfolják azt a hirt, hogy *Bülow* csak később akarta a képviselőházat föloszlatni. Ez a hiresztelés is *Miquel* manővere, amelylyel ujabb zavart akar támasztani. *Bülow* környezete azt is határozottan tagadja, hogy a birodalmi kancellár a legutóbbi miniszterta-nácsban ráutalt a külső helyzetre és az áldástalan khinai ügyre, *Bülow* tegnap sokáig tárgyalt a nemzeti szabadelvü *Möllerrel*, aki talán el fogja vállalni a pénzügyi és kereskedelemügyi tárcát. A porosz államminisztérium alelnöki állására valószinüleg gróf *Posadovskyt* fogják kinevezni.

Berlin, május 4.

A kormány rekonstrukciója még nem történt meg. A legkomolyabban emlegetik a pénzügyminiszterségre *Rheinbaben* belügyminisztert, a fődmüvelési tárca vezetésére *Podbielskit* s a kereskedelmi miniszterségre a nemzeti szabadelvü *Möller* bielefeldi kereskedelmi tanácsost. Rheinbaben utódjául állitólag *Beth-*

mann brandenburgi tartományi főnök van kiszemelve, de nem lehetetlen, hogy *Zedlitz* közoktatási miniszter lép Rheinbaben örökébe.

Az agrárius hajlandóságu Miquelnek lemondása és a nemzeti szabadelvü Möllernek a kabinetbe való belépése következtében a kormány számbavehetően közeledik a baloldal felé s az agráriusok lapjai máris hevesen kikelnek a fordulat ellen.

Möller hatvan éves; egy nagy gépgyár társtulajdonosa és hivatásszerü kereskedő. *Haidt* óta ő az első kereskedő-miniszter.

Hir szerint a császár Miquelt a nemrég alapitott szolgálati érdemrenddel fogja kitüntetni, amelyet eddigelé *Sohle* tábornokon kivül csak az uralkodóház tagjai kaptak meg s grófi rangra is fogja emelni a volt pénzügyminisztert.

Berlin, május 4.

Miquel pénzügyminiszter *semmi áron sem akart lemondani*, mig végre a császár *Vilmovskit*, a birodalmi kancellária főnökét küldte hozzá és ez is *csak nehezen tudta rávenni Miquelt a lemondó kérvény benyujtására. Miquel* keservesen panaszkodott barátainak, hogy intrikának lett az áldozata.

Berlin, május 4.

Brefeld kereskedelmi miniszter lemondása után jutott csak köztudomásra, hogy a Ruhr-bányavidéken nagyobb szerződéseket kötött az állam szénszükségletének biztositására. 25 millió márka értékü szénbányák megvásárlásáról szól a szerződés s ezzel az államvasutak szénszükséglete teljesen fedezve van.

Az orosz-szerb szerződés. A *Times* teljes kudarcot vallott azzal a közlésével, amely szerint Szerbia Ausztria-Magyarország ellen katonai szövetséget kötött Oroszországgal. Tegnap közöltünk egy félhivatalos cáfolatot, mely a monarkhiánk vezérlő köreiben uralkodó nézeteken és értesülésekeg alapul. Ma előttünk van a *hivatalos cáfolat* is, *Krisztics* bécsi szerb követnek a *Neue Freie Presse*hez intézett következő levelében:

Az alólirott szerb királyi követ fölkéri a tisztelt szerkesztőséget, hogy legközelebbi számában a londoni *Times* által terjesztett hirt, amely szerint Szerbia és Oroszország közt katonai egyezmény köttetett volna, mint *egész terjedelmében hamis és tendenciózus koholmányt* meghazudtolni sziveskedjék.

Krisztics, követ.

HIREK.

A házasság.

Amerikát izgatja a nagy kérdés: a házasság megreformálása. Szép házasság, szép utódok, egészséges, tiszta vérü emberiség, erről van szó. Kezdetben vala az egészséges ember, aztán jöttek a nyavalyák, testiek és lelkiek. Nagyon elsokasodtak, most vissza kellene csinálni a dolgot, hogy ugy legyen minden, ahogy őshajdanában volt. Erre kell mindenekelőtt a szép házasság. Amerika nagyon akarja ujabb időkben és pedig két legerősebb hatalmával: parlamentjével és dollárjával. A két hatalom most nem egy módon harcol. Az egyik ezt mondja:

— Törvényt hozok, amelylyel tiltom, hogy egészségtelen ember egymással házasságban társuljon. Aki vét a törvényem ellen, keményen büntetem.

A másik igy szól:

— Hirdetem a regényes szerelem, a tökéletes házasság evangéliumát. Szerelmi házasság kell nekem — amiből olyan kevés van — hogy több legyen a boldogság, az erős gyermek és pusztuljon a sok botrány és bün. Aki hisz a célomban, a maga jószántából mellém áll. S ha a hivők serege majdan ellepi az egész földet, akkor szünni fog a népek hanyatlása.

A dollár mondja ezt, amit D. B. Hayes ad millió számra Bostonban. Ő a romantikus szerelem ujkori apostola, s az elvállalt szent hivatásra oda áldozza egész életét és minden millióját. Tul a tengeren, ugy hirdetik, már eredménynyel munkálkodik a nemescélu rend, sokfelé alakulnak fiókszövetségei, s az önzetlen szerelem oltára körül mindegyre több hivő gyülekezik és melegszik. Aki közben eléri a szép házasság révét, nem szakad el azért, hanem megmarad annál lelkesebb térítőnek s hirdeti az evangéliumot annál nagyobb hittel. Már alkalmasnak tetszett az idő, hogy a világ más részeibe is kiterjeszsze müvét a rend, s Londonba áthajózott Mr. Blair, az egyik főpap, hogy prédikáljon és hóditson.

A dollár ime a legideálisabb, a leggyöngédebb cél szolgálatában. A lármás, az arrogáns, a kemény dollár, amelyről megszoktuk, hogy csak kézzelfogható, praktikus vállalkozásokhoz adja oda magát. Ha csak emlitették is ezt a pénznemet, már megvillant előttünk a merész és pénzvágyó yankee, és hajókolosszusok, gépszörnyetegek rejtelmes zugását, bőgését hallottuk. S Blondin, Barnum s az égbe nyuló vasházak üzlettől zajgó birodalmából vágyak szelid hangjai, szerelmes ellágyulások sóhajai lebbennek, suhannak át most hozzánk, a titokzatosan mozduló, mélységes nagy tenger felett. Ha D. B. Hayes, a rajongó lelkületü milliomos zavartalanul akar elmerülni világszépitő hatalmas ideáljában, csak szálljon a tengerre, pompás szép királyi hajón, amelyet ne hajtson se gőz, se más géperő, mert e sóhajok bele kapnak a vitorláiba és lágyan, enyhén elringatják.

A másik hatalom, a parlament is buzgón próbálkozik odaát egy idő óta az emberiség legnagyobb problémájával. Az Unió egy-két államfoltocskáján, mondják, él is némely törvény az egészséges vérek egybekeléséről. Ezeken győzött a furfang, a törvények kijátszására törekvő örök hajlandóság. A mátkapárok, ha nagyon áhitoznak egymásra, s házasságuknak egészségügyi törvény szegi utját, átkelnek a határon a szomszédba, ahol nincs tilalom és egy párrá lesznek. Minnesota állam törvényhozói, akik legujabban vették a lelkükre a világkérdés megoldását, gondolnak ez apró ravaszkodásokra is s hogy véget vessenek a kis törvénytelenségeknek, átirtak az Unió összes államaihoz az egységes mozgalom szervezése dolgában. S ha általános törvény lesz a javaslatból, amelyet hévvel tárgyalnak, a vőlegény s a menyasszony az eddig fennálló formaságok átszenvedése után még hivatalos orvosi bizonyitványt is kell, hogy hozzon. Igazit, becsületeset, lelkiismeretes, komoly doktor kezéből, hogy sem ők, sem testvérük, sem szüleik, vagy öreg szüleik semminemü testi bajban, vagy elmebeli fogyatkozásban nem szenvednek. Mert ilyféle igazolás nélkül, sem pap egyházilag, sem hivatalnok államilag őket össze nem eskettetheti, s ha mégis megtenné, ugy az mindannyiukra káros következményekkel járna. A tilalom azonban nem megy a végletekig, a törvényhozói bölcseség megáll egy határnál és pedig az asszonyra nézve. Ez a határ a negyvenöt éves kor. Azon tul a nő férjhez mehet bárkihez. Az állam, amely a köz nagy érdekében az ember legmisztikusabb szabadságát, a természet erejéből táplálkozó ősi jogát megnyesi, csakis ennél a határnál lehet engedékeny. Annál a pontnál, ahol a nagy eszme megvalósulását nem igen fenyegeti többé veszedelem, amely ponton tul sem erős, sem csenevész utódtól nem kell tulságosan tartania az államnak.

Nincs jogfosztó törvényjavaslat, amely tetszetősebb mezben és sulyosabb argumentumokkal fölfegyverkezve menne a küzdelembe, mint ez a minnesota-állambeli. Az emberiség veszélyeztetett egészsége áll szemben a satnya, terhelt ember egyéni gyöngeségével. S a nagy alkotások mindig elgázolták az apró-cseprő érzékenykedéseket.

Az amerikai parlament biztos józansággal megy a cél felé, az amerikai dollár a romantika zászlaja alatt csöndes téritgetéssel. A parlament nagy akarata és hatalma mellé az orvosi tudományt is besorozza, a dollár megelégszik a szerelemmel. Az állam, ha megparancsolja, lesznek erős gyermekek szerelem nélkül is. D. B. Hayes, a bostoni milliomos még ha az egész világot is megnyeri a romantikus szerelemnek, csak félmunkát végez. Az egészséges szerelem itt nem elég, mert a beteg embernek is van szerelmes szive. S a beteg embernek könnyen beteg a gyermeke is. A törvény abban is józanabb, hogy előbb kivánja az egészséges testet, amelyben majd csak megterem az egészséges lélek. D. B. Hayesnek mindenekelőtt a boldogság kell, hogy legyen egyetértés és béke a házban, s ne legyen botrány és válás. És ettől várja az erős gyermeket.

De válás és botrány és rossz házasság mindig lesz, amig van indulat, szenvedély, félreértés, amig van pénzvágy és élvezethajhászás, és rossz élet mindig lesz a házasfelek között, amig van szegénység és jómódból lehet nyomoruság. A romantikus szerelem ezidőszerint nagyon gyönge lábon áll, s D. B. Hayes szerelmi klubjai aligha virágoznak majd, ha D. B. Hayes csak klubot ád és regényes szerelmet kiván. Ellenben csinálhat sok jó házasságot, ha a millióit hozományokra parcellázza.

De mindenképpen figyelemreméltó, hogy Amerikát ennyire bántja a nagy kérdés. Európának még csak nagyszabásu szép regénye van róla, a yankee már törvényt és milliókat szállit a javára.

Holló Márton.

Budapest, május 4.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 30-án uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **A király Gödöllőn.** A király tegnap *Babathin* vaddisznóra vadászott, ahonnan este 7 órakor tért vissza Gödöllőre. Ma reggel Szentgyörgyre ment cserkészni. Holnap egész napon át otthon marad és hétfőn korán reggel Budapestre utazik, hogy általános kihallgatást adjon.

— **Főhercegnők látogatásai.** *Mária Krisztina* főhercegnő, Frigyes főherceg leánya ma délben *Széchenyi* grófnő udvarhölgy és *Prónay* százados kamarás társaságában látogatást tett az országos képtárban. A magas vendéget *Kammerer* kormánybiztos és dr. *Nyáry* Sándor fogadták s kalauzolták a termeken keresztül. A látogatás mintegy félóráig tartott. — *Mária Jozefa* főhercegnő tegnap udvarhölgyével, *Attems* grófnővel megjelent az angol kisasszonyok intézetében és a főnöknő kiséretében megtekintette a zárdát és az iskolát. E közben nyájasan beszélgetett a növendékekkel s a szertárban néhány kisérletnél is jelen volt. Majd hosszasabban időzött a templomban a kisded szüz Mária kegyszobornál és megnézte az *Almásy* Tasziló gróf által festett remek Canisius képet. A főhercegnő a látottak fölött legteljesebb elismerésének adott kifejezést.

— **Fejérváry Géza báró itthon.** Mint értesülünk, báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter ma este fél 9 órakor a fiumei gyorsvonattal hazaérkezett Budapestre, miután négy hetet töltött Lovranában. A miniszter egészségére nagyon jó hatással volt ez a négy heti üdülés és csakis azért tért már most vissza, hogy jelen legyen a Ludovika Akadémia zászlószentelési ünnepségén, amely tudvalevőleg folyó hó 8-ikán megy végbe. A pályaudvaron leánya, *Korniss* grófné és veje gróf *Korniss*, valamint *Gromon* Dezső államtitkár fogadták a minisztert.

— **József főherceg arcképének leleplezése.** A budapesti poliklinikai egyesület május 19-én, vasárnap tartja ünnepi közgyülését, amelyen megjelenik az egyesület védnöke, *József* főherceg is. A közgyülésen leleplezik a diszteremben *József* főherceg arcképét, melyet a poliklinika megbizásából *Zilzer* Antal festett Alcsuthon, ahol a főherceg többször ült a festőnek.

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnyire Payerbachtól. Reichenau Tulajdonos: Dr. Konried. Gyönyörü, napos, széltől óvott fekvésben: 600 m. mag. a tenger szine fölött. Teljes vizgyógymód. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurák. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világitás. — Egész éven át nyitva. — Edlachi városközi telefon 2. sz.

Prospektussal és értesitéssel szolgál az igazgatóság.

— **Széll Kálmán a Nemzeti Szinházban.** *Széll* Kálmán miniszterelnök ma déli egy órakor titkára, dr. *Hazay* társaságában meglátogatta a Nemzeti Szinházat. A szinháznál gróf *Keglevich* István és *Beöthy* László igazgató fogadta. A miniszterelnök alaposan megvizsgálta a szinház épületét, amelynek kijavitása nagyon szükséges.

— **Irányi Dániel siremléke.** Mint emlitettük, május 12-dikén délelőtt 11 órakor leplezik le *Irányi* Dániel siremlékét a kerepesi temetőben. A szoborbizottság lelkeshangu felhivásban szólitja fel a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjen meg a kegyeletes ünnepélyen. Az ünnepélyen számos vidéki függetlenségi társaskör és hazafias egyesület küldöttséggel képviselteti magát.

— **Korányi professzor köszönete.** Dr. *Korányi* Frigyes egyetemi tanár felkért bennünket a következő sorok közzétételére:

Orvosi pályám ötvenedik évének betöltése alkalmából testületektől és egyesektől hozzám intézett szives jókivánatokat egyenként megköszönni képtelen lévén, legyen szabad legmélyebb köszönetemet ez uton tiszteletteljesen kifejezni. *Korányi Frigyes* egyetemi tanár.

— **Umberto király emléke.** *Milanóból* irják, hogy annak a fogadalmi kápolnának alapkövét, amelyet *Umberto* király emlékére a gyilkosság szinhelyén épitenek, a gyilkosság évfordulóján fogják letenni. A kápolnát, amelynek összes költségeit *Margit* királyné viseli, *Sacconi* és *Pogliani* épitészek épitik.

— **A meggyilkolt követ özvegye.** *Frankfurtból* táviratozzák, hogy tegnap érkezett oda báró *Ketteler*nek, a Khinában meggyilkolt német követnek özvegye. Az özvegy néhány napot tölt Frankfurtban s onnan Berlinbe utazik, hogy *Vilmos* császárnak megköszönje a férje halála alkalmából tanusitott megható figyelmességét. A bárónő berlini látogatása után visszautazik Amerikában lakó szüleihez.

— **Mese vagy valóság?** *Nagyhalmágyról* olyan büntény hire érkezik, amelyet a legnagyobb kétkedéssel kell fogadnunk. Arról szól a hir, hogy *Nagyhalmágyon* két csendőr egy embert, ki védelmük alá menekült, megölt. A nála levő háromszáz forint készpénzt elrabolták, a hullát pedig elásták. A gyilkos csendőrök állitólag megszöktek. Két erdőőr véletlenül szemtanuja volt az esetnek s ezek följelentették a csendőröket. Közelebbi adatok eddig nem érkeztek s az is lehetséges, hogy az egész valamelyes élénk fantáziáju embernek a meséje.

— **Vadnay Andor halála.** *Vadnay* Andor főispán halála — mint *Szentes*ről táviratozzák — az egész megyében nagy részvétet keltett. Régóta tudták már, hogy a főispán beteg, de a hirtelen katasztrófára senki sem gondolt. Vadnay már karácsony óta beteg; értágulása volt, amelynek veszedelmességét orvosai rögtön felismerték. Pénteken reggel fölkelt, de mindjárt ujra lefeküdt, mert rosszul érezte magát. Dr. *Pollák* Sándor megyei orvos nem tartotta aggasztónak állapotát, de a legnagyobb nyugalmat ajánlotta neki. Este fél nyolckor ujra elhivták, de a betegre nézve akkor már nem volt mentség. A főispán nyolc órakor orvosa és felesége, született *Siklóssy* Mária karjai között meghalt. Halálát a torokba vezető főütőér megrepedése és az ebből eredt elvérzés okozta. Ravatalát ideiglenesen a vármegyeház disztermében állitották föl és holttestét vasárnap délután három órakor rövid ima és *Csathó* Zsigmond alispán bucsuztató beszéde után a vonathoz szállitják. A végleges temetés hétfőn délután négy órakor lesz a kerepesi-uti temető halottas házából, a hol Csongrádmegye, Szentes város, a kaszinó, az ármentesitő társulat és valamennyi egyesület képviselteti magát.

Szentes város tanácsa rendkivüli ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a megrenditő gyászeset fölött érzett fájdalmát jegyzőkönyvében megörökiti és az özvegyhez részvéttáviratot intéz. *A város képviselőtestülete* is elhatározta, hogy a temetésen testületileg vesz részt. A ravatalra ugy a város, mint a tisztikar nevében koszorut helyeznek. A halottat Budapestre küldöttség kiséri föl a polgármester vezetése alatt. A temetés alkalmával az utcai lámpák gyászfátyollal boritva égni fognak. A tisztikar és a városi alkalmazottak 8 napig gyászt viselnek és ez ideig a város épületein gyászlobogók lengenek.

— **Uj magyar nemes.** A király *Haller* József királyi tanácsos, a herceg Esterházy-féle hitbizományi javak igazgatója és törvényes utódainak, a közügyek terén szerzett érdemei elismeréseül, a magyar nemességet a *hilibi* előnévvel dijmentesen adományozta.

— **Kitüntetés.** A király *Szájbély* Kálmán királyi tanácsos és magyar államvasuti főfelügyelőnek, buzgó és sikeres szolgálata elismeréseül, a harmadosztályu vaskoronarendet dijmentesen adományozta.

— **Pikler tanár rehabilitációja.** *A Társadalomtudományi Társaság*nak mintegy kétszáz tagja gyült ma össze a Mérnök- és Épitész-egylet helyiségében, hogy állást foglaljon azon támadásokkal szemben, melyek az egyesület alelnökét *Pikler* Gyulát érték a lefolyt napokban. Az egyesületnek e kinos ügyben elfoglalt álláspontja nem magánjellegü, kompetenciája pedig minden kétségen felül áll, mert szigoruan szakértő férfiak és olyanok foglaltak állást ebben a kérdésben, akik a tudós tanár tudományos müködését nem szemelvényekből, hanem alapos tanulmányokból ismerik. Ilyen testület, mely távol áll minden pártpolitikai tendenciától, egyértelmüleg konstatálta ma, hogy a Pikler Gyula megtámadtatásában a tanszabadságnak és véleményszabadságnak megtámadása van. A türelmetlenség, félreértés és tudatlanság az, mely ezt a támadást létrehozta s a tudományos lelkiismeret szabadsága az, mely e támadásnak áldozatul eshetik. Az egyesület tehát egyhangulag elhatározta, hogy *Pikler* Gyula iránt kifejezi rokonszenvét és hozzájárul a tudós tanár törekvéseihez. Azt a támadást pedig, melyet szeretett alelnöke ellen intéztek, indignációval utasitja vissza. Az egyesület minden tagja kötelességének tartja, hogy Pikler Gyulát e nehéz küzdelemben támogassa s végül biztositja változatlan és törhetetlen bizalmáról.

A gyülés részleteiről a következőkben számolunk be:

Pulszky Ágost egyesületi elnök kijelenti, hogy az egyesület számos tagjának kérésére és saját meggyőződésének parancsszavára hivta össze a közgyülést. Nem nyilatkozik ezuttal sem az inkriminált tételekről, sem Pikler tanár tanairól. De csak azt a meggyőződését hangsulyozza, hogy e társaság minden tagja át van hatva a haza iránt való kötelességek tudatától. Nincs olyan tantétel a világon, mely azon kötelességeket érintené, melyekkel a hozzánk legközelebb álló társadalmi kör iránt tartozunk. A tudományos nézetekben megnyilatkozhatnak az ellentétek, de senki komolyan nem állithatta azt, hogy az állam iránt nem kellene azon tisztelettel viseltetni, mely a civilizáció megóvásának garanciáit foglalja magában.

Az elnöki megnyitó után *Concha* Győző egyetemi tanár, dr. *Lánczy* Gyula, dr. *Balogh* Jenő és *Fayer* László egyetemi tanárok nevében, a napirend előtt kijelenti, hogy ámbár a tanszabadságnak és a kutatási szabadságnak hivei, a közgyülés tárgyalásaiban nem vesznek részt, mert Pikler Gyula ügyével azon a helyen fognak foglalkozni, ahol azt specialis hivatásuk teszi kötelességükké.

Az első szónok dr. *Somló* Bódog egyetemi magántanár, lelkes szavakkal védelmezi a tanitás föltétlen szabadságát s utal arra, hogy a filozófiának *ősi tragikuma, hogy éppen akkor kell bele ütköznie a régi érzelmekbe, mikor a leghatalmasabb lépést teszi előre.* Széchenyi István könyveit is tüzre hányták olykor, Pikler Gyula tanitásaiban csak a tudatlanság és a szemelvényekkel dolgozó pártpolitika találhat hazafiatlan momentumokat. Dr. *Jászi* Oszkár, miniszteri fogalmazó szerint a Pikler-ügy főszempontja a gondolatszabadság kérdése. A gondolatszabadság pedig az erkölcsi világ oxigénje, mely nélkül élet nincs, amint azt a klerikalizmusnak legjobban kitett európai országok példái igazolják. A modern társadalmi tudomány ellen intézett támadások okai a dogmatikus világnézetnek a természettudományi fölfogással való összeütközéséből erednek. *Ezen a ponton lehet belelátni a Pikler ellen intézett hajsza titkaiba*, de nem szabad megengedni, hogy a *hazafiságot a retrograd törekvések palástolására használják föl.* Dr. *Gratz* Gusztáv, dr. *Baranyaváry Ullmann* Pál, dr. *Kégl* János, *Schulek* Géza ügyvéd, dr. *Pap* Dezső is a tanszabadság és gondolatszabadság ellen irányuló merényletet látnak a Pikler ellen inditott hajszában s ezért feltétlen bizalmuknak adnak kifejezést s indignációval utasitják vissza a tudós tanárt ért támadásokat. Az egyhanguan hozott határozatok felolvasása után *Pulszky* Ágost még felolvasta dr. *Schneller* Istvánnak, a kolozsvári egyetem tudós tanárának és dr. *Tegre* Gyulának sürgönyeit, amelyekben lelkesen üdvözlik a méltatlanul meghurcolt kartársukat.

— **Az ujságirók árvái.** Áldor Ármin özvegye és öt árvájának gyámolitására kiküldött kuratórium ma alakult meg, hogy a nyomorban maradt árvák felsegélyezésére nagyszabásu akciót inditson. A kuratórium tagjai a Budapesti Ujságirók Egyesülete részéről *Vészi* József elnök, *Hoitsy* Pál és *Cziklay* Lajos alelnökök, az orsz. Pázmány-egyesület részéről dr. *Margalits* Ede elnök, dr. *Kiss* János és *Bonitz* Ferenc. A kuratórium *Cziklay* Lajost a két egyesület alelnökét választották kuratornak, ki a gondnokság képviseletében a szükséges intézkedéseket megteszi. A kuratórium hálásan fogadta egyik festőművészünk abbeli ajánlatát, hogy az árvák javára leendő értékesités céljából egy értékes festményt ad ajándékba.

— **Estély a Parkklubban.** Gróf *Szápáry* Pál és neje ma fényes estélyt adtak az udvar itt időzése alkalmából a Parkklubban. Vagy kétezer meghivót küldöttek szét és a bécsi arisztokrácia köréből is számosan jelentek meg. A fényében uszó, pazarul dekorált termek, a pompás izléssel diszitett kert illő keret volt a diszes vendégsereghez, amely tiz óra felé a kocsik szakadatlan sorában felvonult. Ott voltak *Izabella* főhercegnő és leányai is, továbbá *Goluchowski* külügyminiszter, *Széll* Kálmán miniszterelnök s a magyar kormány többi tagjai és ugyszólván mindenki, akinek társadalmi szereplésénél fogva előkelő neve van, továbbá Taliani nuncius és a bécsi diplomácid sok tagja. *Izabella* főhercegnőt és leányait Gróf *Szápáry* Pál mint házigazda és neje fogadták. Az egybegyültek mély főhajtással üdvözölték a fenséges vendégeket. Rövid beszélgetés után mindannyian felvonultak a bálteremben, hol a főhercegnők s a többi hölgyek azonnal rákezdtek egy csárdásra. Valóban felejthetetlen szép kép volt, amint a ragyogó toilettekben megjelent hölgysereg gomolygott a nehéz zöld függönyökkel s halványzöld falfestményekkel stilszerüen diszitett teremben. A melléktermekben buffet volt, holy a konyhaművészet összes remekei fel voltak halmozva. Gróf *Szapáry* Pál házigazda nejével és anyjával, özvegy *Szapáry* Gézáné grófnővel rendkivüli ügyességgel és előzékenységgel gondoskodtak az egész est folyamán, hogy vendégeik kellemesen érezzék magukat. Egy órakor óriási virág-cotillon volt, melyben mindenki résztvett. A vendégsereg a késő éjjeli órákban is még együtt van s a legvidámabb hangulatban mulat Berkes Béla bandája mellett.

— **A kenyeresboltot becsukták.** A Podmaniczky-utcai kenyeresboltot ma becsukták. Ez a bolt volt az elmult télen Budapest egyetlen olyan üzlete, amelyben csak adtak, de még a köszönetet se fogadták el érte. A kenyér ára az éhes ember arcának megenyhülése volt és sok kétségbeesést leszerelt az a karéj kenyér, amelyet ebben a boltban a markába nyomtak mindenkinek, aki jelentkezett érte anélkül, hogy bizonyitványt kértek volna a szegénységről, vagy akár csak azt megkérdezték volna, hogy ki az, akit ebbe a boltba üldözött a nyomorusága. Ha igazán nemes jótékonyságot keres az ember, hát még a rideg rosszhiszeműségnek is bele kell botlani ebbe a boltba s el kell ismernie például csak annyit, hogy a téli munkanélküliség ellenében meddőbb, hiányosabb lett volna a jótékonyság munkája — enélkül a bolt nélkül. Lembergben forradalmat csinált a nyomoruság, az a bizonyos nyomoruság, amelynek egy harapás kenyér se jutott, hogy elhallgattassa a gyomrát — a legközelebbi karéj kenyérig. Budapesten ez nem történhetett meg, mert ha hust nem is kapott a szegény ember, de egy-egy falat kenyér mindenki számára kijutott a Podmaniczky-utcában. — Most se azért csukták be a boltot, mintha nem telnék már a rendelkezésre álló summákból kenyérre. Ezt a boltot olyan derekasan támogatta nemes munkájában a jólelküség, hogy a jövő évre is el tudott tenni pénzecskét. Azért csukták be a boltot, mert hál' Istennek már nincs szükség reá. Ami szegénység, ami nélkülözés van, bátran rá lehet bizni a mindennapos állandó jótékonyságra. A kenyeresbolt legutóbbi kimutatásai szerint a napi szükséglet 3000 drb., sőt azon alul is leszállott 1500—1600 adagra és ennek is körülbelül a felét teszi az a mennyiség, amelyet külön egyes családoknak egész kenyér alakjában juttattak. Ezt a külön segitséget (az egész kenyereket) fenntartják egyelőre tovább is, csak a nyilvános kenyérosztás szünetel a jövő télig. A kenyérkiosztásnak néhány érdekes számadata a következő: Kiosztásra került összesen 1,341.553 adag kenyér; legtöbb kenyér fogyott február 13-ikán, mikor 17.080 adagot osztottak ki, a legkevesebb május 3-án, mikor 2886 adag fogyott el. A napi átlag kitesz 9722 adag kenyeret. A befolyt összegekről a kenyérosztó bizottság az illetékes elöljáróságnál részletesen elszámolt. Ezzel lezárult az elmult télnek legnagyobb szabásu jótékonysági akciója, amelynek jelentőségét, ha más nem, eléggé illusztrálják a lembergi zavargások.

— **Munkácsy Mihály emlékezete.** Az egyetemi templomban ma délelőtt *Krizsán* Mihály pápai kamarás misét mondott *Munkácsy* Mihály emlékére. A gyászistentiszteleten ott volt: *Munkácsy* Mihályné mély gyászban, *Munkácsy* Emil, a mester bátyja, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, *Berzeviczy* Albert, a Képzőművészeti Társulat alelnöke, *Miklós* Ödön kormánybiztos,

Az uj kornak megfelelő.
E kályhák minden stylben és különböző uj mintákban és szinekben készittetnek.
TELEFON: 168.

PUCHER-féle SZAB. GYORSMELEGITŐ
mely a több éven kipróbált és tökéletesitett szabadalom folytán, minden javitásokat fölöslegessé tesz, úgy minőségben, mint tüzelőképességében a legjobb eredményt érte el, minek folytán ezek tartósságukat tekintve a legolcsóbbak.

CSERÉPKÁLYHA,
PUCHER ANDRAS TEMESVAR
Józsefváros, Preyer-utca 4. saját ház.

Berczik Árpád, *Ambrozovics* Béla, *Schyttra* István és *Szmrecsányi* Miklós miniszteri tanácsosok, *Rákosi* Jenő az *Otthon* és *Vészi* József a Budapesti Ujságirók Egyesülete elnöke, dr. *Lippish* Elek miniszteri osztálytanácsos, báró *Harkányi* Frigyes, *Benke* Gyula országos képviselő, *Benkő* Kálmán a Képzőmüvészeti Társulat igazgatója, *Ambrozovics* Dezső titkár, *Telepy* Károly mütáros, sok festő, szobrász és nagy gyászoló hölgyközönség. A gyászünnepet az özvegy megbizásából *Zsilinszky* Mihály államtitkár rendezte.

— **Halál egy korty viz miatt.** Szepesmegyének Misu nevezetü bányatelepén a napokban gyilkosság esett meg messze lenn a föld alatt, szük tárnában, ahol pedig közös nagy óvatossággal vigyáznak a munkások arra, hogy a mindig ott leselkedő halál kárt ne tegyen bennük. Az ilyen közös veszedelemben összebujik az ember és az állat, mintha egyik a másik testével akarná födni magát valami kiszámithatatlan véletlen ellen — s ritka, nagyon ritka eset, hogy kezet emeljen egyik a másikra — odalenn tudniillik. A bányász is verekszik, ha a vére nyughatatlan, de csak fenn, a föld szine felett, ahol nem kell félni a sötéttől és mind attól a rémtől, ami kikukucskál a szögletekből és azzal él, hogy bányászt eszik. Ebben a bányában mégis gyilkosság esett meg a napokban. Az egyike szintén két bányász dolgozott, Ricsák György és Rás József. Már két esztendeje annak, hogy együtt kalapálják, furják, faragják a sziklát, ami nehéz munka, mert a dinamit-patron csak ugy repeszt érdemes nagyot a kőben, ha mélyre bocsátják. Ebben a nagy munkában néha huztak egyet-egyet a korsóból, amit még fennről hoztak le tele friss vizzel. Odalenn tudniillik nincs viz, csak valami iszapos, kénes folyadék, amivel akár el is mérgezheti magát az ember. Ahogy iszogattak a vizből, Ricsák egyszerre kihajtotta az egészet, tekintet nélkül arra, hogy szomjas-e a társa vagy nem. A másiknak persze nem tetszett az a kilátás, hogy most már akár eléghet a torka, nincs egy csöpp viz a korsóban, a mivel eloltsa. Békétlenkedett, összeverekedtek egy kicsit, szóból szó lett, feleselés — s végre Rás olyan dühbe jött, hogy fejbecsapta a társát a csákánynyal. A sötétben, kivül azon a kis folton, amit a lámpás bevilágit, csak anynyit hallott, hogy a másik nyöszörög egy-kettőt s aztán rémületes csend lett. Ricsák kiszaladt a tárnából segitséget hivni, aztán sokan jöttek mindenfelőlről és az üres cserépkorsó mellett már csak halottat találtak. A szerencsétlen gyilkos maga jelentette föl magát.

— **A szegény egyetemi hallgatók tandija.** A szegény egyetemi hallgatók tandijának fedezésére napról-napra uj adományok érkeznek az Egyetemi Kör elnökségéhez. Legujabban a következők adakoztak:

Gróf Festetics Pál (Budapest) 400 K., Hehelein Károly (Szatmár) 300 K., egri főkáptalan 200 K., a felső-jász. egyh. ker. római katholikus papsága 64 K., a nagyváradi papnevelő-intézeti asztaltársaság 40 K., Beck Andrásné (Mohács) 46 K., Medveczky Ede nagyprépost, dr. Győry Elek, Várossy Gyula (Kistelek) 20—20 K., Kiss András (Oroszhegy) 16 K., Csilics Bálint (Felső-Szent-Iván), egy országos képviselő, Vörös Antal (Borsod-Ivánka) 12 K., Löwinger Ignác (Arad), Michon Mátyás (Német-Pereg), Bach János (Bács-Bresztovác), dr. Világossy József (Budapest), Weisz Berthold országgyülési képviselő 10—10 K., Szalay Mihály (Veszprém) 50 K., Hemmer Mihály, Freund Antal (München), dr. Polónyi Géza 20—20 K., Sz. J. (Budapest), Propper József (Budapest) 6—6 K., Csik Alajos (Mosdos) 5 K., Jakab Lajos (Csik-Szentmihály), Vándory János (Bán-Horváth) 4—4 K., Reviczky Aladár (Esztergom), Soltész Ede (Péchujfalva) 3—3 K.

2700 K. az eddig beérkezett adomány, ami még távolról sem elegendő 230 szegény tanuló tandijának fedezésére. Ismételten kéri az ifjuság az áldozatkész közönséget, tegye lehetővé bármilyen csekély adományával is nemes céluk diadalát.

•

A szegény egyetemi kallgatók tandijalapjára 2 koronát küldött hozzánk egy névtelen adakozó. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Halálozás.** *Hévizy* János, a váci piárista főgimnázium tanára tegnap halt meg 46 éves korában, rövid betegeskedés után. Tüdőszélhüdés érte a még fiatal embert, akit mint a nagy-kanizsai rendház tagját Nagy-Kanizsa városa az 1892-iki választások idején Ugron-párti programmal képviselővé választott. A megboldogult az országgyülésnek 1896-ig jegyzője és tevékeny tagja volt.

Thaly Emil miniszteri tanácsost, a Dunagőzhajózási Társaság magyarországi képviselőjét sulyos csapás érte. Edith leánya tegnap este 19 éves korában rövid betegeskedés után meghalt.

Fellner Dávidné, született *Deutsch* Johanna, Fellner Dávidnak, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár józsefvárosi osztálya főnökének a felesége hosszas szenvedés után 54 éves korában Budapesten elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt fél tizkor lesz a Népszinház-utca 33. számu gyászházból.

Franceschini Róbert, a jeles tollu bécsi iró, a *Neues Wiener Tagblatt* kitünő munkatársa, akinek a természettudományok köréből vett, népszerüen irott tárcái előkelő nevet biztositottak az osztrák irodalomban, ma Bécsben háromnapi betegség után 49 éves korában meghalt.

— **Helvey Laura gyásza.** *Helvey* Laurát, a Nemzeti Szinház kitünő müvésznőjét fájdalmas csapás érte. Kisebbik fia, ma délelőtt 15 éves korában hirtelen meghalt. Szivszélhüdés ölte meg. A müvésznő ezért az Endre és Johanna ma esti előadásában nem vehetett részt; szerepét Paulayné vette át.

— **Ingyen kenyér.** A Podmaniczky-utcai kenyérosztó bolt javára *Frank* Mihály (Vinkovce) 96 fillért küldött hozzánk. Az adományt (február 2-ikán) rendeltetési helyére juttattuk.

— **Hózivatar május elsején.** A Tiszavölgy egyik magas pontján, Kőrösmezőn, május elsején olyan erős hózivatar volt, hogy az erdő ültető munkások kénytelenek voltak felhagyni a munkával. A zivatar és a hófuvás oly hirtelen támadt, hogy a munkások futva menekültek a munka szinhelyéről. A hó félméter magasságban boritotta a vidéket, de a hamar visszatért napfény miatt, azonnal beállt az olvadás, mely a Tiszát erősen megdagasztotta.

— **Egy szinésznő szerencsétlensége.** Ilyen cimen emlékeztünk meg a Nemzeti Szinház fiatal müvésznőjének, *Tuboly* Klementina kisasszony szerencsétlenségéről. A kisasszony most arról értesit bennünket, hogy csak a rémület első pillanatában konstatáltak bokatörést, később kiderült, hogy a baleset csupán lábficamodást okozott. A zavarban eltünt karperec kedves emléke a kisasszonynak s a megtatálójának szivesen juttat annyit, amennyit esetleg a zálogházban kapna érte.

— **A jacksonvillei tüz.** A tegnap elhamvadt városrész körülbelől két angol mérföld hosszuságu volt. Sok középület elpusztult. A polgármester becslése szerint a kár meghaladja a 15 millió dollárt. Tizenötzer ember hajléktalan. Sok szerencsétlenség is történt. A fosztogatás megakadályozása végett katonaságot rendeltek ki.

— **A specialista.** Amerikában sokat beszélnek most egy olyan specialistáról, akihez fogható nincs is a világon. Egy hetven éves, Jefferson nevü szinészről van szó, aki élete negyvenhat esztendejében mindig egy dolgot csinált: a Rip van Winklet játszotta. A lelkiismeretes statisztika legott kiszámitotta, hogy Jefferson tizenkilencezernégyszáznegyven estén hozta lázba New York közönségét egyetlen szerepével, melyet a szerző egyenesen a vén szinész számára irt, s melyet Amerikaban egy szinész sem mert az öreg Jeffersonon kivül eljátszani. A Rip van Winkle csömörig unott müvésze most megválik a szinpadtól s nyugalomba vonul. Babérban nincs hiánya s ami ennél jóval kedvesebb: egy millió dollárt visz magával penziójába.

— **Az edlachi fürdő.** A modern berendezésü fürdők között elsőrangu helyet foglal el a Bécshez közel fekvő *edlachi* fürdő. A semmeringi gyorsvonat 1 óra alatt ér Bécsből Payerbach-Reichenau állomásra. Innen 20 percnyi remek kocsiut visz Edlachra. Legközelebb automobil közlekedést is létesitenek. Maga az épület a modern egészségügy legtökéletesebben berendezett fürdője. Az ideg-, sziv- és minden életrendi, valamint emésztési bajok gyógyitása terén a fürdőnek kiváló sikerei vannak. A legkülönfélébb gyógykezelő eljárásokon kivül az idén a manheimi kurát, a szénsavas fürdőket is megkezdik. A fürdő remek fekvése, olcsó árai és dr. *Konried* Albert és dr. *Jellinek* Richard vezető orvosok kitünő kezelési módszere mindenképpen ajánlják az edlachi fürdőt, amely teljesen mzgérdemli kiváló hirét.

— **Öngyilkos egyetemi hallgatók.** A tegnap öngyilkossá lett *Láng* Kornél bölcsészethallgató és *Pollák* Aladár jogász holttestét az orvostani intézetbe vitték, *Láng* Kornél holttestének felboncolását a rendőrség a hozzátartozók kérésére mellőzte és megengedte, hogy Temesvárra szállitsák, ahol el fogják temetni.

— **Hirtelen halál egy vendéglőben.** *Weinberger* Antal tőzsdei ügynök, aki a Wesselényi-utca 42-ik szám alatt lakott, ma este a Dunaparton lévő Petánovics-féle vendéglőbe ment vacsorázni bécsi vendégeivel. Alighogy leültek a vacsorához, Weinberger egyszerre csak lefordult a székéről és meghalt. Az orvosok konstatálták, hogy szivszélhüdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Testvérgyilkosság.** Az *élesdi* határban *Tulkas* Tódor gazdát baltacsapásokkal megölve találták. A gyanu bátyjára irányul, aki vele haragban élt. A csendőrség a nyomozást meginditotta.

— **A vonat kerekei alatt.** Nagy szerencsétlenség történt ma hajnalban a főváros határában. A magyar államvasutak egyik tehervonata elütött egy jeget szállitó kocsit, amelyen három ember ült. A kocsis azonnal meghalt, a másik két napszámos pedig sulyosan megsebesült. A szerencsétlenség Rákospalota határában történt: a főuton, ahol a rákospalotai villamos keresztezi az államvasutak vágányait. Itt sorompó zárja el a közlekedést, ha vonat halad át az uton. Ma hajnalban *Goldstein* ujpesti jégszállitó kocsisa két napszámossal akart Rákospalotára menni jégért. A vasuti sorompó még nem volt leeresztve s igy a kocsis keresztül hajtatott alatta. Amikor a vágányon volt, megdöbbenve vette észre, hogy Budapest felől egy tehervonat közeledett. A lovak közé csapott, de szerencsétlenségére a kocsi kerekei megakadtak a vágányokban. A következő pillanatban a vonat elütötte a kocsit. A kocsis a kerekek alá került s bár a vonatvezető valami 20—30 lépésnyire megállitotta a vonatot, darabokra szakgatva szedték ki a kerekek alól. A másik két embernek a mellén ment keresztül a vonat. A szerencsétlenségről azonnal értesitették a rendőrséget. A kiküldött rendőrtisztviselő megállapitotta, hogy a kocsist *Choruba* Pálnak hivják. A másik két napszámost: *Deák* Józsefet és *Rosenfeld* Fülöpöt sulyosan megsebesülve a gróf Károlyi-kórházba vitték. A szerencsétlenséget *Ikervári* Kálmán váltóőr gondatlansága okozta, aki a vonat érkezésekor nem eresztette le a sorompót.

— **A szerelem halottja.** Nagyváradon sziven lőtte magát egy *Goldenthal* Berta nevü 19 éves szép leány. Vőlegénye, egy magánhivatatnok, visszaküldte a jegygyürüjét és ezen való elkeseredésében lett öngyilkossá.

— **Rendőri hirek.** Az éjszaka a Fehérvári-ut mentén elvonuló vasuti vágányokon a vasuti őr egy férfi szétroncsolt holttestére akadt. A szerencsétlen embert, — aki munkásnak néz ki — a vonat gázolta el. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — *Butora* János besztercebányai születésü 14 éves kifutó a napokban eltávozott soroksári-utca 43. szám alatt lévő lakásáról s azóta nyoma veszett. A rendőrség keresi. — *Sándor* János soroksári-uti vendéglős tegnap kirándulást tett Budára. Késő este indult hazafelé s a Fehérvári-uton elnyomta az álom. Amikor felébredt, ijedten vette észre, hogy 280 forintot érő aranyórája és lánca eltünt. A tolvajt a rendőrség keresi. — *Salamon* Ernő szolga ma este az Erzsébet-körut 1. szám alatt lévő szolgálati helyén az ablak keresztfájára felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézet bonctermébe vitték.

— **Nagyvárosi kép.** Dél van. Az utcák igen élénkek és egy takarosan öltözött kis leányka alig képes magának utat törni a hullámzó emberáradatban. A fiatal teremtés halovány, hosszukás arca elárulja a nélkülözést s szive nagy bánatát is. Vajjon érzi-e, hogy az akit egykor szeretett és akit szive teljes melegével szeret még most is, nyomon követi? Lehangolva mérsékli lépteit a férfi, aki utána megy. Az utóbbi hónapok eseményei jelennek meg a férfi lelki világában és borzongás futja át egész valóját. De mindhiába, hisz nem szabad imádottjat feleségül vennie. Két koldus hogy kerülje ki a biztos nyomort! Most az Erzsébet-körutra fordult a leányka. Az 54. számu ház előtt Török A. és Tsa. bankháza kirakatában levő sorsolási jegyzéket nézi a leány. De ah, mi történik? Szivéhez kap, ingadozik, egy hangos sikolyt hallat és majdnem hanyat esik, ha hü kisérője fel nem fogja. Az ájuldozó nőt beviszi Török üzletébe. Itt nemsokára magához tér a leányka, megpillantja imádottját és örömkiáltással a férfi nyakába norul és csak annyit tudott mondani: „Oh Károly, most már házasodhatunk, mert megnyertem a főnyereményt!“ És igy is történt. A pénzt Török A. és Tsa. bankháza, mely előzékenységéről ismeretes, azonnal kifizette és hálatelt szivvel köszöntve a bankházat, boldogan hagyta el a fiatal pár a szerencse tanyáját.

— **A szamoák.** Az állatkertben most a *szamoák* láthatók. Az érdekes társaság 9 férfi, 20 asszony és leány és egy gyermekből áll, köztük hires számoaszépségek, a férfiak között pedig vannak olyanok is akik Mataafa és Malietoa törzsfőnökök véres harcaiban és résztvettek. Mutatványaik, melyeket délutánonként az állatkertben a délutáni órákban produkálnak, elragadhatják a nézőket.

— **Ős-Budavára.** A székesfőváros legnagyobbszabásu előkelő mulatóhelye, Ős-Budavára, e hó 11-én, szombaton este 6 órakor nyitja meg kapuit. Az uj igazgatók *Leitner* Henrik, a „Folies Caprice“ ösmert kitünő hirnevü igazgatója és *Friedmann* Adolf. Költséget és fáradságot nem kimélve törekszenek arra, hogy Ős-Budavára elsőrangu szórakozó hely legyen. Szem előtt tartják, hogy a mulatóhely minden irányban olyan legyen, hogy a családok is kellemes időtöltést leljenek benne. Ős-Budavára uj sétányaival, szines villamos vizesésével, pazar világitásával, uj amerikai skating-ringjével és egyéb érdekességeivel, nemkülönben varieté-müsorával rendkivül mérsékelt áru élvezetek fogja látogatóit részesiteni.

— **Dreyfus könyve és a Telefon Hirmondó.** A Telefon Hirmondó, számolva a nagyközönség érdekeivel, minden aktuális esetet felhasznál, hogy azt előfizetőivel tudassa, s hogy róla kimeritő részleteket adjon. A könyvpiacon

Vass József könyvkereskedésének és minta-antiquáriumának Budapest, VII., Erzsébet-körut 38. sz.
Éppen most megjelent GAZDAG KÉSZLETÉT FELÖLELŐ és mélyen leszállitott áru könyvárjegyzéke kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

most megjelent szenzációs tárgyu *Dreyfus könyve*, amely az Ördögszigeten eltöltött öt esztendő élményeit irja le, szintén oly tárgy, amely méltán érdekli a legszélesebb köröket. A Telefon Hirmondó elhatározta, hogy hangversenyeinek keretében szemelvényeket olvastat fel e könyvből. Az első ily felolvasása hétfőn este fél 9 órakor kezdődő hangverseny alatt lesz.

(x) **Egy kisérletet** tegyen mindenki a *Thymol* fog-krémmel és bizonyára nem fog többé más szert használni fogainak tisztitására és szájának üditésére, mint e kiváló hazai gyártmányt. 1 tubus 60 fillér.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

(x) **Elsőrendü**, a fővárosban és az országban elismert müterem *Kossák* József cs. és kir. udv. fényképészé, Kossuth Lajos-utca 12., szemben a Nemzeti Kaszinóval, látványos kirakat a kapubejáratnál.

Tolsztoj levele.

Budapest, május 4.

A pétervári metropolita néhány héttel ezelőtt theológiai érvekkel telt levélben bizonyitgatta Tolsztoj grófnőnek azt, hogy miért kellett férjét kiátkozni az egyházból. A szent szinódus határozatát és az indokoló levelet egyformán hallgatással fogadta Tolsztoj Leo s most, mikor mégis elszánja magát arra, hogy az exkommunikáció kérdéséhez hozzászóljon, sorra veszi a szinódus vádpontjait s a következőképpen iparkodik őket megcáfolni:

Az emberek, hiveim és ellenségeim egyaránt félreértették tanaimat és hitvallásomat. Fel kell tehát világositanom őket. A szent szinodus jogtalanságot követett el, szándékos kétértelmüség, önkényesség és hazugság nyilatkozik meg ebben a határozatban. Rágalmazás és ellenem irányuló bujtogatás minden sora s hogy milyen fogékonyak az emberek a bujtogatás iránt, mi sem bizonyitja jobban, mint azok a levelek, melyek hozzám érkeztek.

Egyik jóakarom igy olvassa rám a szentenciáját:

— Most hát ki vagy átkozva! Örök gyötrelmek között fogsz fetrengni halálod után s ugy döglesz meg, mint a kutya... Vén démon, átok reád!

Sok olyan levelet is kaptam, mely nem elégszik meg e tulvilági gyönyörök megjövendölésével, hanem már a földi büntetésemet helyezi kilátásba.

— Ha a kormány még nem tett el láb alól, majd tudjuk mi magunk, hogyan hallgattassunk el... Tudjuk a módját, hogy miképp kell az ilyen vén bünösöket kiirtani a világból!

Ilyen levelek szép számban jöttek hozzám. Tanuságot tettek arról, hogy mennyi szeretetet keltett a szinódus határozata az emberekben. Az egyház tehát bünt követett el ellenem, aki ezt a bünös egyházat régen ismerem s jogosan támadtam meg. Nem Istent tagadtam én meg, hanem az egyházat, mert meggyőződtem róla, hogy az egyház tanitása elméletben aljas és káros hazugság, gyakorlatban pedig durva babonák és szemfényvesztések összessége. Való igaz, hogy tagadom Mi Urunk Jézus Krisztusnak szeplőtelen fogantatását. Tagadom Isten Anyjának gyermeke születése előtt és után való szüzességét. Tagadom az érthetetlen hármas-istenséget és az első ember büntetéséről szóló, ma már teljesen képtelen mesét. De nem tagadom az intéző, a szerető istent, mint minden dolgok elvét.

Ami a sirontuli életet illeti, tagadom a végső itélet gondolatát, mely szerint az emberek megszámlálhatatlan milliónak kárhozat, más milliónak viszont a paradicsomban való élet volna sorsa. De hiszek az örök életben és abban, hogy az emberek cselekedeteik szerint nyerik jutalmukat itt és mindenhol, most és mindörökké. Azt mondják, hogy megtagadok minden szentséget. Igaz: minden szentség aljas és durva szemfényvesztés, amely össze nem fér isten fogalmával és Krisztus tanitásával. A gyermek keresztelésében épp oly megzavarodását látom az elménck, mint a hitetlen megkeresztelésében. A házasság szentsége az emberi értelemnek épp annyira ellentmond, mint az evangéliumi tanitás betüjének.

Azok, akik mindezt a babonát hirdetik, ugy tesznek, mint az a zsivány, aki sorra legyilkolt egy egész családot, csak azért, hogy elrabolhasson néhány kopeket. Az áldozatok örömest odaadták volna neki minden ruhájukat, minden pénzüket, csakhogy életben hagyja őket. De a zsivány nem cselekedhetett másként. Ugyanigy vagyunk a vallási csalókkal is. Örömest juttatnánk nekik tizszer nagyobb jövedelmet, fényt és pompát, mint a mekkorában ma részük van, csak mondanának le arról, hogy elveszejtsék az embereket hazugságaikkal. De hát nem cselekedhetnek másképp. Hiszen ezek Krisztusra is ráfognák ma, hogy szentségtörő, ha kiüzné a templomból az ökröket, a birkákat és a kufárokat. De azt föl nem akarják érni észszel, hogy Krisztust istenként imádni és hozzá imádkozni, éppen ez a legnagyobb szentségtörés.

„Aki a kereszténységet jobban szereti, mint az igazságot, odajut nemsokára, hogy felekezetét, vagy egyházát jobban fogja szeretni, mint a kereszténységet, utóvégre pedig a tulajdon személyét jobban, mint bármit a világon.“ Én — ugymond Tolsztoj — mindezeken a fázisokon átmentem, csakhogy ellenkező sorrendben. Eleinte jobban szerettem az orthodox egyházat, mint tulajdon magamat; majd a kereszténységet jobban, mint az orthodox egyházat; most pedig az igazságot jobban, mint akármit a világon. De mindmáig az igazság egy bennem a kereszténységgel. Igy hát a keresztény hitet vallom.

József testvérei.

— Bibliai indiszkréziók. —

Irta: LUCIÁN.

A nemezis közlekedési akadályok következtében csak ma érte utól a bibliai József testvéreit, Jákob fiait, kik ellen a királyi ügyészség *családi állás ellen való büntett* cimén vádat emelt. A terheltek ugyanis a vizsgálat adatai és saját beösmerő vallomásuk szerint testvérüket, Józsefet Dáthánban husz ezüstpénzért eladták egy izmaelitákból alakult alkalmi szövetkezetnek.

Minthogy ez a cselekményük Józsefet családi állásától megfosztotta, vádat kellett ellenük emelni a Btk. 254. §-ába ütköző és ugyanezen §. második bekezdése szerint minősülő családi állás ellen való büntett miatt.

A cselekmény értelmi szerője gyanánt a vádirat *Judát* jelöli meg, a többi nyolc testvér a Btk. 70. §-a értelmében mint tettestárs volt felelősségre vonandó. *Benjámin* és *Ruben* ellen az eljárást beszüntették, minthogy az előbbi alibit igazolt, az utóbbi pedig az ötezer esztendeig huzódó vizsgálat adatai szerint teljesen ártatlan volt. Hosszabb vizsgálatra a hazai jogászok legöregebbjei közül is csak igen kevesen emlékeznek. Ugy látszik ezn a téren jogszolgáltatásunkban némi haladás mutatkozik. A szkepükusok azonban még mindig félnek a visszaeséstől.

(Juda a hitbizományról.)

Elsőnek Judát, a felbujtót haltgatják ki. Védője gyanánt dr. *Berényi* Sándor jelentkezik. *Lenk* Gyula elnök az ó-testamentom patriárkáinak ünnepies hangján intézi a kérdéseket.

— Bünösnek érzi-e magát?

— Abszolute nem, mondja a vádlott.

— Tehát tagadja, hogy József testvérét husz ezüstpénzért eladta?

— Ellenkezőleg: dicsekszem vele. Csak azt sajnálom, hogy a pénzpiac akkori nyomott viszonyai között magasabb árt nem érhettem el.

— Es mi inditotta önt erre a cselekedetre?

— A magánjog liberális szelleme.

— Tessék világosabban nyilatkozni. A stilusbeli ornamentikáról majd gondoskodik tisztelt védője.

— Legyen. Bibliai egyszerüséggel fogok beszélni. Atyánk minden fiánál inkább szerett vala Józsefet, mivelhogy vén korában nemzette vala őt. Cifra ruhát csináltat vala néki.

— Es ezeknek miatta bocsáták vala áruba őt? — kérdi az elnök önkénytelen, bibliai imperfektummal.

— Ugy vala, elnök ur. Attól kellett vala tartanunk, hogy atyánk aggsági gyöngeségében egész Béthelből majorátust csinál s mint patriarka felségjogával Józsefet jelöli meg majoreszkónak.

— Es önök ez ellen védekeztek?

— Kézzel-lábbal. Tudniillik megkötöztük és megrugdostuk vala.

— Es eladták?

— Nyilvános árverésen, a legtöbbet igérőnek, a kikiáltási áron alul.

— Kiknek adták el?

— A hiénáknak.

— A hiénáknak? Ez nem valószinü.

— Bocsánat, az árverési hiénáknak, akiket akkor izmaelitáknak neveztek.

— Tehát azok nem voltak izraeliták?

— Nem. Izraelita akkor csak egy volt, az apám, ki a bibliában Izrael név alatt szerepel.

(József köpenyege.)

A többi vádlott Judával egyezően vall. A bíróság kihallgatja a szemérmes Józsefet, ki mikor a terembe lép, s a hallgatóság padjain néhány korosabb hölgyet megpillant, szemérmesen lesüti szemeit és köpenyegébe burkolódzik.

Az elnök: Önt eladták testvérei?

József: Ugy van, elnök ur, ennek köszönhetem karriéremet.

— Hogy történt az adás-vevési ügylet?

— Patriarkálisan: hodszi-nesze.

— Husz ezüst pénzért adták el?

— Igen, Juda testvérem kijelentette az izmaelitáknak, hogy ebből az összegből egy krajcárt sem enged.

— Es mennyiért adták önt tovább el az izmaeliták?

— (*Büszkén*): Az izmaeliták kétszáz percentet kerestek ezen az üzleten.

— Kivánja ön a vádlottak megbüntetését?

— Nem, elnök ur. (*Végig tekint a vádlottakon.*) Azt hiszem, megbünhődte már e nép a multat és jövendőt, mint a költő oly jellemzően mondja.

A védő: Volt ön már büntetve?

József: Csak vizsgálati fogságot szenvedtem. Potifárné ő nagysága szemérem elleni kihágással vádolt, de a felső biróságok felmentettek.

— Ön egy időben udvarolt a nevezett urnőnek?

— Csak ártatlan flirtelés volt.

— De a köpenyegét ott találták Potifárné szobájában?

— Bocsánat, ez államférfiui köpenyegem volt, melyet a viszonyokhoz képest forgatnom kellett.

— De miképp került a köpenyeg a nevezett urnő birtokába?

— Az okszerü forgatás révén.

— Nem volt önnek liaisonja a nevezett urnővel?

— Diskrécióm tiltja, hogy erre nézve körülményesen nyilatkozzam.

— De a nevezett urnő titkos vágyakat. . . .

Az elnök közbeszól:

— Figyelmeztetnem kell a védő urat, hogy tartózkodjék peren kivül álló nőszemélyek erkölcsi viseletét birálat tárgyává tenni. Ezt nem engedhetem meg. Különben sem értem, hogy milyen összefüggésben állanak Potifárné titkos vágyai a panaszos személyével, s a jelen bünper elbirálásával.

— A kauzális nekszusra majd védőbeszédem során lesz szerencsém utalni.

A kir. ügyész: Csupán egy kérdést óhajtok a panaszoshoz intézni. Legyen szives nekem megmondani, hogy mikor testvérei eladták, s Potifár testőrfőhadnagyhoz került, milyen körülmények között élt?

József: Elég jó körülmények között. Urnőm, Potifárné igen gyöngéden bánt velem. Többször megtörtént, hogy tenyeréből édes mézzel etetett.

Az ügyész: Köszönöm.

Az elnök: Es milyen volt önök között a korkülönbség?

József: Ő nagysága némi megerőltetéssel nagyanyám lehetett volna.

(A perbeszédek.)

Geguss Gusztáv főügyészi helyettes: Tek. ktrályi törvényszék! A törvény szavai világosak. A Btk. 254. §-a igy szól: *Aki valamely gyermeket családi állásától megfoszt, az családi állás elleni büntettet követ el.* Ha pedig a cselekmény nyerészkedési szándékból történik: *öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.* A vádlottak beösmerik a terhükre rótt büncselekményt. Juda és tettestársai eladták testvérüket, agg atyjuk szemefényét, a mindenkor illedelmes, sőt prüd viseletü Józsefet, kinek etikai értékét mi sem jellemezheti jobban, mint az, hogy alárendelt rabszolgai állásban ellent tudott állani az aránylag jól konzervált urnő, Potifárné csábos tekintetének és bizalomra hivó szavának. Nem fogadhatom el az elhangzott védekezést. A telekkönyvvezetés akkori állásában Jákob patriárka nem gondolhatott komolyan a majorátus alapitására. De különben is a beszerzett bünügyi iratok szerint nem József volt az elsőszülött s igy a testvéreknek módjukban állott volna a végrendeleti intézkedést polgári perrel megtámadni. Kérem tehát őket a hivatkozott szakasz szerint bünösnek kimondani és sulyosbitó körülménynek betudni, hogy a büncselekményt oldalági rokonukon követték el.

Dr. *Berényi* Sándor: Merő ellentétben látom, tek kir. törvényszék a törvény szellemét a törvény betüjével. A bölcs törvényhozók a családi állásra vonatkozó büntettekről és vétségekről szóló törvényt azért alkották, mert megvédelmezni akarták az ugynevezett jó családokból való gyermeket attól, hogy rosszabb családi körülmények közzé jusson. De arra a bölcs törvényhozók egyike sem gondolt, hogy megakadályozza vagy büncselekménynek nyilvánitsa azt, ha a gyermek jobb családi körülmények közé jut. Nos, tek. kir. törvényszék, az utóbbi esettel állunk szemben. Józsefet testvéreinek oktalan versengése a legdiszesebb állami polcokra juttatta. Már uj pályája kezdetén a szerelem gyönyörei mosolyogtak felé, Hogy ő azokat botorul visszautasitotta, az tisztán beteges és idült szemérmetességének tudható be. Más szolga egész másképp cselekedett volna az ő helyén. De ezek a pszihikai fogyatkozások nem akadályozták meg, hogy később ne lássuk őt tündökölni, mint elsőrangu álomfejtőt és mint mindenható minisztert a nagy Pharaó udvarában. A mostanában oly erős kritika alá vont észjog alapján kérdeni bátorkodom tek. kir. törvényszék, hogy

esett-e rajta sérelem azáltal, hogy őt, megengedem a piaci áron alul, eladták? Nem, tek. kir. törvényszék! Ellenkezőleg, ez volt az ő és az ő népének a szerencséje, a boldogsága. Lehet-e megbüntetni azokat, kik őt szerencsésség és boldogá tették? Lehet-e megbüntetni Judát, mert, megengedem, kissé erőszakos fellépésével nagygyá és dicsővé tette Judeát?

A védő beszéde további során lendületesen vázolja, hogy milyen kiváló szerep jutott Józsefnek az egyiptomi közéletben. Jóformán minden volt, csak spanyol infansnő nem.

— De talán az is lehetett volna, kiáltja a megindulástól remegő hangon, ha becsvágya magasabbra ösztönözte volna. Kérem a védencem felmentését.

(Az itélet.)

A törvényszék hosszabb, beható tanácskozás után felmenti a vádlottakat a vád és következményei alól. Az itélet jogerős. József testvérei csüggedten távoznak a teremből. Arcukon, mint tudósitónk jelenti, meglátszott az azóta sokszor ismétlődő hét szük esztendő.

Az ismeretlen tettesek.

— Jelenet. —

5246. 3—4.

IDÉZÉS BÜNÜGYBEN.

1900. B. 313/2. A szerdahelyi „Kaszinó" sérelmére elkövetett *lopás vétségével gyanusitott ismeretlen tettes* — a B. P. 470. §-ában meghatározott következmények terhe mellett felhivatik, hogy jelen idézés utolsó közzétételétől számitandó egy hónap alatt alulirt kir. járásbiróságnál *kihallgatás végett jelentkezzék, vagy tartózkodási helyét jelentse be.* Erdély-Szerdahely, 1901. évi április hó 10-én. A királyi járásbiróság.

(A hivatalos lapból.)

Az egyik tolvaj: Nini, György!

A másik tolvaj: Szervusz öreg.

Az egyik: Hová mégy?

A másik: Megyek a járásbizósághoz. Mit csináljak... beidéztek. Nem olvastad a hivatalos lapban?

Az egyik: Nem. És éppen ezért menlem hozzátok. Tudod, öreg, nekem van egy kis ügyem.

A másik: Halljuk!

Az egyik: Már van egy hónapja is, hogy bemásztam a Bányai tanáréknál a keritésen, benyomtam az ablakot és elvittem minden ezüstöt.

A másik: Gratulálok.

Az egyik: Köszönöm (*kezet fognak.*)

A másik: Nos, és?

Az egyik: Mondom, ennek már van egy hónapja. A rendőrség mindenfelé keresett, persze nem talált sehol.

A másik: Gratulálok.

Az egyik: Köszönöm. (*Kezet fognak.*)

A másik: Hát aztán?

Az egyik: Aztán beolvasztottam az ezüstöt és eladtam. A pénz azonban elfogyott néhány nap alatt. Sok fizetnivalóm volt, egy váltóm is lejárt, meg kellett néznem a németeket a Vigszinházban . . . hisz tudod, hogy Pesten hogy elmegy a pénz . . .

A másik: Tudom.

Az egyik: És barátom, hiába várom a hivatalos lapban az idézésemet. Minden nap keresem, keresem, de csak nem jön. Tolakodó ember nem vagyok, legalább is illik megvárnom, amig meghivnak. De nem hivnak. Képzelheted, milyen dühös vagyok!

A másik: Persze, persze.

Az egyik: Te könnyen beszélsz, neked már megvan az idézésed! De mit csináljak én, szegény ismeretlen tettes, akit még meg se citáltak! Ha egyszer dühbe jövök, röpiratot irok és leleplezem az egész bandát!

A másik: Majd szólok az érdekedben.

Az egyik: Éppen erre akartalak kérni. Te most ugyis bemégy jelentkezni a járásbirósághoz, mondd, hogy idézzenek már meg.

A másik: Jó. Megmondom.

Az egyik: És mondd meg a járásbiró urnak, hogy tiszteltetem és bocsánatot kérek tőle, de meg kell várnom az idézést, mondom, nem vagyok tolakodó ember.

—o.—

FŐVÁROS.

(*) **A bankosoport fölosztása.** A százmilliós fővárosi kölcsön lebonyolitására tudvalevőleg tizenkét előkelő budapesti pénzintézet konzorciuma vállalkozott. A vállalkozás az idén a harminc millió korona részletre nem sikerült, mert a közgyülés a konzorcium ajánlatát nem fogadta el, hanem szubskripció utján szerzett pénzt. A konzorcium meghatalmazottja, a Magyar Általános Hitelbank ma tudatta a várossal, hogy a kötvények átvételére alakult konzorcium ma fölosztott s ennek folytán a főváros és a konzorcium között 1900. március huszonharmadikán kötött szerződésnek az a pontja, amely a kötvények értékesitésénél a konzorciumnak 1902. március végéig elsőbbségi jogot biztosit, tárgytalanná lett. A *Hitelbank* arról is értesitette a fővárost, hogy a feloszlás az el nem adott kötvényeknek természetben való kiszolgáltatása mellett történt. A pénzintézetek értekezletén bemutatott zárszámadások a kötvények jelenlegi árfolyamának alapulvételе mellett 1,100.300 korona veszteséget tüntetnek föl.

(*) **Az eskütéri hid vasutja.** A pénzügyminiszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg szerződést kötött a budapesti közuti vaspályatársasággal az eskütéri hidnak a közuti vasut céljaira való használata tárgyában. Ennélfogva a budapesti közuti vaspálya-társaság a vasutnak az eskütéri hidon való átvezetése tárgyában a terveket beadta. A hidvasut ugyanakkor fog a forgalomnak átadatni, amikor maga a hid is megnyilik a közhasználat számára.

(*) **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok e hó 6-ikán (hétfőn) tárgyalni fogják, u. m. a III. kerületi az 1—137. sz. a. a VI. kerületi a) bizottság a Hunyadi-téri vásárcsarnokból beidézettek; a VI. ker. b) bizottság a 3454—6/1—b—3473. hrsz. a. meghivottak; a VII. ker. b) bizottság a 4454—4483/4a hrsz. a. külön meghivottak és a IX. ker. a ferencvárosi 9415—9450 hrsz. a. megbizottak III. osztályu kereset-adó-javaslatait.

SZINHÁZ. ZENE.

** **Operaház.** R. *Réthy* Laura asszony, aki a minap *Carmen* cimszerepében nagy sikerrel lépett föl, ma este *Hoffmann meséi* hármas női szerepében folytatta vendégszereplését. Ha tekintetbe veszszük, hogy a jeles énekesnő legközelebb még *Amnerist* is énekli, első sorban a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk sokoldalusságáról, amelylyel több szerepkörben is valóban erőssége lehetne az intézet müsorának. *R. Réthy* Laura asszonyt gyönyörü hanganyaga már régen az *Operaház* szinpadára utalta, ahol nem mindennap szólal meg ilyen értékes organum. Ma este is nagy sikert aratott a müvésznő: az első felvonásban meglepően játszotta Olympiát, a harmadik felvonásban pedig különösen érvényesült gyönyörü hangja. — Coppélius—Departutto—Miracolo hármas szerepében a rekedt *Kornai* helyett *Mihályi* ugrott be, aki nem egyszer volt már a megmentője egy-egy veszélyeztetett előadásnak. Az intézetnek ez a valóban hasznavehető tagja nagy müvészi intelligenciára valló alakitásával ma este is nagy sikert aratott.

** **Blaha Lujza a Nemzeti Szinházban.** Kedden, május 7-én, amikor harminc éve lesz annak, hogy *Blaha* Lujza asszony először lépett a Nemzeti Szinház deszkáira, ünnepi diszelőadás lesz a Nemzeti Szinházban. Szinre kerül a *Tündérlak Magyarhonban* cimü énekes vigjáték, *Blaha* Lujzával a főszerepben. Tekintettel arra a rendkivüli érdeklődésre, amely az ünnepi előadás iránt nyilvánul, a Nemzeti Szinház igazgatósága a népszinházi bizottság engedelmének kikérésével az előadást csütörtökön, május 9-én és hétfőn, május 13-án megismétli. A *Tündérlak Magyarhonban* szereposztása a következő: Marcsa — *Blaha* Lujza, Vámházi — *Gyenes*, Gyuri — *Rózsahegyi*, Etel — *Ligeti* Juliska, esküdt — *Abonyi*, kisbiró — *Latabár*, Lajos — *Dezső*, Ferenc — *Zilahi*, Laura — *T. Vizvári M.*, Ádám — *Faludi*, Éva — *Munkácsy M.*, Öreg biró — *Egressy*, Esküdtné — *Demjén M.* Kántor — *Gabányi*, Paraszt — *Szőke.*

** **Hangverseny.** A Budai Lövölde diszterében ma este fényesen sikerült hangverseny volt. A müsor legkiválóbb száma *Márkus* Aranka énekesnő. A jeles tehetségü fiatal müvésznő *Zichy* Géza Roland-keringőjét nagy hatással énekelte és a viharos tapsokra néhány népdalt is adott elő. *Gross* Adél operaénekesnő a Villars dragonyosai és a Lili egy áriáját remek koloraturával és zajos sikerrel énekelte. *Fodor* Armand Faust Valentin áriájának előadásával tünt ki. Az énekeseket *Hartmann* Jenő zongoramüvész kisérte diskrét müvészettel. A hangversenyt, amelyen nagy és diszes publikum vett részt, hajnalig tartó tánc követte. Az est tekintélyes összeget juttat a jótékony célnak.

** **Müsorváltozás az Operaházban.** Az Operaházban holnap, vasárnap, *Arnoldson Sigrid* gyengélkedése miatt *A serillai borbély* előadása elmarad s helyette *A hugonották* kerül szinre *Vasquezné M. J., F. Pewny I., Palóczyné F. B., Alberti Werner, Ney D., Várady, Takáts, Mihályi, Hegedüs, Ney B., Déry* és *Strósz* közremüködésével, — *Cléo de Mérode* a II. felvonásban a *Gavotteot* és a *Pizzicatot*, a III. fölvonásban a *Sabotiéret* és a *Danse Espagnolet* fogja táncolni. — Az előadás kivételesen este 7 órakor kezdődik.

** **Hirek a Nemzeti Szinházból.** *Peréz Galdos* szenzációs drámájának, az *Elektra Diaznak* bemutatója, tekintettel a szinházi évad előrehaladottságára, a jövő évadra marad. A hátralevő szezonban a Nemzeti Szinház igazgatósága a régi müsor nagysikerü és régebben nem adott darabjait fogja uj betanulással feleleveniteni. Vasárnap, e hónap 12-ikén lesz az utolsó *délutáni előadás* ebben a szezonban. Szinre kerül *Az ember tragédiája* mérsékelt helyárakkal.

** **A Vigszinház bemutatója.** A *Vigszinház* pénteken, e hónap 9-ikén, mutatja be Alexandre *Bisson* uj bohózatát, *A vizsgálóbirót.* (Le bon juge.) A cimszerepet *Gál* Gyula játszsza, akinek valószinüleg ez az utolsó szerepe a *Vigszinházban.* A darab szereposztása a következő lesz:

Leplantois — *Gál*, Bluteau — *Vendrei*, Duvigneul — *Góth*, Lajaunette — *Tapolczai*, Bobin — *Balassa*, Theodore — *Rónaszéky*, Eugéne — *Bárdi*, Tourillard — *Kazaliczky*, Berniquet — *Győző*, I. törvényszéki fogházőr — *Nándsy*, II. törvényszéki fogházőr — *Kassay*, Rendőrbiztos — *Bihari*, Csendőr — *Dayka*, Pigeonné — *Hunyady*, Laurence — *B.-Lenkey*, Luce de Perpignan — *Varsányi.*

** **Blaha Lujza asszony fellépései.** *Blaha* Lujza e hét folyamán négyszer lép föl legjobb népszinmüi szerepeiben. Holnap, vasárnap délután a *Náni* cimszerepét, szerdán a *Tolonc* Angyal Liszkáját játszsza; pénteken *Rákosi* Jenő *Éjjel az erdőn* cimü népszinmüvében, vasárnap este pedig *Csepreghy* Ferenc *Sárga csikójában* lép föl.

** **Hegyi Aranka, mint Lili.** A *Népszinházban* vasárnap este kerül szinre huzamosabb pihentetés után *Hennequin* és *Millaud* énekes szinmüve, a *Lili*, a cimszerepben *Hegyi* Arankával, kinek ez a négyes szerep egyik legtökéletesebb müvészi alkotása. Sainte Hypothèse vicomteot *Kovács* Mihály játsza.

** **Magyar iró bécsi szinigazgató.** Szinházi körökben az a nem érdektelen hir járja, hogy a *bécsi* An der Wien-szinháznak *Karczag* Vilmos lesz a bérlőigazgatója. Ebben az esetben *Kopácsy* Juliska lenne a bécsi szinház primadonnája. Az erre vonatkozó tárgyalások, ugy hirlik, közel vannak befejezésükhöz.

** **San-Toy Fedák Sárival.** A *Népszinházban* csütörtökön, e hónap 9-én, a *San-Toy* érdekes szereposztással kerül szinre. *San-Toy* szerepét, minthogy *Küry* Klára még e hó 15-ig szabadságon van, *Fedák* Sári, az eddigi Dudley, kinek e szerepben oly nagy sikerei voltak, fogja játszani. Dudley szerepét *Kápolnai* Irén játszsza, ki e szerepben már a *Halton*-előadásokon bemutatkozott. A többi női szerep és a férfiszerepek kiosztása változatlan.

** **Népéleti szinház.** *Solymosi* Elek, akinek nevét *Miskolczi* Henrik az ugynevezett *Népéleti szinház* alapitásával hozta kapcsolatba, a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk:

Tisztelt szerkesztő ur! Legyen szives kijelenteni, hogy én a *Miskolczi* Henrik ur által tervezett *Népéleti szinház* főrendezőségét nem vállaltam el. Nevezett tervező ur tett ugyan nekem erre vonatkozó ajanlatot, de formulázott megállapodás köztünk nem történt, amiből egyéb nem következhetik, mint az, hogy *Miskolczi* ur az én nevemet önkényesen és jogtalanul vonta bele ebbe az ügybe. Tisztelettel *Solymosi* Elek a *Népszinház* tagja.

** **A Fővárosi Nyári Szinház megnyitása.** A *Fővárosi Nyári Szinház*, Makó Lajos igazgatása alatt, a jövő héten kezdi meg előadásait s megnyitóul a *Liliom Klára* cimü népszinmü kerül szinre *Dóczi* Józseftől. Az előadást a *Budapesti Ujságirók Egyesülete* javára tartják meg. A szinkör igazgatója több érdekes ujdonságról gondoskodott s ezek közt több eredeti darab is lesz. A nyári évad során egymásután fognak szinrekerülni: *Le roi Frélon* (A korhely király) francia operett. *Les Remplaçantes* (A dajka) szinmü. *Apró szentek*, énekes bohózat. Irták: *Guthi* Soma és *Szomaházy* István. Zenéjét *Vincze* Zsigmond szerzette. *Az adjutáns* eredeti operett. Irta *Sztojanovits* Jenő. Nem érdektelen ujjitása lesz az idei budai szinköri évadnak, hogy operai előadások is lesznek.

** **Megtévelyedett színésznövendékek.** *Rákosi* Szidi asszony a következő sorok közlésére kér fel bennünket:

A napokban egy bünpör folyt le, melynek szenvedő hősei színésziskolai növendékek voltak. Az itéletet tegnap hirdették ki e dologban s ez alkalomból egy-egy lap éles hangon kel ki a színésziskolák ellen általában, hogy könnyelmüen vesznek fel növendékeket. Méltányolni kell a lapok abbeli diskrécióját, hogy elhallgatják ama színésziskola nevét, amelyen ez a szerencsétlenség megtörtént; de ez a diskréció fájdalom viszont élesen sujtja mindazokat az iskolákat, amelyek e dologban ártatlanok. En ez ügyben tanácskoztam dr. Várady Antal urral, a sziniakadémia igazgatójával, de valóban nem tudtunk védelmünkre más eszközt találni, mint azt, hogy apelláljunk a t. szerkesztőségek loyalitására, mert méltatlanság, hogy egy iskola malheurjének az odiumát, valamennyi iskola viselje. Nagyon kérem a t. szerkesztő urat, hogy e soraimat becses lapjában közzétenni szíveskedjék. Budapest, 1901. május 4. Tisztelettel *Rákosi* Szidi.

** **A Népszinház uj operettje.** A *Népszinház*nak, mint már megirtuk, *A kölcsönkért feleség* cimu *Audran*-operett lesz a legközelebbi ujdonsága. Az operett érdekességét emeli, hogy cimszerepét *Hegyi* Aranka vállalta el.

** **Sembrich MarcellaBerlinben.** *Sembrich* Marcella olasz operatársulata, melynek a világhirü énekesnő maga a starja, e héten kezdi meg előadásait a *berlini* udvari operában a *Szevillai borbély*lyal. A társulat több héten keresztül fog a német császárvárosban vendégszerepelni.

** **Népszinmü-pályázat.** *Porzsolt* Kálmán, a *Népszinház* igazgatója, száz aranyat ajánlott fel a népszinházi bizottságnak, hogy dijul tüzze ki népszinmüpályázatra. Ugy értesülünk, hogy a bizottság már a közelebbi napokban kihirdeti a pályázat föltételeit.

** **Városligeti Szinkör.** A Városligeti Szinkör a következő ujdonságokra tesz előkészületeket: Ocska brigadéros. A gipsz-szobor, A törökök (operette), A két svihák (operette). Cigányszerelem. A régi dal stb. — Holnap, vasárnap, két népies előadás lesz, délután *II. Rákóczy Ferenc fogsága*, este 7 órakor *A cigány.*

** **Uj zenemüvek.** Megjelent és kapható *Bárd Ferenc és Testvére* zenemükereskedés és szinházjegyirodájában, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám. „Csak egy kis lány" angol dal magyar és német szöveggel 2 korona. „Susi mein Kind" dal 2 korona. „Miért vagy másé" dal magyar és német szöveggel 1 kor. 50 fill. Palotásy-Huber-féle 101 legszebb magyar dal cigányos modorban, II kötet 3 korona. Legszebb magyar nóták V. folyam 16. szám „Jaj de szépen muzsikálnak" és „Pista bácsi jöjjön ide kérem" 60 fillér. 17. szám „Te felőled álmodoztam" és „Restaurálják a vármegyét" 60 fillér. 18. szám „Fel a pohárt" és „Ez az élet" 60 fillér. VI. folyam 1. szám „Sólyommadár rakja fészkét a sziklán" és „Csütörtökön este" 60 fillér. „Cirkusz élet" teljes zongora kivonat 6 korona, „Hoffmann meséi" 2 füzetben ének és zongorára magyar szöveggel 6 korona, „Postás fiu" teljes zongora kivonata 7 korona, „Julcsa a Postás fiuból" 3 korona, „San Toy" teljes zongora kivonat 5 kor. 40 fill. „Napfogyatkozás, Modelle" ének és zongorára magyar szöveggel 3 füzetben. Modelle ének és zeng. magyar szöveggel 3 füzetben. Modelle 2 füzetben, füzetenkint 3 korona. Bárd-féle cimbalom-gyüjtemény 10 legujabb magyar dal tartalommal 3 korona. Fütty-kuplé „New-York szépe" operettéből cimbalomra 2 korona, zongorára 2 korona.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház.* Hétfőn: *A bor.* Kedden: *Tündérlak Magyarhonban.* Szerdán: *Troilusz és Kreszszida.* Csütörtökön: *Tündérlak Magyarhonban.* Pénteken: *Endre és Johanna.* Szombaton: *Folt, amely tisztit.* Vasárnap délután: *Az ember tragédiája.* Este: *A bor.* Hétfőn: *Tündérlak Magyarhonban.*

M. kir. Operaház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden: *Tell Vilmos.* (Prépost Henrik vendégfelléptével.) Szerdán: *Tetemre hivás.* — *Naila.* Csütörtökön: *A tévedt nő.* (Arnoldson Sigrid vendégfelléptével.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *Siegfried.* (Uj betanulással először.) Vasárnap: *Don Pasquale.* (Arnoldson Sigrid vendégfelléptével.) — *Zulejka II.* felvonása.

Vigszinház. Hétfőn: *Ocskay brigadéros.* Kedden: *Ocskay brigadéros.* Szerdán: *Ocskay brigadéros.* Csütörtökön: *Ocskay brigadéros.* Pénteken: *Az igazságos biró* (először.) Szombaton: *Az igazságos biró* (másodszor). Vasárnap délután: *Ocskay brigadéros.* Este: *Az igazságos biró* (harmadszor).

Népszinház. Vasárnap: délután: *Náni.* Este: *Lili.* Hétfőn: *Lili.* Kedden: *Mézeshetek.* Szerdán: *Tolonc.* Csütörtökön: *San-Toy.* Pénteken: *Éjjel az erdőn.* Szombaton: *Kisasszony feleségem.* Vasárnap délután: *San-Toy.* Este: *Sárga csikó.*

Magyar Szinház. Hétfőn: *A két Leonora.* (Die beiden Leonoren.) Kedden: *A szigoru urak* (Die strengen Herren.) Szerdán: *Erőnkön felül.* (II. rész.) (Über unsere Kraft.) Csütörtökön: *A két Leonora.* (Die beiden Leonoren.) Pénteken: *A szigoru urak.* (Die strengen Herren.) Szombaton: *A kirchfeldi pap.* (Der Pfarrer von Kirchfeld. Vasárnap: *A két Leonora.* (Die beiden Leonoren.) (A Berliner Theater vendégszereplésével.)

Kisfaludy-Szinház. Vasárnap délután: *Jogászszerelem.* Este: *A sárga csikó.* Hétfőn: Nincs előadás. Kedden: *Falusi nász.* Szerdán: *Falu rossza.* (Kiss János huszonöt éves szini jubileuma és jutalomjátéka, több fővárosi müvész közremüködésével.)

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zenemükereskedésében, Károly-körut 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* Hoffmann meséi 10.—, Troubadour 3.60, Traviata 4.80, Rigoletto 4.80, Aida 9.60, Álarcos bál 5.—, Faust 7.20, Mignon kötve 10.80, Bohémek 10.—, Bajazzók 8.40, Postás fiu, Kis szökevény, Cirkusz élet à 7.—, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, Lucky Star darabja 6.—, San Toy 5.40. — *Magyar szöveggel:* Kis szökevény, New-York szépe, Hoffmann meséi, A modell 2—2 füzet, füzetenkint 3.— korona, Du mein Girl magyar vagy német szöveggel 2.— korona. Susi mein Kind. Kouplet a Venus auf Erden cimü operettből. 1 korona 40 fillér. Zongorára 2 kézre: Ziehrer, Die 3 Wünsche 2 füzet à 3.— korona, Royle, Toreador Walzer 1.80, San Toy Marsch 2 korona 40 fillér, Girl Walzer 2.—, Fregoli induló 1.50, Cadetten marsch 1.45, Ocskay brigadéros bővitett kiadás 3.—, Buberl komm, keringő 2.40. Könyv- és zenemü-árjegyzék bérmentve. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

** **Operaelőadás a Telefon Hirmondóban.** Arnoldson Sigrid asszonynak, a svéd csalogánynak vendégfelléptével ma este A sevillai borbélyt, Rossini vig operáját adják a M. Kir. Operaházban. A Telefon Hirmondó előfizetői ugy ezt, mint az utána szinrekerülő Rococo ballet zenéjét odahaza a lakásaikon is végighallgathatják, mert a Hirmondó azt teljes egészében közvetiteni fogja. Az operaelőadásainak közvetitése után *cigányzene* átvitel lesz hallható a kagylókon keresztül a *Zöldy* Marci és *Koczé* Antal bandájának a muzsikája egészen 11 óráig.

MÜVÉSZET.

□ **Müvészi képek az iskolában.** *A hivatalos lap* holnapi száma nagyfontosságu pályázatot tesz közzé, amelyben a kultuszminiszter a müvészi érzék fejlesztésére és a hazafias érzés ébrentartására a népiskolák IV—VI. osztályai számára *hét történelmi kép* festésére hivja fel a magyar müvészeket. A képek tárgyait az ország legelőkelőbb histórikusai állitották egybe. Az első sorozat képei az Árpád-ház legkimagaslóbb történelmi mozzanatait öleli fel. A képek *müvészi kidolgozására* igen becses *utasitásokat* tartalmaz a pályázat. Egy-egy kép tiszteletdija *2000 korona.* A pályázat határideje 1901. évi december 31-ike. A pályázók a képekhez szükséges forrásmüvekért *Halász* Ferenc miniszteri osztálytanácsoshoz fordulhatnak, aki, mint az állami elemi népoktatás lelkes gondozója nagy lelkesedéssel és szivóssággal készitette elő a miniszter intenciójának megfelelően a szemléltető képek ügyét. A forrásmüveket a kultuszminiszter fölkérésére dr. *Marczali* Henrik állitja egybe. A pályázat végén meleghangu fölhivást intéz *Wlassics* miniszter a magyar müvészekhez, annak a reményének adva kifejezést, hogy a müvészek nagy ambicióval és egész tudásukkal igyekeznek a minisztert e nagyjelentőségü akciójában támogatni.

□ **Feszty Árpád hármas képe.** Florencből táviratozzák a *Magyar Távirati Tudósitó*nak: *Feszty* Árpád nagyszabásu képének, amelyet itt Florencben festett meg, ma volt az ünnepélyes vernissage-ja. A sajtó tagjainak már három nappal ezelőtt kezdődött a kiállitás s ma eljöttek Florenc városának összes előkelőségei, hogy megcsodálják a magyar müvész zseniális uj alkotását, mely már külső méreteiben is impozáns, mert nem kevesebb, mint tizenöt méter hosszu. A legelső müvészek, mükedvelők és mübirálók keresték föl ma a kiállitást. Valamennyinek egybehangzó nézete, hogy itt mesteri alkotásról van szó, amely nagyszerü és uj felfogásával s érzelmeinek mélységével impozánsan hat. *Krisztus sirbatételét* megkapóbban, elevenebben tán soha sem festették meg. Valóságos lelkesedés fogta el a nézőket, akik legmelegebben gratuláltak a müvésznek grandiózus képéhez. A főpapság, az arisztokrácia és a müvészvilág legkiválóbb tagjai valósággal elhalmozták a magyar müvészt gratulációkkal és biztatták a müvészt, hogy e triptichonját egész Európában bemutassa, ami meg is fog történni. A kép hatása itt annál is nagyobb, mert senki sem tudott róla, hogy készül. *Feszty* Árpád ugyanis másfél évig a világtól elvonulva, szinte titokban festette meg ezt az óriási vásznat, s ez aránylag rövid idő alatt csak ugy készülhetett el e nagy munkájával, hogy éjjelt nappallá téve szüntelenül dolgozott. A kép néhány hétig marad kiállitva itt s azután megy külföldi körutjára, amely nyilván mindenütt diadalát fogja jelenteni a magyar müvészetnek. Maga *Feszty* Árpád pedig a jövő héten családostul visszatér Budapestre.

A Nemzeti Szalon kiállitása.

Budapest, május 4.

Ismét egy vernissage, ezuttal a *Nemzeti Szaloné*, amely most maga köré gyüjtötte az egész magyar müvész-gárdát. Öt nagy külföldi kiállitáson s azonkivül a budapesti Mücsarnokban mutatják be magukat müvészeink s ime még mindig jut elég anyaguk egy hatodik tárlatnak, a *Nemzeti Szalonénak* rendezésére is. Ez arra mutat, hogy festési kedv van bőven. És ezen fordul meg minden. Ez a sok vázlat, festői ötlet, képkompozició és kerek, teljes formát öltött munka bizonyos tekintetben intimebb, mélyebb bepillantásokat enged, mint némely parádés kiállitás, főképp, ha ismerjük az első koncepciók kész feldolgozását is, mint például Vaszary, Mannheimer, Csók, Zemplényinek esetében. Csóknak rendkivül finom Magdolna-vázlata szinfrisseség dolgában talán becsesebb annál a nagy képnél, amely e kicsiny vázlat ötletéből támadt. Egy másik kisméretü munkája, egy bársonyköpenykés hölgy finom diskréciójával egyszerre megkapja az embert. Vaszary is ideküldte a „Hir" kis vázlatát, azonfelül egész gyüjteményt, amelyek közt egy nagy levegő-képe a legmélyebb. Apróka ezüstfehér bárányfelhők usznak a tiszta kék égen, egész nyája a gömbölyü csöpp felhőcskéknek, könnyen, lengén, szél szárnyán és szeliden. Lenn pedig friss zöld bársonyát mutogatja a föld háta. Friss, szagos levegőben fürdik minden. Minden zeget-zugot általjár az égető verőfény. Ez a koranyár zamatos, friss, gazdag képe. Zemplényi a nagy bucsuképének vázlatát küldte, aztán több képet, köztük egy juhászt, amelynél ritkán látni erőteljesebben jellemzett alakot. Agyarára fogja pipáját, a jobbjával a lájbli zsebében kutat masina után. De minő erőteljes, bronzszinü egy arc ez, minő hatalmas pipaszoritó állkapcsok, minő komoly pusztai filozófia, higgadt parasztokosság és erő ül az arcán! Magyar Mannheimer Gusztáv szindus vázlatokat küldött, Márk Lajos egy rohamos vonalakkal odapenderitett nagy arcképet, amely bravurosan van jellemezve, a Márk dekorativ akcentusával. Kernstock is rendkivül jellemző arcképpel jött, ennek is a jellemzés a főereje, az emberfiziognomia hirtelen megkapása. Grünwald Béla szépen áttanulmányozott egy kaszáló-motivumot, gyöngyházszin-reflexes kazlakkal. Markó Ernő ismét a Duna életéről ad fehér, kellemes képeket, ő a mi Duna-specialistánk. Tull és Hegedüs eleven, bátor munkáinak szomszédságában van Beck Ö. Fülöpnek egy plakett-gyüjteménye, amelyen még meglátszanak a külföldi hatások, de némi üdvös törekvés is az eredetiség felé. Szenes egész gyüjteményt küldött, változatos fakturáju képekkel, Katona egy érdekesen stilizált arcképet, Kézdi-Kovács hangulatos tájképeket.

Mütörténeti érdekességü Ernszt Lajosnak egy kis kollekciója, néhány Barabás-rajz és akvarell, amelyeket a két év előtt elhunyt müvész Petőfiről, Aranyról, Vörösmartyról készitett: valóságos unikumok. Felette vonzó tónusfinomságaival egy régi bécsi festőnek, Kreuzingernek Kazinczy-arcképe. Talán egyetlen jó arcképe ez a tudós literátornak.

A bejáró szobában a szélső Kelet fantasztikus formái világitanak le egy képsorozatról, amelyet Wutke müncheni festő eléggé ügyesen festett azokon a vidékeken, amelyet gróf Zichy Jenő az ő második ázsiai kutató-utján bejárt. A sok müvészi adomány közt kellemesen hat ez a szines földrajzi séta. A képek gróf Zichy tulajdona.

Van végre még egy nagy terem, amelyben a Hazai Müvásárlók Egyesülete azokat a megvásárolt festményeket és szobormüveket állitotta ki, amelyeket tagjai közt ki fog sorsolni. Előre is gratulálhatunk a legtöbb nyerő tagnak: itt egy verőfényben fürdő nagybányai hidképet látunk Ferenczytől, amott egy kitünő Csókot, majd Thorma szerelmes párját, Olgyay, Kann, Mihalik erőteljes tájképeit, a két Brück, Ujváry, Tölgyessy, Knopp, Bihari, nevével jegyzett kisebb-nagyobb festményeket és végre Vedresnek egy nagyon érdekes Éváját, amelynek formái a benső felindulást közvetlenül tolmácsolják. Gazdag és szép lutri ez, bizonysága annak a komoly müvészi célnak, amelyet ez a derék egyesület követ.

A kiállitás holnap délelőtt tizenegykor nyilik meg. A bemutatóra gróf Andrássy Gyula elnök, Csók István és Vészi József alelnökök Széll Kálmán kormányelnököt és Wlassics minisztert is meghivták. A vernissagera a kiállitó müvészek és a testvér müvész-egyesületek tagjai hivatalosak, de a nagy közönség is megtekintheti a tárlatot egy korona belépő dij mellett.

A velencei tárlat.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Velence, április 29.

A külföldi müvészek.

Immár hivatalosan megnyilt s teljes szépségében kibontakozott a nemes müvészet csodavilága, melyet a földkerekség csaknem minden részéből összehalmozott képekből és szobrokból alkottak meg a napsugaras pilota-városban.

A magyarokról már irtam s csak azt a jóleső pótlást csatolom még a róluk szóló tudósitáshoz, hogy az ünnepi megnyitón az abbruzzói herceg és *Nasi* közoktatásügyi miniszter maguk is többszörösen megerősitették a hazánkfiairól elmondott dicséretet. A miniszter az olasz muzeumi igazgatók vásárló-bizottságának élén ma reggel ismét meglátogatta a tárlatot s hosszu időt töltött a magyar teremben, melynek kincsei közül valószinüen ott tartanak néhányat.

A kiállitásról egészében el lehet mondani, hogy annál nemzetközibb nem volt még sehol. Mert nemcsak a mütárgyak tömege, hanem a látogató közönség is a lehető legtarkább s annyiféle nemzetből került ki, amennyi igazán csak Velencében gyülhet össze.

A kép sokkal több, mint a szobor s az utóbbiból is az olaszok állitottak ki legnagyobb számmal; sok a jeles alkotás, de jórészt mégis közepes értéküek. Annál óriásibb és gyönyörködtetőbb változatosságot nyujtanak a képek. A velencei kiállitásra is rányomta bélyegét a festőmüvészeti irányok heves küzdelme. Kivált a németek nagy mértékben igyekeztek a szecesszió előbbrevalóságát dokumentálni a müveikkel. A franciák és az olaszok azonban teljesen fölhagytak már a zsengekoru uj irány müvelésével s a Van der Welde-stilus, mely legutóbb Bécset egészen felforgatta, bizony alig jut érvényre a Giardini-publici-ben.

A tárlaton persze az olaszok vannak legtökéle-

lesebben képviselve. Köztük is *Fontanesi* Antonio, az 1882-ben elhunyt nagy tájképfestő emelkedik a többi fölé. Honfitársai a legjelesebb modern olasz tájképfestőnek tartják s külön teremben elhelyezett, közel száz képével a külföld számára akarják most revelálni. Ebben a szándékban több a tiszteletreméltó szovinizmus, mint a rendkivüli érdem alapján itélő elismerés. Legnagyobb föstménye a *Niobé* (édeskés fehér felhők, ellentétesen sötét völgygyel) s a *La Campagna* (szintén völgymélyedésben, töparton ivó tehenek már szinte feketés, elmosódó konturokkal).

Annál nagyobb művész *Previeti*. Jól meg kell jegyeznünk ezt a nevet, mert harminc bámulatos képe arra az utra emeli, mely a mütörténelem nehezen hozzáférhető, legbensőbb berkeibe vezet. Különösen rokokó-tárgyu képei csodásak. Érdekes, hogy több témáját szebbnél-szebb módon és kivitelben négyszer is vászonra vetette.

Valószinü, hogy nálunk követőre akad a nagy és tiszta, őseredeti *Segantini*, akinek igen népes iskolája van itten. Azok a magyar piktorok, kik Velencébe rándultak, már eddig is meritettek egy hasznos tanulságot az Alpesek költőjének iskolájából: hogy — legalább ebből itélve — sovány eredményü fáradság a Segantini utánzása. Egyetlen tanityánya se állja meg a helyét az ittlevők népes táborában.

Hasznosabban megőrizte és követi a *Favretto* hagyományait *Loretti* és *Nono* Luigi (de csak egy-két uj képükön.) *Nono* két remeke, kivált a Refugium percatorum cimü utcai jelenet, feledteti másik két favretto-utánzatát. *Moretti* Krisztusa és *Nomellini* megdöbbentő hüségü tengeri képei ismeretesek. Nagyon érdekes — már csak tárgyánál fogva is — a *Vernoli* festménye: Szobrász munkában, amint leirhatatlanul kifejező szemmel a modelljét vizsgálja. *Enea* G. dombormüvet festett egy sereg angyallal, melyekben *Benczur* pufókképü kedves gyerekeit láttuk viszont. A kiállitás egyik szenzációjának jelezték *Balestrieri* roppant méretü müvét: a Beethoven-szonátát. Inkább a Bohémek cimet adhatta volna neki, mert kitünő Murger-illusztrációnak válik be. A könnyelmü, aranyszivü Mimi Pinsor, a költő Rodolphe, a filozofus Colline, Shaunard s a többi édesbus alak rajta vagyon.

A többiről, kivéve néhány nálunk is kiállitót, mint Dall'Oca Biancát, kiről eleget irnak, nem igen érdemes beszélni. Föltünést csak *Mallavin* keltett még szélben hazatérő asszonyaival, de őrületesen széles ecsetkezelése, rikitó vörös szinei nem a festőjük előnyére terelik magukra a figyelmet.

A képfaragók sorából *Caldera* Émerico emelhető ki markáns Dante-statuejével (a Paradiso XXXIII. éneke a jeligéje) és még a firenzei *Trentacoste* Domenico bájos Szemérem cimü carrarai márványszobrával. *Ugo* Antonio kéjben vonagló leányszobra már gyönge s kissé tulzó alkotás, a többi — részben hatalmas méretü — alkotás pedig a sovén udvariasságnak köszönheti a kiállitását.

Nagyok a franciák és németek, érdekesek az angolok. *Carrière* Eugene óriási szürke tónusu képet küldött A kórházban — cimmel. (A cimek talán nem mindenütt helyesek, de még nincs katalogus.) Elmosódó, de gyönyörüen sejtető alakjai mély hatást tettek. A párisiak Munkácsyja, *Roybet*, aki mindig nagy kaliberü munkát igyekszik végezni, ezuttal magát, nejét és két csodaszép gyermekét festette meg egy végtelenül kedves rokokó-jelenetben. Gaston de la *Touche* bámulatosan nagy gondolásaival. *Laurent*, *Lafont* Emile (szebbek a szobrai, jelesen az iparmüvészet körébe vágó itt-ott festett „Romok szelleme" s a százféle anyagból készitett „Najádok") és *Royer* nyomába lépnek. *Tavernier* egy tündéri szépségü nő arcképét állitotta ki, ezenkivül egy nagy figurális tájképet (domboldalon ábrándozó leány).

A franciákat legszebben *Charpentier* Alexandre képviseli, több mint száz plakettjével. Elküldte a hires Anyai szeretetet, Puvis de Chavannes arcképét s a Könyvbarátot, melyeket a magyar kormány megvett s látható a Zola-érem, melyek egyik felén ez a fölirás van: *Emile Zola 13 Janvier 1898*; a másikon: *La vérité est en marche et non ne l'arreter.*

Külön nagy termet bocsátottak *Rodin* rendelkezésére. A francia mester szoborgyüjteménye több európai kiállitást megért már s mint mindenütt, Velencében is nagy forrongást idézett elő. Itt van a hires Balzac-fej vázlatosnak látszó állapotban, bár Rodin évekig dolgozott rajta; itt van Rochefort Henri képmása, amelynél karakteristikusabb *életrajzot* nem adnak vissza vászonon, kőben. A ravasz, erőszakoskodó, gyülöletes hirességnek összes lelki tulajdonságait, egész élettörténetét visszatükrözteti a feltünően mély szemüregü mellszobor. Elküldte a rutságnak az Ars jegyében megnemesült megtestesülését: egy vén asszony statue-jét; elküldte legelső munkáját, amely olyan természetes, hogy eleinte közönséges másolási mintázatnak tartották és a zsüri visszautasitotta. Látható Calais város régi vezérférfiainak közelről ormótlan, de távolabbról nézve a legnagyobb müvészi alkotások erejével ható csoportozatát; egy gyöngéd Éva-alakot, egy éles Heródes-fejet, egy Psyche és Ámor cimü végtelenül pikáns, de egyben müvészi kis bronzszobrát s még sok müvét, köztük több olyat, melyet kormányunk megvett, mint a Szirén-fészket.

A legnagyobb teremben van *Lenbach* ismert Bismarck-portréje, mely teljesen modern szinfelfogásu. Ezt az 1890-ből való arcképet tartják a vaskancellár legjobb képének. Még két-három figurális müve van közelben. *Stuck* Ferenc ismét szimbolikus képet küldött; az Üldözési mániát. *Kaulbach* legjelesebb portréit s a nemrég elhunyt *Leibl* szintén kiváló képeit látom a termekben. Érdekes a Böcklin Arnold arcképe, de csakis érdekes. A fia föstötte. Képzelhető, hogy minő zagyva, sőt visszataszító eredményt szül az, ha az öreg gigász fantasztikus mitológiai képeit utánozzák egy *arcképen*. Az epigon müvén a szemek földöntuliak, a többi rész modoros, rossz imitáció. Német szobor alig kerül.

A Royal Academy szép számmal van képviselve. *Watts*, *Herkomer* egy-egy régi képe csodálható, *Lavery*, *East*, *Patterson*, *Weeks* (igen szép indiai dolgok), Albot *Thayer*, *Grehem* jobbnál-jobbak. Valamennyinél nagyobb vitát támasztott Byam *Shaw* pracrafaelisztikus képe: A sors játékai egy fiatal pár az összeolvadás szent percében elindul az élet tengerén; csónakban ülnek, a hajó orránál a párkák végzik szimbolisztikus munkájukat, a vizből sok-sok buborék száll föl, mindenikbe egy-egy mese föstve. Megközelitő hüséggel se lehet leirni a képét, jellemezni is csak annyival, amit a *Tribune* kritikusa mondott róla:

Egy esztendeig gondolkozhatunk előtte, anélkül, hogy világosan megértenők, megmagyarázhatnók.

Amerika legjelesebb portretistája, *Sargent*, három elegáns arcképével van képviselve.

Az oroszok igen gyenge, hiányos kollekcióval léptek a világ elé. Egy képfaragójuk, *Troubetzkoj* Pál herceg kelt még leginkább hatást egy lappokból, iramszarvasokból és kutyákból álló csoportozatával s különösen a Tolstoj Leó gróf ekszcentrikus lovasszobrával. A spanyol *Hierl Deroncó* táncosleánya szinpompájával gyönyörködtet, a svéd *Ostermann* Oszkár király arcképét állitotta ki, a belga *Neil* pedig egy olyan kikötői képet, melylyel a legnagyobb belga piktorrá emelkedett.

Tábori Kornél.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Leányok.** Tizenkét kötetbe gyüjtött *rajz* közös cime ez; a kötet *Kálmán* László munkája. Fiatal ember próbálkozása ez a belletristika terén, nincs tehát csodálni való rajta, hogy itt-ott szertelenségek váltakoznak sablonokkal. Dicséretes mégis, hogy Kálmán László a valóság egyszerü dolgairól igyekszik irni és impresszióiról lehetőleg hüségesen ad számot. A témáiban nem nagyon válogatós, ami a rajzok ujszerüségéből sokat levon, a kidolgozás egynémely modorosságain szintén megakad a biráló szeme, de elnézést parancsol mindezekkel szemközt a fiatalos kisérletezés. A kötet ára két korona.

○ **A Vasárnapi Ujság** május 5-iki száma 17 képpel, s érdekes tartalommal jelent meg. Megemlitjük a következő cimeket: Vargha Gyula arcképpel. — Költemények. — Regénytár. — A régi magyar mészárosság emlékei. — Benczur képei a lipótvárosi bazilikában. — A kücsögkalap. — A léghajózás vezedelmei. — Nagy számok. — Laufenauer Károly arcképpel. — A Mücsarnokból képekkel. — Felekiné Munkácsi Flóra koszorui képpel. — Női öltözetek az az udvari bálon (képekkel). — A *Vasárnapi Ujság* előfizetési ára negyedévre négy kor., a *Politikai Ujdonságokkal* és *Világkronikával* együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.)

Nyilttér.

Vérgyógyitás
HEMOPÁTIA.

Ezen uj eredeti gyógymód bámulatos sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv-, veso-, gyomor-, bél-** és hólyagbántalmaknál, sulyos **ideg-, vér-** és **bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhüdés** és **elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapitójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvostnak (Hemopata) rendelő intézete van Budapest, V., Váci-körut 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol.
Betegeket intézetén kivül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

PÖSTYÉN európai hirü gyógyhelye a csúz, köszvény, ischias, stb. bajoknak.
Modern internacionális jellegü fürdő, szolid árakkal. Prospektust díjmentesen küld **az igazgatóság.**

Szt-Lukácsfürdő
gyógyfürdő
BUDAPEST, BUDA.
Iszapfürdők, helyi iszapkezelés, stb. olcsó ellátás. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Guber Forrás
Leghatásosabb vasas arzénes viz
vérszegénység, női betegségek, ideg s bőrbetegségek stb. ellen.
Kapható az összes ásványviz-üzletekben, gyógyszertár és drogueriákban.
MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

A Keleti-féle szabad. boriték-gyár
május hó 1-től helyiségeit Gyár-u. 22-ről
Eötvös-utca 20. sz. alá
helyezte át.

Igazi Glycerin **Barth-Szappan**
a bőrt fehériti,
puhitja és finoman tartja.
F. A. Barth fia és Társa Bécsben.

Tömegesen kelendő
cikkek gyáriválallathoz, mely a legjobb kezekben van, közremüködő
társ, 25.000 koronával
keresteltk. Ajánlatok „Biztos járadék" jeligével e lap kiadóhivatalához küldendők.

KORYTNICAI ÁSVÁNYVIZ.
Elismert kitünő gyógyviz
gyomor-, bél-, aranyeres bántalmak, máj-, lépdaganatok, sárgaság, idült székrekedés és epekövek ellen. Kapható *Korytnicán a fürdőigazgatóság által,* **Édeskuty L.** Budapesten, ***Makoviczky Péternél*** Rózsahegyen, valamint *minden gyógyszertárban.*
Szezon-megnyitás május 15-én.
Penzió: Lakás- ellátás, kiszolgálat, gyógy- és zeneilleték előlégyben május 15-től julius 1-ig és augusztus 15-től október 15-ig naponta 1 személy 6 korona, 3 személy 15 korona. Előidényben 1 személy 5 korona 50 fillér, 2 személy 15 korona, 3 személy 20 korona. Felvilágositással szolgál a fürdőorvos **Dr. Ormay József,** kir. tanácsos, ugyszintén a fürdőigazgatóság Korytnicán.

MOST JELENT MEG!
MOLNÁR FERENC:
AZ ÉHES VÁROS.
REGÉNY.
Kapható és posta utján ..... megrendelhető a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, Józsefkörut 18.
ÁRA HÁROM KORONA.

Dr. VADÁSZ MANÓ
ügyvédi irodáját
BUDAPESTEN, VI., TERÉZ-KÖRUT 40—42. SZ.
alá helyezte át.

Általános Takarék és Hitelszövetkezet
V., József-tér 13. szám.
Befizetett üzletrészek: 1.050.354 kor. 49 fill. Kiadott kölcsönök: 1.084.707 kor. 72 fill. **Kedvező** feltételek mellett nyujt **kölcsönöket. Költségmentes benyujtás. Gyors elintézés.**

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(A pozsonyi Izabella-Egyesület). Az *Országos Iparegyesület* háziipari szakosztálya ma délután öt órakor rendkivül érdekes ülést tartott. Az *Izabella* főhercegnő védnöksége alatt álló pozsonyi Izabella Háziipar-Egylet tevékenységét ismertette *Neudtwich* Gusztávné. Ez alkalommal megjelentek az iparegyesületben a magyar ipar és ipari oktatás legkiválóbb vezéralakjai, élükön *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszterrel.

Ott voltak még, *Máday* Izidor, *Szterényi* József, *Vértessy* Kálmán miniszteri tanácsosok, *Péterffy* Lajos miniszteri osztálytanácsos, *Micsek* Endre miniszteri titkár, *Kovács* Gyula kir. tanácsos, *Gerster* Miklós iparfelügyelő, dr. *Pigler* Lipót miniszteri fogalmazó. Ott voltak azonkivül: *Ráth* Károly, gróf *Széchenyi* Imre, *Bunchard-Bélaváry* Konrád, *Ambrozovics* Béla, *Fittler* Kamill, *Pompéry* Károly, *Hegedüs* Károly, *Hegyeshalmy* Lajos, *Vigh* Albert, *Gelléri* Mór, dr. *Soltész* Adolf, *Nemes* Antal budavári plébános, *György* Aladár. *Borszéky* Soma, *Lode* Rezső, *Czettel* Gyula, *Cserna* Lajos, *Mezei* Péter, *Gyömrői* Manó, *Lakos* Lajos, *Topics* József Alajos. Nagy számban jelentek meg a hölgyek is, kiket az előadás tárgya érdekelt. Ott voltak: *Hegedüs* Sándorné, gróf *Eszterházy* Mihályné, gróf *Wenckheim* Dénesné, *Hamplné-Pulszky* Polixena, *Herich* Károlyné. *Rudnay* Józsefné, *Csiky* Kálmánné és két leánya, *Zipernovszky* Károlyné, *Gáll* Jenőné, *Gelléri* Mórné, *Soltész* Adolfné, *Robicsek* Gizella, *Kovács* Gyuláné, *Komócsy* Józsefné, *Elek* Pálné, *Füredi* Mórné, báró *Huszár* Ilona, *Sulyok* Ida.

Az ülésen *Izabella* főhercegnő is képviseltette magát gróf *Pálffy-Daun* Istvánné teanói hercegnével, aki egyuttal buzgón fáradozó elnöknője is az Izabella-egyesületnek. Az ülésen gróf *Zichy* Jenő elnökölt, aki üdvözölvén a főhercegnő képviselőnőjét, azután *Hegedüs* Sándornét és *Hegedüs* Sándort, a kereskedelmi minisztert, megnyitottnak nyilvánitotta az ülést.

Ezután *Ghyczy* Béla nyugalmazott altábornagy, a háziipari szakosztálynak vezetője ismertette a szakosztály törekvéseit, a magyar háziipar egész történetére kiterjeszkedve.

Most került a sor *Neudtwich* Gusztávné felolvasására, mely világosságával és érdekes részleteivel mindvégig lebilincselte a hallgatóság figyelmét.

A felolvasónő azzal kezdte, hogy ismertette a *háziipar* fellendítésére irányuló törekvéseket. E törekvéseknek sikeres és utánzásra méltó példáját találjuk a pozsonyi Izabella-egyletben, amely a hímző háziipar fejlesztése érdekében alakult. Feladata az arany, ezüst, selyem és pamut himzést, a csipkeverést felkarolni, ez irányban a szegény felvidéki lakosság oktatását szervezni és az értékesitést végezni. Az egyesület elsőben a *cifferi* nőiskolát szervezte ujjá, ezt követte a *zavari*, majd a *pudmerici* iskolák felállitása. Pozsonyban elárusitó helyiséget állitott fel az egyesület, mely már az 1896-iki ezredéves kiállításon gazdag háziipari csoportot mutatott be. A következő években a fővárosban, Bécsben és a fürdőhelyeken hozták az árukat forgalomba. Az egyesület tevékenységének emelkedését frappánsan mutatják a következő adatok: 1897-ben kifizetett az egyesület munkabér fejében 12.266 koronát, 1900-ban 42.351 koronát. Az emelkedés e kedvező aránya a legjobb bizonyiték a mellett, hogy az egyesület céljának megfelel.

A felolvasást nagy tetszéssel fogadták. *Hegedüs* Sándorné köszönetnyilvánitása után gróf *Pálffy-Daun* Istvánné mondott köszönetet Izabella főhercegnő nevében az iparegyesületnek, hogy lehetővé tette a nőegylet működésének és készitményeinek bemutatását.

Gróf *Zichy* Jenő a háziipar ügyének fontosságát hangsulyozva utalt arra, hogy mily áldásos befolyással lehet rá az olyan magas pártfogás, mint Izabella főhercegnőé. (Éljenzés.) Köszönetet mond a megjelentekenk érdeklődésükért.

Ghyczy Béla szakosztályi elnök néhány zárószóval berekesztette a gyülést.

Végül *Hegedüs* Sándorné mutatta be az egyesület készitményeit *Manzoni* tanárné segitségével. A selyem, arany és pamuthimzésü övek, párnák, miseruhák, egyházi szerek, terítők stb. mind ős-magyar minták után készültek. Az egybegyülteket valósággal elragadta az egyes munkák szépsége és magyaros volta.

(Nyugdij-pályázat.) A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete az idén megint pályázatot hirdet két rokkant és keresetképtelen egyesületi tag számára, akiknek julius 1-étől kezdődőleg egy évig havi 50—50 korona nyugdijat nyujt az egyesület aggkori ellátásra szánt alapjából. A pályázati kérvények az egyesület irodájába (V., Sas-utca 5.) junius 1-éig terjesztendők be.

(Az Országos Nőképző Egyesület) 5-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyülését az egyesület tanintézetében (Zöldfa-utca 38. szám) a következő napirenddel: Elnöki megnyitó. A választmány jelentése. Pénztári kimutatás. Netaláni inditványok a nőnevelés érdekében. A választmány megválasztása. A közgyülésre a nőnevelés minden barátját szivesen látják.

(Kerti Klub.) Ilyen cim alatt uj klub alakult a fővárosban. A klub célja, hogy tagjai részére bizalmas otthont teremtsen, amely különösen nyáron üdülőhelyül is fog szolgálni. A klub szervezője és ügyvezető igazgatója *Wimmer* Antal székesfővárosi főpénztáros.

(A Magyar Háztartási Iskola-Egyesület) 5-ikén délelőtt 11 órakor tartja negyedik közgyülését az egyesület helyiségében, Rottenbiller-utca 15. szám alatt.

SPORT.

∴ **Hadseregi vivóverseny.** Tegnap kezdték meg Bécsben a hadseregi vivóversenyt, mely minden évben arról nevezetes, hogy a magyar vivósportnak szerez dicsőséget. Ez ezuttal még a rendesnél is fokozottabb mértékben történt, mert mind a három versenyben magyar vivő lett győztes: *Mészáros* Ervin ulánus hadnagy az amatőrök tőr-versenyében és *Berti* László honvédfőhadnagy ugy a mesterek vitőr-, mint kardversenyében. *Mészáros Zak* főhadnagyot és *Zafant* hadnagyot *Berti*, *Goppold* és *Sigmund* főhadnagyokat verte. Az érdekes versenyeket holnap este nagy vivóakadémia és dijkiosztás fejezi be.

∴ **A Crioketerek Budapesten.** Az idén vasárnap délután fognak először játszani nálunk a Cricketerek, akik rokonszenves megjelenésükkel és magatartásukkal annyira megkedveltették magukat a budapesti közönséggel. Csapatukban ezuttal egypár uj angol játékos fog játszani, akiket nálunk még nem láttunk. A ferencvárosiak csapata is más lesz, mint málus 1-én volt, kiváltképp védelme lesz nagyon erős. A ferencvárosiak nagy bizalommal is néznek a mérkőzés elé, mely rendes helyárak mellett vasárnap délután ötödfél órakor lesz a csömöri-uti pályán. A csapatok összeállitása a következő:

V. C. & F. C. csapata:

Wagner.
Hany Lowe, A. Lowe.
G. H. Holden, J. Gromlih, R. S. Pewel.
Eigl, Schyres, Little, Singer, Smith.

F. T. C. csapata:

Pápai.
Baán, Gabrowitz.
Horn, Fehák, Békés.
Ligeti, Mabaky, Pogány, Kőhalmi, Boda.
Biró: Klebersberg Géza.

∴ **Footbalmatch.** Az Erzsébet Királyné-uton levő pályán holnap, vasárnap délelőtt tiz órakor lesz a *Magyar Atlétikai Klub* és a *Magyar Football-Klub* mérkőzése a másodosztályu bajnokságért. Csapatösszeállitás: M. A. K. csatárok: Lázár, Missky, Szigeti, Kapi, Selmeci; fedezetek: Sebő, Wagner, Szikla; hátvédők; Zsubi, Vas; kapuvédő Gruber; Magy. F. K. csatárok: Birkner A., Takács, Other, Benkó, Szőke; fedezetek: Rudnyánszky, Becker, Benes; hátvédők: Magyar, Liedemann; kapuvédő: Birkner B., Biró, Reiner Lajos M. F. K. Belépő dij 40 fillér.

∴ **A Nemzeti hazafi dij eredményét** mindazok, akik nem mehetnek ki a versenytérre, leggyorsabban és legmegbizhatóbban a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg, mert a Hirmondó kiküldött tudósitójának *telefon*-jelentései alapján közvetlenül a verseny lefutása után részletes eredményt olvastat fel. A többi versenyek eredményét két futamonkint szintén azonnal közli a Telefon Hirmondó, kétszeres riadójellel hiván fel erre az előfizetők figyelmét.

Tavaszi lóversenyek.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, május 4.

Eddig csak messze versenyekre kibiceltek ez idén a budapesti sportférfiak; a bécsi Trial-stakes, a Lipót-dij, majd a pozsonyi nagy-akadályverseny izgatta őket, — mig most, hála a Lovaregylet propozicióinak, már a budapesti gyep élénkül meg, s éled életre az a sok ezer turfbarát, akinek ideálja a versenyló és a totalizatőr. Mi kétség benne, ragyogó május, napos tavasz köszönti ezt az ébredést, s holnap, napján a hires Nemzeti Hazafidijnak, bizonyára a népek ezrei mondanak hálát, hogy itt van ujra a Királydij-meeting, amelynél szebb nincs talán sehol ezen a világon. A májusi versenyek mindig szépek Budapesten; ragyogó idő, nagy dijak, sok ló, busás kvóta — mi kell egyéb a magyarnak? . . .

Maga a Nemzeti Hazafidij, mely a holnapi programmot ékesiti, még a legutóbbi időkben is csak mint régi tradiciós verseny volt hires, a nélkül, hogy sok lónak lett volna érte kedve futni. Szép verseny volt, de — érdektelen. Nyerőjének lenni nagy tisztesség vala, de nem nagy mesterség, mert a résztvevő két-három ló közül egyiknek csak jobbnak kellett lennie a másiknál. Abszolut jó ló azonban ritkán állt ki a Nemzeti Hazafi startjához. A holnap eldülő Nemzeti kedvező kivétel, mert ha nem csalnak az előjelek, legalább nyolc ló indulását lehet várni, névszerint a következőkét:

Nézz reám	lov.	Black
Frangepán	„	Wilton
Kalauer	„	Jones
Spitzbub	„	Poole
Pompadour	„	Taral
Galba	„	Gray
Dante	„	Adams
Tacskó	„	Cleminson

Klasszisra valamivel alatta áll a társaság a Trial-stakes fieldjének, legfeljebb *Nézz reámot* és *Pompadourt* lehet az idén látott lovak közül az első klasszishoz számitani. *Nézz reámot*, mely rendesebb start esetén aligha meg nem nyerte volna a Trial-stakest és *Pompadourt*, mely *Carrascot* és *Dantet* verve, nagyon jól felfutott *Haiderosehoz*. *Tacskó* és *Frangepán* még nem futottak az idén, tehát nem is kompromittálták magukat. Őket legfeljebb ez az egy körülmény ajánlja, bár *Frangepántól*, a tavaly igen javulóképesnek látszott *Primás II* csikótól jó futást várunk. *Tacskót* nem tartjuk elég klasszisnak, *Kalauer* éppen nem képvisel klasszist, *Spitzbub* pedig sulyosan kompromittálta magát ez idei szerepléseivel. Mindent egybevetve azt hiszszük, hogy a holnapi Nemzeti Hazafidij **Nézz reám** győzelmével fog végződni, mig legveszedelmesebb ellenfelei *Pompadour* és *Frangepán* lesznek. A többi versenyek tekintetében utalunk az alábbi tipekre:

I. *Per-Butters—Sobri.*
II. *Garabonciás—Parapluie.*
III. *Nézz reám—Pompadour—Frangepán.*
IV. *Maculain—Moderne.*
V. *Kosmopolit—Croupier.*
VI. *Mikor lesz—Dragina.*
VII. *Juliska—Gigante.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A becsület.** Mély medrü társadalmi dráma telnék ki abból az anyagból, melyet gróf *Spanocchi* Leó ma a járásbiróság elé vitt, mint panaszos. Panaszának szálai egy izgalmas váltóhamisitási bünperbe nyulnak vissza. A fiatal grófot ugyanis a saját nénje vádolta váltóhamisitással. De ez a bünper gróf Spanocchi Leó felmentésével végződött, mert a tárgyalás során nővére lehetőnek mondotta, hogy az aláirás az ő tudtával és beleegyezésével került a váltóra. A bünper megindítása idején *Deésy* Zoltán, Maros-Torda-megye alispánja a *Marosvásárhelyi Versenyegyesület*nél s a *Kolozsvári Kaszinó*nál gróf Spanocchi Leó kigolyózását kérte, azzal a megokolással, hogy diffamáló hirek keringenek róla. A versenyegyesület nevében báró *Bornemissza* Elemér és *Rohonczy* Lőrinc közölték Spanocchival az inditványt, egyuttal fölszólitották, hogy lépjen ki önként az egyesületből, különben ki fogják golyózni. Gróf Spanochi erre másnap bejelentette, hogy kilép az egyesületből.

A *kolozsvári kaszinó* még csak nem is értesitette az inditványról a grófot, hanem egyszerüen törölte a tagjai sorából. A bünpör befejezése után gróf Spanocchi elérkezettnek látta az időt, hogy társadalmi téren is rehabilitálja magát. *Deésy* Zoltán alispánt, aki a két kaszinóban kirekesztését inditványozta, előbb provokálta, majd rágalmazásért megvádolta a büntető járásbiróságnál, ahol *Jandl* albiró ma már harmadik folytatásban tárgyalta az esetet.

Az első tárgyaláson *Deésy* Zoltán azt találta mondani a védelmére, hogy Spanocchinak nemcsak a testvérnénjével, hanem *Bethlen* Károly gróffal is volt egy kényes váltó-afférja. Maga *Bethlen* gróf beszélte neki, hogy Spanocchi gróf régebben váltót hamisitott a nevére. Az ujabbi tárgyaláson Deésy be is mutatta az inkriminált váltót Bethlen grófnak egy közjegyzőileg hitelesitett nyilatkozatával együtt, melyben fönntartja Spanocchi ellen a hamisitás vádját. Spanocchi erre *Bethlen* grófot is pörbe idézte rágalmazásért.

Gróf Bethlen a mai tárgyaláson elmondotta, hogy ő több váltót girált Spanocchinak. A váltókat, mivel Spanocchi nem fizetett, ovatolták, majd perelték, s neki, Bethlennek kellett valamennyit beváltani. Akkor vette csak észre, hogy az egyik váltó hamis, de nem tett semmiféle intézkedést, mert Spanocchi megigérte, hogy rendezni fogja az ügyet. Gróf Spanocchi tagadta, hogy a váltó hamis. Azt is gróf Bethlen irta alá, mint a többit. Bemutat egy váltót, melyet gróf Bethlen egy esztendővel az állitólag hamis váltó fölfedezése után irt alá neki, amit aligha cselekedett volna, ha csakugyan visszaélt volna a nevével. A biró fölolvasta a marosvásárhelyi lovas-egyesület s a kolozsvári kaszinó igazgatóságának a kigolyózásnál fölvett jegyzőkönyveit. A marosvásárhelyi jegyzőkönyvre gróf Spanocchi azt jegyezte meg, hogy nem való az, mintha őt a lemondásra kényszeritették volna. Önként mondott le, mert akkoriban pörben állt a testvérnénjével a váltó miatt, s ő a rehabilitásáig nem akart semmiféle kaszinó tagja lenni.

Itéletet ebben az ügyben ma sem hozott a biróság, mert *Györffy* Gyula védő az elévülés kérdését vetette fel, s arra mint tanukra *Bornemissza* Elemérre és *Rononczy* Lőrincre hivatkozott. A biró helytadott a védő kérelmének, s elhalasztotta a tárgyalást, mint-hogy különben is szakértőkkel kell megvizsgáltatni,

vajjon a kérdéses váltón lévő aláírás hamis-e, vagy nem?

§§ **Az automobil.** Már elég sürün és elég vigan robog ez a modernebb közlekedési szerszám a főváros utcáin. A gyalogjáróról érdemes nézni vidám robogását, de a kocsiuton óvatosaknak kell lennünk. Az automobilnak ugyanis veszedelmes ut- és bordatörő hajlamai vannak. Tavaly történt, hogy *Törley* József pezsgőgyáros elegáns automobilje elgázolta *Csólics* István munkást. De a munkás még elegánsabb akart lenni s a rendőrség előtt kijelentette, hogy nem kívánja *Törley* gyáros megbüntetését. A büntető járásbíróságnál Bezerédy albiró ennek a kijelentésnek az alapján fel is mentette Törleyt a könnyü testi sértés vétségének vádja alól. Csólics ügyvédjének, dr. *Gál* Jenőnek felebbezése folytán a kir. törvényszék megsemmisitette a felmentő itéletet, s tekintve, hogy sulyos testi sértés vétsége látszik fennforogni, áttette a kir. ügyészséghez érdemleges inditványtétel végett.

TAVIRATOK.

Berlin, május 4. A *Kreuzzeitung* jelenti. *Vilmos* császár gróf *Bülow* birodalmi kancellárt tegnap születésnapja alkalmából meglátogatta a lakásán, üdvözölte és értékes reggelizö-szerviszt adatott át neki.

Osztrák parlamenti hirek.

Bécs, május 4. A cseh pártvezetőségnek ma kiadott kommünikéje ama kisérlet ellen irányul, amelylyel a beruházási javaslat és a szeszadó-törvényjavaslat között okbeli kapcsolatot akarnak teremteni és utalva arra, hogy a cseh képviselők a beruházások és a viziutak között fenntartották a junktimot, kijelenti, hogy a cseh képviselők által most megindított akcionak az a kifejezett célja van, hogy kompromisszumot hozzon létre a csatornák pártolói és ellenzői között, de egyszersmind a ház különböző nemzetiségi és territoriális pártjai közt is.

Az olasz képviselőházból.

Róma, május 4. A képviselőház mai ülésén *De Martino* külügyi államtitkár Del Balso kérdésére a következő választ adta: A török kormány 1900-ban az idegen államok konstantinápolyi képviselőinél két izben is lépéseket tett a végett, hogy idegen zsidók letelepedésének megakadályozása érdekében interveniáljanak. Az idegen képviseletek először azt felelték erre a kivánságra, hogy a javaslatba hozott rendszabályt nem fogadhatják el, másodszor pedig egyáltalán nem adtak választ, kivéve az olasz nagykövetséget, amely ujra határozottan kijelentette a török kormánynak, hogy az olasz kormány nem fogadhatja el a javaslatba hozott rendszabályokat, mert ellenkeznek a fennálló elvekkel, amelyek a külföldre menő *olasz állampolgárok között vallás tekintetében semmiféle megkülönböztetést nem engednek.* Ezzel ez az ügy el van intézve. Ha ujra fölvetik ezt a kérdést, aminek fölvetésére azonban nincsen ok, akkor a kormány ezentul sem fog eltérni eddig tanusitott magatartásától, amely teljesen megfelel a többi hatalmak magatartásának.

A francia hadügyminiszter.

Páris, május 4. A *Gaulois* utal arra, hogy három hadtestparancsnokság betöltését, melyek már néhány hét óta megüresedtek, egyik minisztertanácsról a másikra halogatják. Ennek az oka abban keresendő, hogy a hadügyminiszter és Brugères tábornok, a legfőbb haditanács elnöke, nem tudnak megállapodni a személyes kérdéseket illetőleg. Brugères ragaszkodik ahhoz, hogy egy kiváló lovassági tábornokot nevezzenek ki hadtestparancsnokká. A hadügyminiszter azonban ezt a javaslatot visszautasitotta avval az ürügygyel, hogy máris tulsok hadtestparancsnok tartozik a lovassághoz.

A délafrikai háboru.

Kimberley, május 4. A gyémántföldi lovasságnak egy kis csapatát *Malan* boer parancsnok tegnap Cradock mellett elfogta. A legénység vitézül harcolt és csak akkor adta meg magát a tulnyomó hatalomnak, mikor már összes lovaikat agyonlőtték és parancsnokuk megsebesült. *Scobell* ezredes utóbb kiszabadult.

Brüsszel, május 4. Lourenco-Marquezből táviratozzák, hogy *Gruitzinger* tábornok körülzárt egy 600 főnyi angol csapatot s valamennyiőket elfogta.

Bécs, május 4. A *Poll. Corr.* jelenti: Minthogy a londoni osztrák-magyar főkonzul a dél-afrikai kártérítési követeléseket vizsgáló bizottságnak mindjárt első ülésén meggyőződött róla, hogy az osztrák és magyar honosok érdekeit jogász-szakemberek jobban képviselhetik, Németország példájára az osztrák és magyar honosok képviseletét is ügyvédre és pedig Lousuda ismert londoni ügyvédre bizta a nagykövetség.

London, május 4. Lord *Kitchener* táviratozza Pretóriából tegnapról: Legutóbbi jelentésem óta különböző angol osztályok tiz boert megöltek és 93-at elfogtak, 13 boer megadta magát, 286,000 csomag töltény, 100 kocsi és 2070 ló zsákmányul esett.

Amsterdam, május 4. A *Handelsblad* azt a hirt, hogy Krüger elnök legközelebb Brüsszelbe és Amerikába utazik, teljesen valótlannak jelenti ki.

A khinai bonyodalom.

Páris, május 4. A *New York Herald* párisi kiadása azt jelenti Pekingből, hogy az a hadizsákmány, amelyet Frey tábornok Párisba küldött s amelyet a francia kormány rendeletére visszaküldtek Khinába, megérkezett Pekingbe, ahol az összes tárgyakat visszatették arra a helyre ahol azelőtt voltak.

A francia bányász-sztrájk.

Montceau les Mines, május 4. Hétfőn valószinüleg ujra megkezdődik a munka. A sztrájkolók már kezdenek munkára jelentkezni a bányatársaság irodáiban. Az elbocsátott munkások készek más üzemekben munkát vállalni. A sztrájk megszünését a vasárnapi szavazásnak tulajdonitják, amelynél csak 30.000 bányamunkás nyilatkozott az általános sztrájk mellett.

Montceau les Mines, május 4. A sztrájkolók nagy része a nemzeti szövetséghez intézett ultimátum ellenére hajlandó azonnal munkába állani. Az ugynevezett veres szindikátus képviselői a bányatársasággal folytatott tárgyalásukban azt a kivánságot fejezték ki, hogy a munkát már a legközelebbi hétfőn megkezdjék. A társaság késznek nyilatkozott, hogy a legközelebbi nyolc nap alatt 8300 bányász közül 5800-nak foglalkozást ad. A sztrájkot, amely több mint négy hónapig tartott, ennek bövetkeztében befejezettnek tekintik. Az általános sztrájk veszedelme tehát most már teljesen megszünt.

A pestis.

Kalkutta május 4. Pendsab szolkoti kerületében, ahol a pestis pusztit, a falvak lakossága nagyon nyugtalankodik. Husz falu egymással szövetkezve tervszerüen ellene szegül a hatóság intézkedéseinek. Cuffervalban egy bennszülött tisztet megöltek és az ápoló személyzet ellen komoly támadást intéztek. A zavargás szinhelyére 200 pendsabi gyalogost és 100 bengali dzsidást küldtek.

Közgazdasági táviratok.

Fiume, május 4. A ma ideérkező *Campania* gőzös 600.000 mm. nyers cukrot fog szállitani Amerikába. A cukor kivétel nélkül magyar gyárakból került ki.

Hamburg, május 4. Az esti tőzsde egyelőre *szombati napokon zárva* lesz.

Bécs, május 4. *(A Budapesti Napló teleronjelentése.)* Ezen a héten valamivel melegebb idő nagyon is kivánatos lett volna. A sürü esőzések nagyban elősegitették a vetések fejlődését. Az aratási kilátások általában kielégitők Németország kivételével, ahol a buza-aratás minden bizonnyal kedvezőtlen lesz. Berlinre mérsékelt gyöngülés allott be. Az itteni piac hasonlóképpen hanyatló irányzatot mutatott s a forgyasztás szigoruan tartózkodó volt. A máj us—junlusi határidő kezdete óta felmondottak 4000 métermázsa buzát, 1500 métermázsa rozsot és 2000 métermázsa zabot.

Zárlatkor maradtak: buza május—junlusra 7.89, őszre 8.01, rozs május—junlusra 7.90, őszre 7.14, zab május—junlusra 6.98, őszre 5.98, tengeri má us—junius 5.63, julius—augusztusra 5.71, repce augusztus—szeptemberre 13.85—13.95 korona.

A készárak piacán általában csak jelentéktelen volt a forgalom, gabonanemüek és takarmányárúk hanyatló árfolyamokat mutattak. A fogyasztás szigoruan tartózkodó volt s csak éppen cseh- és morvaországi malmok rendeltek csekélyebb mennyiségeket. Eladattak: 79 kg. 7·80 K. és 78 kg. 7·70 K. Nagy-Szombatból, 78 kg. 7·70 K. Wartbergből, 77·5 kg. 7·50 K. Mánya, 7·50 Ersekujvár, 76 kg. 7·40 Surány, 76 kg. 7·20 K. Alsóváros; *rozs* öt filiérrel olcsóbb lett; 7·60 Érsekujvár és Szered, 7·30 K. B.-Gyarmat; árpában némi kiviteli kereslet jelentkezett, de a forgalom csekély volt. Tengeri 5.10—85.— K. és zab tartott; magyar zab minőség szerint 7.10—7.60 K. kelt. Liszt forgalma rosszabbodott s a malmok a finomabb minőségekben szivesen adtak árleengedéseket, a barnább fajták megtartották mult heti árfolyamukat. Korpa üzlettelen s ára nem változott.

Bécs, május 3. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 687.75. Magyar hitelrészvény 693.—. Angol-Osztrák bank 280.—. Bécsi bankegyesület 486.— Union bank 560.—. Länderbank 419.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 693.25. Lombard 96.25. Elbavölgyi vasut 511.—. Északnyugati vasut részvény 487.—. Dohányrészvény 299.50. Rimamurányi vasmü 501.—. Alpesi bányarészvény 463.—. Májusi járadék 98.50. Magyar koronajáradék 92.95. Török sorsjegyek 117.50. Német birodalmi márka 117.58. Napoleon d'or 19.08.

Berlin, május 4. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 99.—. Magyar koronajáradék 93.60. Osztrák hitelrészvény 215.50. Osztrák-magyar államvasut 148.10. Déli vasut 23.80. Északnyugati vasut 119.—. Elbavölgyi vasut 127.25. Orosz bankjegy készpénz 216.05. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

New York, május 4. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.9/16 (8.1/4). juniusra 7.71 (7.80). Augusztusra 7.45 (7.51). New-Orleansban helyben 7 13/16 (8.7/8). — *Petróleum:* Stand white New Yorkban 7.25 (7.25). Stand white Philadelphiában 7.20 (7.20). Rafined in Cases 8.25 (8.25). Credit Balances at Oil City 1.12 (1.12). — *Zsir:* Western steam 8.40 (8.40). Rohe és Brothers 8.65 (8.65). — *Tengeri* irányzata gyenge. — Májusra 52.3/8 (55.1/8). Juliusra 51.— (52.7/8). — Szeptemberre 49.7/8 (50.3/8). *Buza* irányzata igen tartott. Piros őszi helyben 84.1/8. (84.5/8). Májusra 80.7/8 (81.1/8). Juniusra —.— (—.—). Juliusra 78.3/4 (79.1/8). Szept.-re 76.3/4 (77.1/4). Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé:* Fair Rio 7. sz. 6.1/4 (6.1/4). Májusra 5.30 (5.25). Augusztusra 5.50 (5.50). — *Liszt:* Spring Wheat cears 2.80 (2.80). — *Cukor:* 3.3/4 (3.5/4). — *Ón:* 26.— (26.—). — *Réz:* 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, május 4. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Buza* irányzata tartott. — Májusra 72.7/8 (72.1/2). Juliusra 72.3/4 (73.1/8). *Tengeri* irányzata tartott. — Májusra 53.— (55.1/2). — *Zsir:* Májusra 8.— (8.—). — Juliusra 8.92 (8.95). — *Szalonna* short clear 8.32 (8.45). — *Sertéshus:* Májusra 14.80 (14.97). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Nárotss. Valóban érdekes reform. A vőlegénye elé irásban akarja beterjeszteni, hogy mit követel majd tőle férji minőségében. És ezt a beadványt mi készitsük el?! Irjuk-e a beadvány egyetlen követeléséül ezt: — szeress!? Vagy legyünk talán bőbeszédüek és fejtsük ki, hogy mi' a férj kötelessége? Ha a kötelességekről beszélünk, bizonyára elfogultak leszünk. És ha már elfogultak vagyunk, legyünk legalább elfogultak a nők javára. Az igazságtalanság e megokolása után ime, olvassa, hogy Mathers Helén, angol irónő egy regényében a férjek számára a következő kátét állitotta össze:

1. §. Feleségedet minél ritkábban hagyd magára. Ha megharagit, ne tedd azt, amit a férfiak ilyenkor tenni szoktak: ne menj el hazulról. A nő mindent eltür, a férje dühit, brutalitását, csak a távollétét nem. Szinte mindennap megtörténik, hogy a nő egyedül marad otthon. De micsoda kinokat áll ki ezalatt! Miért nem maraszlalja a férjét szóval, könnyel? Ez nem fér meg az önérzetével. Az asszony a férj szemében olyan keveset jelent, hogy el sem lehet képzelni, mije a nőnek. Távozásakor minden napsugár eltünik az asszony világából.

2. §. Ha otthon maradsz, ne ülj némán, mint a fatuskó, ne merülj el könyveidbe. Ha feleséged civódik, ne burkolózzál hallgatásba, hanem fizess vissza kedvesen és kamatostul. A férj némasága megőrjiti a nőt. Ha az asszony mással kezd kokettálni, sértett büszkeségedben ne tettesd az érzéketlent.

3. §. Ne állj a feleséged elé azzal a gyülöletes kifogással, hogy nyugalomra van szükséged. Amit a nő szeszélyességének, nyughatatlanságának, civakodó hajlamának neveznek, valójában csak fölösleges életerő, tettvágy, gyakran az a vak szükséglet, hogy a férj figyelmét magára vonja. Adj a feleségednek olyan foglalkozást, mely neki megfelel, de ne fáraszszad magad hiába, hogy temperamentumát megjavitsd.

4. §. Sohase mulaszd el, hogy feleségeddel szemben apró figyelmességeket tanusits. Apró udvariasságok tartják fenn a szerelmet. Más férfiak ugy sem feledkeznek meg arról, hogy feleségednek apró udvarias szolgálatokat tegyenek.

5. §. Hizelegj a feleségednek.

6. §. Ne légy szent a házadon kivül. Az asszonynak mindig abban a tudatban kell élnie, hogy te más nők szemében is érdekes és kivánatos vagy. Ha tökéletesen megszelidülté, elvesztetted érdekességedet.

7. §. Légy gazdag. Adj a feleségednek annyi pénzt, amennyit csak akar. Az a férj, akinek nincs pénze, ki kénytelen feleségének megtagadni egyet-mást, ami az életet kellemessé teszi, egyszerüen nem számit. Ha háztartásod összeszoritod, az asszony azzal vádol, hogy nem vagy férj, mert nem tudsz keresni.

Ezek Mathers Helén urnő kivánságai. Ne kövesse az angol misst szigoruságában. Legyen jóakaró, elnéző, könyörületes és türelmes leendő férje iránt. A férjek — ugy mondják ők — megérdemlik, hogy mintaszerüen bánjanak velük asszonyaik.

Jogász. *V—ce.* 1. Az adományt május 5-iki számunkban mutattuk ki. Kérdéseire nem emlékezünk. Csak az a két eset lehetséges, hogy vagy elkerülte a válasz a figyelmét, vagy nem érkezett hozzánk a levele. 2. Az emlitett belvegző nyelvére vonatkozólag tételes intézkedés van. 3. Ami a magyar nevek tőlemlitését illeti, van arra ezer ok. Irták ugyanis németül is a neveket. 4. A miniszter magánügye.

B. H. *Jaitrovica.* Ezeket a dolgokat alaposan kell megvilágitani. És ami fő, a hitelességnek minden kellékével el kell látni.

Georges. A szecessziós jön, a másik nem. S.-nál átvehető.

Szinházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Vasárnap, 1901. május hó 5-én.
Cléo de Mérode kisszony vendégfelléptével.
A hugonották.
Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét zerzette Meyerbeer. Szövegét irta Scribe. Forditotta Nádaskay L.
Személyek:

Valois Marg.	Pewny	De Nangis	Alberti
Valentine	Vasquez	Saint Bris	Váradi
Urbain	Palóczyné	De Nevers	Takáts
Marcell	Ney D.	Tavannes	Szabó

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.
Vasárnap, 1901. május hó 5-én.
Délután 2½ órakor, mérsékelt helyárakkal.
Az ember tragédiája.
Drámai költemény, irta Madách Imre. Szinre alkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.
Személyek:

Az Ur	* * *	Éva	Fái Sz.
Rafael	Nagy Ib.	A szellem	Mészáros
Gábor	Gerő L.	Rabszolga	Náday F.
Mihály	Faulayné	A ósászár	Bakó
Lucifer	Gyenes	Arthur	Mihályfi
Ádám	Pálfi	Elitélt	Abonyi

Este:
Farsang utólja.
Dráma 5 felvonásban. Irta: Hartleben O. E. Ford.: Beöthy László.
Személyek:

Gertrud	Török I.	Grobitsch	Császár
Százados	Hetényi	Diesterberg	Dezső
Marschall	Pálfi	Rudorff	Beregi
Hoffmann	Mihályfi	Klewitz	Zilahi
Ramberg Péter	Gyenes	Henrik	Rózsahegyi
Ramberg Pál	Horváth	Schmitz	Vizvári

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.
Vasárnap, 1901. május hó 5-én.
A Berliner Theater előadása:
Erőnkön felül.
Második rész.
Szinmü 4 felvonásban. Irta Björnson Björnstjerne.
Kezdete 7½ órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Szinház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1901. május hó 5-én.
D. u. ½4-kor mérsékelt helyárakkal:
Rákóczy Ferenc fogsága.
Történeimi szinmü 5 felv. Irta Szigligeti.
Este:
Krémer Jenő vendégfelléptével.
A cigány.
Népszinmü 3 felvonásban. Irta Szigligeti.
Kezdete 7 órakor.

Díszes ingaórák.
Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
óra- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körut 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.
Divatos ékszerek.

A Magyar gazdasszonyok orsz. egyesületének árvaháza
okmányilag igazolja, hogy CSAKIS
BÁNÓ GYULA
bankházában,
Budapest, VII. Erzsébet-körut 14.
engedte meg az osztálysorsjegy megrendelő részére
egy **árvaleány**
húzzon a **szerencsekerékből**
szerencseszámokat.

1/1 sorsj.	12 kor.	1/4 sorsj.	3 kor.
1/2 „	6 „	1/8 „	1.50

Huzás már május 22-én.

Somossy-Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 7-kor. Kezdete 8-kor.
Rövid vendégjáték! Rövid vendégjáték!
Pontban 10-kor:
Martin Pál
Berlini Secessiós Varietével,
Wolzogen Ernő
„Ueberbrettl" müsorával.
A berlini elsőrangu szinpadok müvészszemélyzete (énekesei és szinészei).
MÜSOR:
„Der lustige Ehemann" és a „Haselnuss" (tánc-duettek) Wolzogen Ernő dalai.
„Der Bär" Tschehov Antaltól. „Regiecollegium és Parketreihe" (szinházi trélák) Reinhardt Miksától.
Magyar és német költemények szavalása.
Jegyek elővételben kaphatók Weisz A. nagytőzsdéjében, Károly-körut 26., tőzsde Andrássy-ut 26. és 38. sz. alatt ugymint a Somossy Mulató pénztáránál.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne"
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésü szálló, ujonnan kényelmesen berendezve. Villanyvilágitás.
HUTTER J., tulajdonos.

Ápolja, szépiti az arcbőrt, eltávolitja a májfoltot, a szeplőt, pattanásokat, bőratkákat és az arcnak bájt és üdeséget ad.
Próbatégely 50 fillér, nagy tégely 1.20.
BUDAPEST,
Városi gyógyszertár
Váci-utca.

GMEHLING HERMANN
csász. és királyi udvari szállitó
bőr- és bőrbutor-gyára

BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6.
Bőrszékek,
Támlányok,
Mappák,
Papirkosarak,
Kályhaellenzők
stb.
Régi nádszékek bőrrel bevonatnak.

Elvitázhatatlan tény!
Minden szappan, még a legdrágább francia szappan is több
SODÁT
tartalmaz, mint szükséges, miáltal megtámadják a bőrt és tönkreteszik az arcszint.
A ki rózsás, finom arcszint
A ki szép, fehér kezeket akar,
A ki bőratkától, ráncosodástól, pörzsenésektől, orvyérösségtől szabadulni akar
használja a
„MONOL"
nevü ausztrálisi szappant soda nélkül.
½ doboz 1 K., 1/1 doboz 2 K., mely összeg levélbélyegekben v. utánvéttel küldendő.
Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Max Feigl,
Prag-Lieben 141.

Hölgyeim!
Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetett arccrém és piperecikkekből nehezen választanak. Legyenek tovább is bizalommal és kisértsék csak egyszer meg én általam készitett cikkeket, az eredmény biztos. Mille fleur créme könyvvel 50 kr., szappan 40 kr., poudre bármily szinbe 60 kr., kapható Török gyógyszert. kitünő kézipaszta vörös felrepedt kezek ellen próbatégely 35 kr. Szőrirtó biztos eredmény, próbatégely 60 kr. Homlokkötőim szenzációt keltenek. a redőket végképp kisimitja, darabja 1 frt 50 kr. Hajvizem páratlan! ¼ óra alatt bármily ősz hajnak eredeti szinét visszaadja sohase lehet lemosni, 2 üveg 3 frt (3 hóig elegendő). Korpa és najhullás ellen 1 üveg 60 kr. Számos elismerő levelekkel bizonyithatom. Utánvéttel bárhova küldöm. Mandl Ida, Budapest, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarokház.)

Szabadalmak
gyorsan és lelkismeretesen kieszközöltetnek.
Szabadalmakat Értékesitő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.
Találmányok financirozása és értékesitése.
Védjegyek belajstromozása. Felvilágositás dijtalan.
Telefon 56—79.

HOTEL „UNION" SZÁLLODA
Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világitás.
Utazóknak kedvezmények.

Magántisztviselő-sorsjegyek
ára csak 1 korona. Huzás okvetlenül 1901. junius 1-én.

Kaphatók a szövetségi irodában, VII., Erzsébet-körut 27. és a dohánytőzsdékben.

HAGGENMACHER féle
PARIS 1900 GRAND PRIX
PALACZK-SÖR
SZALON-SÖR
PILSENI szerint.
ERŐTELJES MALÁTADÚS
SÖRFŐZDE SAJÁT TÖLTÉSE.
MEGRENDELÉSI HELY: VÁROSI IRODA V. KÁDÁR-UTCZA 5.
VÉD. JEGY.

Göz- és porcellán kádfürdők fütött fedett uszoda, hidegviz-Kura, villamos-fürdők.
Erzsébet-körut 51.
A gőzmosóda gyorsan és pontosan teljesiti megbizásait.

!! Magyar tollal irjon minden magyar ember!!
SCHULER JÓZSEF Első magyar acélirótoll és tollszár gyárának kitünő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.
Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 584 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1886 szám.
Minden papirkereskedésben kapható.

A hét szinházi müsora.

	Nemzeti szinház	M. Kir. Operaház	Vigszinház	Népszinház	Magyar Szinház
Hétfő	A bor	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	Lili	A két Leonora
Kedd	Tündérlak Magyarhonban	Tell Vilmos	Ocskay brigadéros	Mézes hetek	A szigoru urak
Szerda	Tündérlak Magyarhonban	Tetemre hivás Naila	Ocskay brigadéros	Tolonc	Erőnkön felül
Csütörtök	Troilusz és Kreszszida	A tévedt nő	Pénzt vagy életet!	San-Toy	A két Leonora
Péntek	Endreés Johanna	Nincs előadás	Az igazságos biró	Éjel az erdőn	A szigoru urak
Szombat	A bor	Siegfried	Az igazságos biró	Kisasszony feleségem	A kirchfeldi pap
d. u. Vasárnap este	Az ember tragédiája Tündérlak Magyarhonban	Don Pasquale Zulejka	Ocskay brigadéros Az igazságos biró	San-Toy Sárga csikó	A két Leonora

Szinházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. május hó 5-én.

Délután 3 órakor mérs. helyárakkal.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Komáromi	Klárika	Kalmár P.
Fürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Bihari
Dachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Erzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Hajós
Horváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Este:

Ocskay brigadéros.

Szinmü prológussal, 4 felv. Irta Herczeg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László	Fenyvesi	Dili	Kalmár P.
Tisza Ilona	Csillag	A palóc	Rónaszéki
Tisza Jutka	Pécsi P.	Szörényi	Gál
Pyber	Hegedüs	Tarics	Bihari
Ozoróczy	Kazaliczky	Ocskay Sándor	Tapolczai
Jávorka	Góth	Königsegg	Balassa

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1901. május hó 5-én.

D. u. 2½ órakor, bérleten kivül, mérsékelt helyárakkal.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Náni.

A népszinház 1888. évi pályázatán 100 aranynyal jutalmazott eredeti népszinmü dalokkal 3 felvonásban. Irta Follinus Aurél.

Személyek:

Kreuzer Michel	Németh	Szilárd Péter	Szabó
Náni	Blaha	Róza	Kápolnai
Szepi	Kovács	Lupi bácsi	Horváth
Molnárné	Siposné	Sándor	Szirmai
Józsi	Vidor	János	Delli
Bódi	Ujvári	Egy vendég	Marton

Este:

Lili.

Énekes szinmü 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Fordították Fái J. Béla és Evva Lajos Zenéjét szerzette Hervé.

Személyek:

Plinchard	Szirmai	Bouzincourt	Szabó
Bateliére	Szerdahelyi	Bouzincourtné	Siposné
Hypothese	Kovács	Amelie)	Hegyi A.
Bompan	Horváth	Antonine)	
René	Raskó	Victorine	Vidorné

Kezdete 7½ órakor.

URÁNIA SZINHAZ

Vasárnap, 1901. május hó 5-én.

Délután 4-kor mérs. helyárakkal:

A XIX. század.

Előadás 3 felvonásban, egy előjátékkal. Irta Pekár Gyula.

Este:

A tánc.

Irta: Pekár Gyula. Zenéjét feldolgozta: Kern Aurél.

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ.

Vasárnap, 1901. május hó 5-én.

D. u. 3½ órakor mérsékelt helyárakkal:

Jogász-szerelem.

Fővárosi életkép 3 felvonásban, dalokkal és tánccal. Irta Szalai József.

Este:

Németh József és Mariházi Miklós m. v.

A sárga csikó.

Népszinmü 3 felvonásban. Irta: Csepreghy.

Kezdete 7½ órakor.

WULFF EDE CIRKUSZA

(Állatkert, Városliget).

Előleges jelentés!

A t. c. közönség szives tudomására adom, hogy kedden, május 14-én Lipcséből különvonaton ideérkezem

szerdán, május 15-én este ½8 órakor

a nagy megnyitó - előadás

megtartatik.

Jegyek 8-ától kezdve az ismert elővételben Kertész Luiza dohánytőzsdéjében, Kristóftér, kaphatók.

Állatkert.

Ma és mindennap látható

egy samoa-csoport

mely 30 személyből áll, férfiak, nők, leányok és egy gyermek. Először Európában. Dalaik, táncaik, játékaik és hadijátékaik, valamint angol boxolás bemutatása. Naponta látható a délutáni órákban.

Belépődij mint rendesen.

SZLOVÁK LILLA

nőiruha-mütermében

Budapest, Arany János-utca 34. sz.

készült izléses és jó állásu

toilettek versenyeznek a legelső párisi cégek készítményeivel.

ŐS-BUDAVÁRA

A székesfőváros legnagyobb és legelőkelőbb mulatóhelye.

Folyó évi május hó 11-én, szombaton este 6 órakor

ünnepélyes megnyitás.

Az egész terület ujjá alakult.

Tündéries kivilágitás.

Ujonnan létesitett remek amerikai sétaterek. Szinjátszó villamos vizesés.

A „Folies Caprice" vendégszereplése.

A teljes m. kir. honvédzenekar hangversenye. Cigányzene reggeli 4 óráig. A nagy szinpadon párját ritkitó, nagyszerü

VARIETÉ-MÜSOR.

Amerikai „skating ring."

Számos egyéb ujitás, meglepetés és látványosság. A mecsetben önmüködő, tréfás bár zenekar.

Bérletjegyek bezárólag a megnyitásig az igazgatóság városligeti irodájában és WEISZ A., Károly-körut 26. sz. a. nagytőzsdéjében, a következő mérsékelt árakon: férfiaknak 12 korona, hölgyeknek és katonáknak 8 korona.

Az igazgatóság kéri a bérletjegyet váltani szándékozó t. közönséget, hogy jegyeit minélőbb váltsa meg, mert a megnyitás előtti napokon óriási tolongás van az irodában és a megnyitás után bérletjegyek már nem válthatók. Bérletjegyek már a megnyitó estére is érvényesek.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

Die Familie Bernstein in Ostende.

Irta: CAPRICE.

Ezt megelőzi:

Bocskai traktéros.

És

Der schöne Ulrich.

Cigányzene reggeli 5 óráig a pompás télikertben.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 80 kr.
3 „ Vizit 90 kr. 1 „ kis Makart 60 „

Minden más nagyság a legfinomabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünnepnapon egész nap nyitva és felvételek **esős időben is** eszközöltetnek.

Rauch Ede fényképészeti müterme

Budapest, VIII., József-körut 51.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab

omlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120.

(saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festékek szintisztaságát illeti, azonos az **olaj festékkel.**

Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

SOK PÉNZT

kereshet minden intelligens egyén, ki sorsjegyek részletfizetésére való eladásával az 1883. évi XXXI. t.-cz. értelmében foglalkozni óhajt.

Fleissig Sándor

BANKHÁZA

Budapest, Erzsébet-körut 2.

CSIZ

a kontinensen a legerősebb

jód-brom-forrásfürdő.

Égbajlata száraz, meleg; gyógyeredmények meglepők. Fürdőévad május 1-től szeptember végéig. 240 kényelmesen felszerelt lakszoba; szanatórium, gyógytár; zongora-, olvasó-billárd-terem; lawn-tennis; térzene. Katonatisztek, államhivatalnokok május 1-től junius 15-éig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődij tekintetében 50%-kedvezményben részesülnek. Hivatalos fürdőorvos: Dr. Tausz Béla. Kimerítő prospektusokkal szolgál kivánatra a fürdőigazgatóság. Csiz per Rima-Szécs. Az évad alatt posta és távirda helyben. — Kényelmes vasuti összeköttetés. Négy óránvira Budapesttől.

Nincs ember

ki a

KHINAI

események iránt nem érdeklődnék! Egész Khinát s annak népét ismertető gyönyörü könyv jelent meg a napokban Cholnoky Jenőtől

Sárkányok országa

cim alatt 200 eredeti képpel.

Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában Veszprémben. — Füzve 10, diszkötésben 13 kor.-ért utánvét vagy az összeg beküldése ellenében.

Mindenki fényképész.

Fényképészeti készülék: **Blitz**, melyel mindenki előismeret nélkül teljes fényképet tud előállitani. Könnyü, egyszerü kezelés. Nagyság 5×5. Egy teljes fényképészeti készülék minden hozzátartozóval és könnyen érthető leirással, egy finom kazetában, ára **K. 3.80.** Nagyobb készülékek objektivvel 7×7 és számos hozzátartozóval. **K. 6.** Láda 60 fillér. Árjegyzékek fényképészeti készülékekről ingyen. **Rundbakin M. Bécs, IX., Berggasse 3.**

Alapittatott 1850.

SEMLER J.

posztókereskedése

osztrák császári és magyar királyi udvari szállitó

BUDAPEST,

Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarok.

Ajánlja legutóbbi ujdonságait

„OSTENDE"

legelegánsabb utazóruhaszövetek urak és hölgyek részére. Legnagyobb választék angol uri- és női plaidekben és kocsitakarókban.

Gyári raktára a hazai terinékü tiszta gyapju-posztóknak. Minta ingyen és bérmentve.

FANGO.

GYÓGYITÓ-INTÉZET

Budapest, VII., Aréna-ut 60.

Begöngyölítések battagliai **vulkanikus fangó** iszappal **köszvény, izületi s izomcsuz, idegzsába (ischios)** női betegségek. Idült izzadványok ellen Massage, svédtornászat. **Begöngyölítések otthon is.** Orvosi relügyelet. Prospektust kivánatra küld az igazgatóság.

Telefon 54—81. **Telefon 54—81**

Fizikai és diätetikus gyógyintézet

Topolschitz fürdő

(Posta: Schönstein, Cilli mellett, Steiermark, Ausztria.)

Modern berendezéssel. Nagyszerü fekvésben.

Olcsó árak.

GYÓGYIT: mindennemü idült bajnál, hosszadalmas ütődésnél és

mindenfaju gyengélkedésénél.

Az intézet az *egész* éven át nyitva van.

Prospektusokat és felvilágositásokat *díjtalanul* ad a kezelőség vagy a *Wien, VI. 1, Mariahilferstrasse 31. sz. a lakó tulajdonosa a fürdőnek:* **Dr. Huttern Gusztáv,** *volt vezetője a Rikli A.-féle természet-gyógyintézetnek Mallnerbrunn Veldesben (Krajna).*

Dr. Renner vizgyógyintézete

bejáró betegek számára.

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 34 év óta áll fönn, most teljesen ujjá alakitva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett föl.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:

A tudományos **vizgyógymód** összes eljárásai, **masszázs**, villamos **fényfürdő** (elhizásoknál), az **elektromozás minden faja (galvanisatio, faradisatio, frankinisatio, elektromos masszázs)**, hütőkészülékek (**Psychrophor stb.**).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauheimi eljárás, szivbajosok számára). Kezelés alá vétetnek. Különféle **ideg- és gerincbajok, ideges gyöngeségi állapotok: álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhesége,** idült izületi és izomcsúz stb. Prospektus kivánatra. Árak mérsékeltek

Porto rose

1 órányira Triesttől

Pirano mellett (Isztria).

Tengerifürdő	Ausztria Magyarország egyetlen tengerisós-fürdője.	Sósfürdő

28% sós- és nagy brómtartalma, tehát példátlan felszivó képessége van **minden-fajta izzadmánynál, csont-, forgó- és izom-bajoknál (különösen csúznál és az athritis különböző nemeinél)** továbbá **uterus-bajoknál rhachitisnél, vérszegénységnél** stb.

Igen szép tengeri fürdő puha fövenynyel, különösen alkalmas gyenge nőknek és gyermekeknek, továbbá utókurának sósfürdők után, azonkivül ezekkel kombinálva. Nagyon kellemes, enyhe, télen és nyáron egyaránt mérsékelt éghajlat. Hotel, pensió Porte rosa, polgári árak. — Prospektusokat és értesitést ad

Frediani G. O. fürdőbérlő és igazgató.

Szt.-Margitsziget gyógy-fürdőhely.

43.3° C kénes szénsavas égvényes hévviz, kitünő gyógyerő ükösvény, csúz, emésztőszervi, ideg, bőr, vesebajok ellen. Ezenkivül iszap-, villamos fény-, mesterséges szénsavas-, mindennemü gyógy- s üditő (Kneipp) fürdők. Szivbetegek dr. Schott-féle speciális kezelése. 150 holdas park. 300 vendégszoba minden kényelemmel és villanyvilágitással. Posta-, távirda stb. Jó konyha. Naponta katona- s cigányzene. Közlekedés a fővárossal a villanyosvasuttal hidon át és ½ óránként a hajóval. Fürdőidény kezdete május 1-én. Május és szeptemberben 30% árengedmény. **Fürdőorvos: Dr. Ötvös József az országos közegészségi tanács rk. tagja. Prospektust kivánatra küld a főhercegi Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelősége.**

FÉLIX-gyógyfürdő,

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól ½, kocsin ¾4 óra távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az uj vasuti állomás közvetlen a fürdőtelep mellett van.

Az európai hirü 40° C, meleg természetes hévviz javalva van: az izületek és izmok csúzos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csontiörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különös bőrbajoknál, végre női bajoknál; belelőleg: haveny és idült gyomorbántalmaknál, májbaj és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: **Dr. Matolay Károly.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 kr és 3 frt között váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal és tekeasztallal. Terrászok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükörfürdő, család- és kádfürdőkön kivül mórfürdők is vannak rendszeresitve. Állandó kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal. — Az elegánsul berendezett lakószobák-, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pincéje készen várja a legkülönbözőbb igényü vendégeket. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok t. vendégeimet teljesen kielégiteni.

Kiváló tisztelettel **KERNÁTS JÁNOS** bérlő.

Kovács-Patak

a főváros közvetlen közelében

Budapest—Párkánynána között

minden órában vonat, vasut- és hajállomás **Esztergom csavargósor.**

Kellemes kirándulóhely.

Majálisok, zártkörü mulatságoknak fedett külön tánctermek.

Vasárnap f. hó 5-én ünnepélyes megnyitás

a cs. és kir. 76-ik gyal. ezred teljes zenekarával.

Szobák és penzió jutányos áron. Kitünő magyar konyha, cukrászda, tisztán kezelt italok. Billárd és zongoraterem. Szives pártfogást kér

PERL és GROSZ bérlők.

MINDEN ÁRU-MEGRENDELÉST 10 KORONÁTÓL

feljebb POSTA- és VASUT-DIJMENTESEN küld.

Verseny nélkül! ÁRUHÁZ Verseny nélkül!

LESSNER D., BÉCS,

VI., Mariahilferstrasse 81—83.

NŐI-

DIVATOS GYAPJUSZÖVETEK, métere **70** fillértől **9** K.-ig

DIVATOS SELYEMSZÖVETEK, métere **1.36** K.-tól **15** K.-ig (minden zsánerben)

DIVATOS MOSÓSZÖVETEK, MINDEN NEMBEN, métere **42** fillértől **3.90** K.-ig

DIVATOS ATLAS-SATINOK, métere **80** fillértől **1.50** K.-ig

Fehér, elragadó à-jour-battistok métere **40** fillértől **1.40** K.-ig

DIVATOS BATTISTOK, elragadó minták métere **92** fillértől **1.90** K.-ig

Svájci battistok, **fehér** himezve **1.20** K.-tól **4.20** K.-ig.

DIVATOS ZEPHIREK, legujabb minták métere **48** fillértől **4.20** K.-ig.

KÍVÁNATRA

dus tartalmu MINTA-KOLLEKCIÓK

GYAPJUSZÖVETEKBŐL, SELYEMSZÖVETEKBŐL és MOSÓSZÖVETEKBŐL

a szövetnem lehető közelebbi és az ár megjelölés mellett, készségesen ingyen és bérmentve küldetnek.

DISZES KATALÓGUSOK,

Piperék, konfekciók, kalapok, blouseok, jabot-ok, övök, juponok, kötények, fehérnemüek, szőnyegek, szövetfüggönyök, csipkefüggönyök stb.-it tartalmazva, kívánatra ugyancsak

ingyen és bérmentve.

Ingatlan árverés.

A Weisenbacher Endre közadós csődtömegéhez tartozó Budapest, VI., Andrássy-ut 62. sz. a. fekvő háromemeletes ház a budapesti kir. törvényszéknél (V., Alkotmány-utca 22. földszint 1. sz.)

1901. évi május hó 22-én d. u. 3 órakor

tartandó birói árverésen eladatik. Közelebbi értesítés DR. BENDE ÖDÖN tömeggondnoknál (Váci-körut 76. II em. 14.)

A csődválasztmány.

Tavaszi és nyári évad 1901.

Valódi brünni szövetek

Egy 3·10 méter hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak	2.75, 3.70 4.80 frt jó 6.— és 6.90 frt jobb 7.25 frt finom 8.65 frt legfinomabb 10.— frt legeslegfinomabb	valódi gyapjuból

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz **10.—** frtért, valamint felöltő-szövetet, turista-loden, legfinomabb kammgarnokat szállít gyári árakon a legjobb hirnevének és szolidnak elismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A magánvevőnek, aki a szövetekot közvetlenül a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, előnyei jelentékenyek.

BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST,

Károly körut 1 szám. Alapittatott 1874-ben

Rendeljünk a legrégibb budapesti bankháznál!

Az ezen hirlapban körülményesen hirdetett osztálysorsjegyek bankházamban legelőzékenyebben az összegnek postautalványon való előleges beküldése mellett kaphatók!

Árak: 1/4 sorsjegy 23 korona, 1/2 sorsjegy 45 korona, 1/1 sorsjegy 182 korona! Összenyeremény 13 millió 160.000 korona! Huzás már május 22-én.

Bőr, viaszkosvászon és Linoleum

— különlegességek —

GYÁRI RAKTÁRA

NEUMAYER LIPÓT BUDAPEST, FŐÜZLET: VI. VÁCI-KÖRUT 1. FIÓKÜZLET: IV. RÉCSI-UTCA 5.

LINOLEUM SZŐNYEG-RAKTÁR

LINOLEUM az egészségügyileg legjobbnak elismert legolcsóbb és legtartósabb padlófedés, pormentes, neszfogó, ruganyos, hasadékmentes és tartósabb, mint bármely más padlózat.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti: RADÓ ANTAL

Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

Az áprilisi füzetek a következők:

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenként kapható.

Teljes jegyzék minden könyvkereskedésben kapható.

Az eddig megjelent 218 szám részletfizetésre is kapható.

Megrendelhetők:

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udv. könyvkereskedésében

Budapesten, Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Shakspere. Othello. Forditotta Mikes Lajos. 214–215.

A Magyar Könyvtár Shakspere-kiadásának folytatása. A Magyar Könyvtár számára készült kiváló, uj forditás.

Zrinyi Miklós. Az török áfium ellen való orvosság. 216.

Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Ferenczi Zoltán. Zrinyi legkiválóbb prózai munkája, mely a XVII. század legnagyobb magyar államférfiának politikai hitvallása.

Bársony István. Szól a puska. 217.

Természeti képek és vadász-tréfák, melyekben Bársony nagy természetmegfigyelési képessége és pazar pompáju szines nyelve teljes erővel érvényesül.

Angol elbeszélők tára. Forditotta: Marquis Géza. 218.

Három elsőrangu modern angol elbeszélőt — Phillips-et, Merrick-et és Becke-t — mutat be a jeles forditó a magyar közönségnek.

Petőfi Sándor. Románczok. 235.

Bevezetéssel ellátta Lenkei Henrik. Képekkel illusztrálta Akantisz Viktor.

Női topánok tucatja 45 kor.

Női füzős cipők tucatja 47 kor.

Felülmulhatlan szép kidolgozásban. Mindenféle konkurrencia ki van zárva. Minden mennyiséget küldfél tucattól felfelé utánvéttellel, készpénzfizetés mellett

MICH. LÖWIT's SOHN JUN.

cipőgyára **PARDUBITZ.**

A véletlen általunk már számtalan embert tett szerencsésé. Ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptárból **születés-** vagy **névnapja** mellett jelzett számot mielőbb **postautalványnyal** megrendelje.

Szerencse-naptár.

Ezen szerencse-naptárban foglalt osztálysorsjegyek **csakis**
KIRÁLYFI és TÁRSA
bankházánál kaphatók
Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

Január		Február		Március		Április		Május		Junius		Julius		Augusztus		Szeptember		Október		November		December	
1	16967	1	78902	1	78943	1	32937	1	92808	1	48342	1	78914	1	52498	1	92809	1	52498	1	16993	1	81882
2	25377	2	52462	2	48836	2	32920	2	52492	2	92830	2	32916	2	52472	2	80180	2	48342	2	52458	2	48836
3	78925	3	32942	3	52459	3	48346	3	58919	3	48841	3	52498	8	78987	3	78939	3	48841	3	92811	3	32939
4	92837	4	48844	4	52460	4	92811	4	25378	4	52457	4	16952	4	16993	4	92847	4	32929	4	92826	4	92823
5	55605	5	42725	5	92843	5	52485	5	16968	5	16987	5	32945	5	48836	5	16988	5	78902	5	92842	5	48846
6	16966	6	16952	6	32924	6	78935	6	78932	6	25391	6	84508	6	92810	6	48849	6	92836	6	32932	6	80197
7	78904	7	32949	7	78929	7	25876	7	32943	7	55618	7	48831	7	16977	7	52493	7	32908	7	16953	7	52459
8	48831	8	32943	8	32929	8	52455	8	92823	8	81900	8	48845	8	32929	8	52454	8	40056	8	52490	8	16988
9	48841	9	55617	9	78939	9	32939	9	78908	9	32906	9	92822	9	81898	9	16951	9	55611	9	48833	9	48831
10	32933	10	52468	10	52493	10	48833	10	40054	10	92847	10	52483	10	52461	10	92880	10	16996	10	55610	10	92843
11	48846	11	16989	11	16981	11	55611	11	52458	11	78905	11	55617	11	48838	11	78919	11	25384	11	92850	11	80178
12	78919	12	52488	12	52498	12	92809	12	32933	12	78923	12	81887	12	55605	12	52460	12	32943	12	78929	12	48329
13	92809	13	92821	13	78937	13	32944	13	25384	13	52461	13	92828	13	81882	13	52498	13	78927	13	32907	13	78940
14	80197	14	80191	14	92808	14	78919	14	55614	14	52452	14	16996	14	92811	14	32936	14	92844	14	92804	14	40058
15	32908	15	55606	15	48831	15	52477	15	92836	15	16983	15	92826	15	48829	15	52500	15	55295	15	25391	15	16994
16	52484	16	40073	16	16974	16	78932	16	55610	16	16981	16	48838	16	92837	16	48345	16	78925	16	92803	16	32936
17	16962	17	16968	17	32929	17	16954	17	81851	17	32923	17	78944	17	92843	17	52484	17	92808	17	78942	17	55618
18	16988	18	92812	18	40058	18	16992	18	48333	18	55295	18	78948	18	16981	18	55606	18	25878	18	32937	18	32933
19	40056	19	80199	19	92836	19	48344	19	92830	19	40065	19	80180	19	78929	19	78926	19	48329	19	48846	19	52477
20	81900	20	92830	20	55621	20	48343	20	16985	20	48846	20	32933	20	80185	20	81855	20	52482	20	55613	20	78943
21	32911	21	92843	21	52155	21	52484	21	25394	21	52454	21	55619	21	16966	21	40073	21	92811	21	48338	21	55614
22	52458	22	48338	22	16996	22	48336	22	92886	22	92811	22	52457	22	48841	22	32982	22	78939	22	32920	22	78904
23	92833	23	52454	23	80185	23	32913	23	92847	23	55613	23	42724	23	92847	23	55625	23	52455	23	25877	23	32913
24	92836	24	78940	24	78927	24	32947	24	80191	24	78929	24	52496	24	16993	24	92846	24	92842	24	16965	24	16978
25	48845	25	25876	25	48846	25	84508	25	52498	25	48844	25	16968	25	55621	25	48842	25	40065	25	52472	25	52462
26	92832	26	16975	26	80200	26	78948	26	32917	26	16952	26	16988	26	84519	26	40054	26	25894	26	81898	26	16968
27	52459	27	52490	27	92823	27	52460	27	42725	27	78925	27	78904	27	32917	27	32918	27	92939	27	32929	27	40072
28	32944	28	16993	28	48833	28	48338	28	32937	28	32987	28	52477	28	16981	28	80178	28	32925	28	32944	28	78923
29	48833			29	48844	29	25398	29	81855	29	52490	29	78932	29	48831	29	92826	29	48333	29	48341	29	80199
30	78937			30	32908	30	52459	30	92837	30	52498	30	52498	30	92830	30	16968	30	16952	30	81861	30	92830
31	80200			31	16977			31	92842			31	92808	31	40072			31	52471			31	16973

Első huzás már május hó 22-és és 23-án. **Kérünk azonnali megrendelést, mert ezen számok hamar elkelnek.**
A 6 huzás alatt **100,000** sorsjegy közül **50.000 nyer,** összesen **13 millió 160.000 koronát.**
Árak az I-sö osztályra: 1 egész sorsj. 12 K. — 6 frt, 1 fél sorsj. 6 K. — 3 frt, 1 negyed sorsj. 3 K. — 1 frt 50, 1 nyolcad sorsj. 1 K. 50 fill. — 75 kr.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárusitó helye
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 60. sz.

Török-Bálint.

Három oldalról erdő koszoruzza, kies fekvésü, egészséges levegőjü és télen-nyáron egyaránt kényelmes vasuti közlekedéssel. Törökbálint község nemcsak mint nyaralóhely közkedveltségü a főváros üdülő közönsége körében, hanem télen át is kellemes lakóhelye a főváros intelligenciájának.

A közlekedés olcsó. A m. kir. államvasut központi pályaudvaráról a II-od osztály 60 fillér, III-ad osztály 40 fillér; füzetjegyek váltásánál II-od osztály 39 fillér, III-ad osztály 27 fillér. Központi ujvárosházától (Károly-körut) villanyos közlekedés minden negyedórában Kelenföldre, a mely a belvárossali összeköttetést könnyebbé teszi. Vasuti állomástól társaskocsik közlekednek. Tiszta és olcsó lakások, fürdő, cukrász, csemege, mészáros és szatócsüzletek és hetenkint kétszer hetivásár.

Bővebb felvilágositást nyujt a község elüljárósága.

Törökbálinton, 1901. április 28.

Győry Sándor, jegyző. Fallenbüchel József, biró.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

nagyosófolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenyire idült is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik fookozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és urológus-tudor, volt csász. kir. cost. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjszott leveleire legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek összerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Törvényesen védve! Óvakodjunk utánzatoktól!

URANOS-KÉK

A képzelhető legszebb azurkék.

A XX-ik század legfenomenálisabb találmánya. Takarékosság és szin tekintetében felülmulhatatlan. Használatban **legolcsóbb.** Ez idő szerint a legjobb és legszebb ruhakékitő. **Nem hagy foltokat a fehérneműben: Csak néhány csöppet** vegyen egy teknő vizhez. Egy kis üveg (⅛ liter, ára 24 fillér:

tizenkétszeri nagymosáshoz elég.

Ne fogadjon el mást, csak **Uranos-kéket.** Minden üveg egy külön dobozban.

Uranos-kék minden nagyobb mosódában, tisztitó-intézetben fehérneműgyárakban, szállodákban, kórházakban és **jobb háztartásokban** használtatik. **Kapható droguérákban, jobb füszer- és festékkereskedésekben.**

Hochsinger Testvérek
vegyészeti gyára
Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

ÁRAK:
Nagy üveg körülb. 1 liter tart. 1 K. 60 fill.
Középn üveg „ ½ „ „ 1 K. — fill.
Kis üveg „ ⅓ „ „ — K. 24 fill.

(Férfiak ingyen kapnak)

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely **megmentett** ezreket, a kik flatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható s mindazok, a kik a flatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerőltetés okozója, csodálatos eredménnyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, flatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Minden irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell cimezni:

State Medical Institute,
9 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A magyar kir. kizár. szabadalmazott HENNEFELD IGNAC-féle

jégszekrények

(A milleniumi kiállitási éremmel kitüntetve.) Kiemelhető jég- és zománcozott **ivóviz-tartóval, 10 perc** alatt hideg vizet szolgáltatnak. A reservoir kiemelése mellett a tisztitás **könnyen történik s javitás szüksége ki van zárva.** — Ezen szekrényekben nincs, mint az összes eddigiekben levezetőcsap (mely mindig csepeg), hanem a **jegtartó** alatt cinkplén szekrényekkel vannak ellátva, a hová a jégviz lefolyik; a jég pedig a tartóban állandóan szárazon fekszik, miáltal 60 százalék jégmegtakaritás éretik el.

HENNEFELD IGNÁC **BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 47. sz.**
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

29796. szám.

Árverési hirdetmény.

A mármarosszigeti erdőigazgatóság Bánszki nevü vágásból a lonkai tiszapartra kiszállitott mintegy 5000 m³ fenyőépületfára, amely

f. év május hó 13-án d. e. 9 órakor

az erdőigazgatóság irodájában megtartandó II-ik nyilvános irásbeli árverésen a legkedvezőbb ajánlattevőnek el fog adatni.

Bánatpénz 5000 korona, az árverési és szerződési feltételek az erdőigazgatóság és a bocskói faraktárgondnokságnál tekinthetők meg.

Budapest, 1901. május 1.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

LIEBIG

TÁRSASÁG
HUSKIVONATA

manapság nem hiányzik egy háztartásból sem, a hol igazán jó konyha van. Mivel legjobb minőségü, tiszta husból készül, egyszeriben megjavit és megerősit minden erőtlen levest. A lé, a főzelék és a husételek ize Liebig huskivonatának hozzátételével sokat nyer. A valódi Liebig-féle huskivonat, a mely az edényen levő „J. v. Liebig" föliráról ismerhető föl, kitünő, mindig egyforma minőségével nyerte meg és tartotta meg a közönség bizalmát.

IEBE sagrada-bora

kitünő, könnyü székelést előidéző emésztőszer. — **Biztos, kellemes hatás!**

Anaemin

fölülmulhatatlan vérszegénységben és sárgaságban szenvedő személyeknek.

Vasfelvételnél emelkedő étvágy!

J. Paul Liebe Tetschen a/E.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

24.
Ugy legyen, a mint irta. Én minden bizonynyal ott leszek. Nagyon türelmetlenül fogom várni. 8882

Mely jómódu
ur kölcsönözne 25 frtot elegáns, fess asszonynak. Levelek kéretnek „Adós fizess“ cimen a kiadóba. 8883

L. V. urat
félkérem, szíveskedjen a levélmellékletet visszázni az adott cimre. L. J. 8882

Vállalkozó baba!
Kicsi kis türelem! Pár nap mulva irok s akkor e lap utján jelzem. 6726

Csak titokban...
Vasárnap nem jelentkeztem, hiába vártam édes soraidat. Azért nem panaszkodom, sajnállak, rossz napokat tölthettél. Isten óvjon meg minden további bajoktól, elég a mi van. Semmi ujság. vendégem ma érkezik, szeretném már irni: „függöny legördült“, szinielőadásnak vége. Ég veled drágám, ne feledkezzél meg egészen. Vasár- és ünnepnapokon várlak, sokat utazom. Csókollak. 8894

Kimondhatatlanul
vágyok soraidra, lelkem, gondolatom mindig veled van. Mondott napon hét órakor várlak ott, hol multkor találtál. Sándor. 8895

Melyik előkelő
hölgy tudna bejuttatni fővárosi nagy vállalathoz oly képzett, művelt, csinos ifjut, ki szépen indult pályáját a fővárosban szeretné folytatni. Komoly érdeklődést „Mindig előre“ jelige alatt kérem a kiadóba. 3657

Előkelő
társadalmi állásu, jó megjelenésü vagyonos fiatalember, keresztény, tartalékos dragonyostiszt, distingvált, karcsu urinőlgy bizalmas ismeretségét keresi. Anyagi érdek mindkét részről kizárva. Szives választ e lap kiadóhivatalába kér „Ver sacrum“ jelige alatt. 8857

KERESLET.

Társ
kerestetik egy elsőrangu üzlethez, mely évente 40.000 frtot forgalmaz. Szükséges 4000 frt és megkivántatik a füszerszakmának teljes tudása. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. 3647

Házvezetőnői
állást keres intelligens fiatal özvegy asszony. Ajánlatot „Gondos 21.“ cimen kér a kiadóhivatalban. 3665

Fővárosi
uricsaládhoz kerestetik azonnali belépésre magyar okl. nevelőnő, két kis lányhoz. Nyáron vidéken. Cim: Schwarz József hirdetési irodájában, Marokkai-utca 4. 8388

Közvetitőt
keresek csinos, emeletes erkélyes sarokházam eladásához, Nagy, Hódmező-Vásárhely, Szegfü-utca 10. 8875

Biztositási titkár.
Egy minden ágazatban működő, régi hazai biztositó társaság brassói vezérügynökségénél vezető titkári állás üresedésbe jött. Igényeltetik, hogy az illető, kellő képzettség mellett, ugy az elemi, mind az életosztályi ágazatban, valamint a bel- és külszolgálatban jártassággal és gyakorlattal birjon. Bizonyitvány másolatokkal felszerelt ajánlatok kéretnek Kolozsvárra 1. sz. postafiók. 8867

Papirkereskedő-
segéd, kiszolgált katona, ki ügy a detail, mint a nagybani kereskedésben alapos jártassággal bir, azonnali belépésre állást keres szerény feltételek mellett helyben, vagy vidéken. Cim: VI., Petőfi-utca 8. II. 17. szám. S. D.

Jó házból való
kisasszony pénztárnoknői, illetve elárusitónői minőségben könyv-, papir- és irószerkereskedésben 20 korona havifizetés, lakás és teljes ellátás mellett azonnali alkalmazást nyerhet. Ajánlatok lehetőleg arcképpel intézendők Hirsch Adolfhoz Déva, (Hunyadmegye). 3655

Házat
kb. 10.000—12.000 frt értékben, bank- vagy magánteherrel, műhelyre alkalmas helyiséggel ellátva, a főváros VI—IX. ker. beltelkein, megvételre keresek. Ajánlatokat eladótól közvetlen „B. P.“ alatt a kiadóba kérek. 3630

Elveszett
az Andrássy-uton egy rövid aranylánc, rajt egy nagy „Szent-György tallérral“. A becsületes megtaláló dús jutalmazás ellenében a rendőrséghez kéretik e tárgyakat beadni.

Kereskedelmi
szaktanfolyamot végzett kisasszony, ki egy helybeli nagyobb cégnél évekig volt alkalmazásban, az összes irodai teendőkben jártas, gyorsirást, gépirást tud, állást keres május vagy junius elsejére, esetleg azonnali belépésre. Cim: R. M. Dohány-utca 90. I. 2.

Utazók
kerestetnek kedvelt cikknek magánfeleknél való eladására. Intelligens és jó megjelenésü urak, kik ügyes eladók, küldjék ajánlataikat az eddigi foglalkozás felemlitésével és referenciákkal „Hálás szakma“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába.

Temesvár-Gyárvárosi izr. statusquo-hitközség.
87. sz. 1900.
Pályázati hirdetmény.
A temesvár-gyárvárosi izr. statusquo-hitközségnél üresedésbe jött, évi 1200 korona fizetéssel és a dijszabásokban megállapitott jövedelemmel javadalmazott templomi vegyes énekkari karmesteri állás egyelőre egy próbaesztendőre választás utján betöltendő.
Csakis Zene-conservatoriumot végzett és a karmesteri tanulmányt sikeresen befejezett pályázók jelentkezhetnek.
Pályázók felhivatnak, hogy képességüket, esetleg eddigi alkalmaztatásukat, továbbá életkorukat és családi állapotukat feltüntető okmányaikkal felszerelt kérvényüket legkésőbb 1901. évi junius 15-ig alantirt elnökségnél nyujtsák be.
Utiköltségek megtéritésére csak a megválasztott tarthat igényt.
Megjegyeztetik, hogy a megválasztandott karmesternek bő alkalma nyilik helyben, zeneoktatás segélyével magának tisztességes existentiát létesiteni.
Temesvárott, 1901. évi április hó 29-én.
A temesvár-gyárvárosi izr. statusquo-hitközség elnöksége.

Temesvár-Gyárvárosi izr. statusquo-hitközség.
86. sz. 1901.
Pályázati hirdetmény.
A temesvár-gyárvárosi izr. statusquo-hitközségnél üresedésbe jött, évi 2400 korona fizetéssel és a hitközség és Chevra-Kadisa-egylet dijszabásaiban megállapitott mellékjövedelemmel javadalmazott hitközségi és Chevra-Kadisa-egyleti titkári állás egyelőre egy próbaesztendőre választás utján betöltendő.
Megkivántatik a magyar és német nyelv teljes ismerete és a titkári teendőkben való teljes jártasság.
Pályázók felhivatnak, hogy magyar és német nyelven sajátkezüleg irt folyamodványukat, felszerelve életkorukat, egészségi és családi állapotukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal legkésőbb 1901. évi junius hó 15-ik napjáig alantirt elnökségnél nyujtsák be.
Utiköltségek megtéritésére csak a megválasztott tarthat igényt.
Temesvárott. 1901. évi április hó 29-én.
A temesvár-gyárvárosi izr. statusquo-hitközség elnöksége.

Ház
vagy egy kisebb telek, csakis a villamos vasut mentén teljes készpénzfizetés mellett azonnal megvétetik. Ajánlatok „K. H.“ jelige alatt kéretnek. (Ügynökök kizárásával. 3653

A Svábhegyen
egy szobát teljes ellátással keres a nyári hónapokra fiatal urihölgy előkelő családnál. Ajánlatokat „L. T.“ jeligével a kiadóhivatalba. 3611

Francia
okleveles nevelőnő, zongorában és angol nyelvben oktatást ád, 250 frt évi fizetés; francia bonnes superieures, kézimunkákban jártasak, 200 frt évi fizetés; egyszerü francia bonnok, kik a házban is segitenek, 150 frt évi fizetés, mind kizárólag Franciaországból, 2 évi szerződéssel és utiköltségek megtérttése Franciaországból, állást keresnek Pfeiffer Ferenc ügynöksége által, Budapest, József-körut 24. I. emeleten. 8810

KINÁLAT.

Gazdasszonynak
vagy szakácsnőnek ajánlkozik egy csinos, fiatal nő, ki már ily minőségben hosszabb idő óta van alkalmazva. Szives megkereséseket „Emma“ jeligével e lap kiadóhivatalába kér. 3591

Üzletvevők
figyelmébe! A ki bármily üzletet venni szándékozik, forduljon bizalommal a Kereskedelmi forgalmi irodába, Hársfa-utca 4., I. em. 10. 8892

Nevelőnőket,
nevelőket, tanitónőket, gyermekkertésznőket és bonneokat nyári állásokra is ajánl és elhelyez Keleti tanerőügynöksége, Váci-körut 22. 8880

Nyelvmester,
ki több év óta tanitja az angol-, francia-, német és magyar nyelvet, nyaralóba menő családhoz, vagy magánoshoz kiván csatlakozni. Szives megkereséseket e lap kiadójába „Linguista“ jeligére kéretnek, ahol a cim is megtudható. 3592

Két szoba
és konyhabutor eladó, esetleg a lakással együtt azonnal átvehető, VI., Csengery-utca 54., a házmesternél. 8885

Pénzt váltóra,
betáblázásra, utólagos dijazás mellett gyorsan eszközöl Kereskedelmi forgalmi iroda, Hársfa-utca 4., I. em. 10. 8891

Butor,
faragott hálószoba, székek, divan, asztal, olcsón eladók. Dohány-utca 54., I. em. 7. 8884

Vendéglő,
mely havonta 14 hekto bort és 25 hekto sört fogyaszt, a Ferencváros legélénkebb helyén, sürgősen eladó. Az üzlet régi saroküzlet. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. 8877

Szatócsüzlet
más vállalat miatt sürgősen eladó. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. 8878

Pénzt váltóra,
betáblázásra és személyhitelt utólagos dijazás mellett gyorsan eszközöl. Válaszbélyeg küldendő. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. 3648

Borbélyüzlet
csinosan berendezve, olcsó árban eladandó. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. szám. 3649

Földirtokosok
termésre előleget kapnak Kereskedelmi forgalmi iroda Hársfa-utca 4., I. em. 10. 8893

Raktárnoknak,
felvigyázónak v. más hasonló állásra ajánlkozom. Hlinak Mihály, VII., Gyarmaty-u. 14., Zugló, Budapest. 8896

Homoki-szőlő
eladó, Balassa Bernát, Ovoda-utca 47. 8897

Leghiresebb jósnő
lakik: Bethlen-utca 9., földsz. ajtó 1. 8900

Egy szép
butorozott szoba azonnal kiadó. Akácfa-utca 50., I. em. 53. ajtó. 3666

Kávémérésemet,
melyet 6 éve birok, főváros számottevő üzleteinek egyike, melynek jövedelméből bármily nagy család is gondnélküli megélhetésre tehet szert, feltünően olcsón eladom. Cim a kiadóban. 8898

Szatócsüzletemet
dohánytőzsdével és takarmányelárusitással összekötve, melyet már 4 éve birok, napontai árulásom 100 koronán felüli, melyről vevő meggyőződhetik előbb, más vállalkozásom miatt eladom. Cim a kiadóban. 8899

Kávémérés
teljes berendezéssel bérbeadandó háztulajdonos által. Frisch Mór irodája, VIII., Röck Szilárd-utca 5. 3650

Kitünő
bizonyitványokkal rendelkező, erélyes tanárjelölt, correpetitori állást keres. Tanit polgárit, reált és gymnasiumot. Magánvizsgára biztos sikerrel előkészit. Cim: „G. S., József-körut 2. Dohánytőzsde. 3597

Vasrácsokat,
kapukat, ajtókat, verandákat, kioszkokat és dróthálókeritéseket mint speciálitásokat készit Barta Károly Budapest, Főherceg Sándor-u. 30b. Rajzok és költségvetések kivánatra ingyen

Koser füstölthus-
és baromfi üzlet egybekötve italméréssel a főváros legélénkebb helyén más vállalat miatt sürgősen eladó, megvételhez szükséges 1000 forint. Frisch Mór irodája VIII. Rökk Szilárd-utca 5. sz. 3660

Csaposok
nagy számban vannak vendéglősök részére 400 frttól 1000 frtig előjegyzésben. Frisch Mór irodája VIII., Röck Szilárd-utca 5. sz. 3659

Eladó szőlő.
Budán 11 hold á 1200 □ öles szőlőtelep, 5 szobás lakházzal, vincellérlakással, istállóval, présházzal és borpincével, teljesen felszerelve, olcsón, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. 3658

Tüzifa-üzlet
megvételre, esetleg bérbe kerestetik. Ajánlatokat „Ölfa“ cimen a kiadóhivatalba kell küldeni. 8873

Zongora
Bösendorfer-féle, átjátszott; Ehrbar-féle zongora, majdnem uj; Ehrbar-féle pianino használt; zongora angol ismétlő gépezettel, kitünő; amerikai harmonium 10 változattal; uj zongorák és pianinok, csakis legjobb gyártmányokban, olcsón, Kohn Albertnél, Kossuth Lajos-utca 1. sz. (Ferenciek bazára) I. lépcső.

Uj nyaraló
Besnyőn (Gödöllő) fenyves parkkal, vasuti állomás mellett, modern, magas, földszintes mánsardedal, öt szoba, fürdő, vizvezeték, terrász, veranda, mellékhelyiségekkel kiadó.
Ugyanott körülfásitott telkek olcsón eladók. Továbbá az országut mellett egy nyaraló, 5 szoba, mellékhelyiségekkel, verandák, árnyas kertben, szőlővel, gyümülcsössel, jó kut, pince olcsón eladó, esetleg kiadó. Értesités kapható Scher és Varsa épitészek irodájában, Budapest, VII., Dohány-utca 86., vagy Dr. Huszár Kálmán ügyvédi irodájában, Budapest, IV., Régi posta-utca 2. sz. alatt.

Pénzkölcsönt
kizárólag helybeni államhivatalnokok, katonatisztek, honorátiorok részére 100—1000 koronáig közvetitek, a pénzt nyomban folyósithatom, értekezés egész nap ügynöki irodámban. Guttmann, Kerepesi-ut 16. II. 3652

Jó főzőnő
csekély fizetésért állandó helyet keres, esetleg más foglalkozást is elvállal. Cim: Mészáros Anna, Ranolder-utca 13. 3656

Kiadó szoba.
Elegánsan butorozott, tiszta, féregmentes, különbejárattal, teljes ellátással vagy anélkül egy-két ur vagy hölgy részére, azonnal kiadó. Király-utca 38. I. em. 5.

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpnél, VI., Nagymező-utca 66. 8823

Motor tricikli
olcsón eladó. Hora Nándor VII. Barcsay-u. 3. 3624

Csinosan butorozott
szoba intelligens családnál, különbejárattal azonnal kiadó. VIII. Pál-u. 6. fszint 6. 3627

Jósnő
lakik József-körut 17. félemelet 6. Található d. e. 9-től este 6-ig.

Butor.
Beraktározott butorok még csak rövid ideig lesznek bámulatos olcsón eladva. Faragott hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, szalongarnitura, iróasztal, könyvszekrény, és többféle egyes butorok. Gyár-utca 25. a kárpitosmesternél. 8842

Kiadó villa.
Rév-Fülöpön. (u. p. Kővágó-Örs) a Balaton zalai partján, gyönyörü fekvésü szép villa, mely három szobából és konyhából áll, kuttal, tágas verandával és árnyas diófákkal, a nyárra 150 frtért kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Ruha-varrónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel. Cim: özv. Lederer Lipótné, Wesselényi-utca 56. I. em.

Középiskolai
tantárgyakból elismert legjobb módszer szerint tanit kitünő philologus és mathematikus. Előkészit egyéves önkéntességi szolgálatra jogositó vizsgára, polgári iskolai vizsgék letevésére, kereskedelmi, reáliskolai és gymnaziumi érettségire. Goitein Henrik Budapest, VI. Csengery-utca 52. I. em. 8. 3620

Kiadó szoba.
A Kerepesi-uton a Népszinház szomszédságában egy csinos, tiszta és világos, teljesen féregmentes szoba külön bejárattal a lépcsőházból, kiadó. Kerepesi-ut 34. III. 20.

Kitünő szabónő
ajánlkozik házakhoz mérsékelt dijazásért, Szentkirályi-utca 22. I. 26.

Házak, telkek
eladók a fővárosban és területén. Czim: I. ker. Kör-u. 7. Kerekes 3616

Elegánsan
butorozott szobák. A lépcsőházból három egymásba nyiló utcai szoba doktornak vagy ügyvédnek is megfelel, vagy különön esetleg nőnek is kiadó. Andrássy-ut 51., II. 17. 3641

Szépen
és kényelmesen butorozott szoba — tiszta és féregmentes — különbejárattal mérsékel árban, május 15-re egy vagy két urnak kiadó. Főherceg Sándor utca 30/B. I. 13.

Valódi Echo-Phonograph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Zongora,
rövid, keresztthuros, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Kerepesi-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Ócska vas-
és fémgépeket, gummi és kötél féle árukat vesz és elad Abeles Emil Budapest, V., Sziget-utca 4. 8887

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen dijtalanul.

Megjelentek
Zöldi Marcinak a honvéd főhadnagyból lett primásnak két eredeti, gyönyörü nótája Sternberg Ármin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyár kiadásában. Ára 1 korona; 1 korona 15 fillér beküldése ellenében bérmentve küldik a kiadók. 1

Csinosan
butorozott, különbejáratu utcai szoba, fürdőszoba használattal f. hó 15-re igen olcsón kiadó. Szentkirályi-utca 22. II. 20.

Zongora
fekete, keresztthuros, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

Nyaralók és orvosok figyelmébe.
A székesfővároshoz közel fekvő nagyközségben egy ujonnan épült és 6 szoba, előszoba, két konyha és szőlővel befuttatott széles folyosóból, továbbá: kocsiszin, istálló, fáskamrából álló ház, melynek udvara fehér kavicscsal feltöltve, ugy rózsafák és cserjékkel parkirozva van, s melyhez egy — középen kis patak által átszelt — gyümölcsös és konyhakert is tartozik, jutányos árért és előnyös feltételek mellett eladó. Orvosoknak különösen azért ajánlható, mivel az 5000 lelket számláló népes és nagy vidékkel biró községben csak egy orvos van s igy másik orvosnak letelepülése üdvös és hasznos is. Bővebb értesités: Esztergomban, Duna-utca 61. sz. a. özv. Helly Jánosnénál nyerhető. 8771

Visegrádon,
a Salamontorony szomszédságában levő Bakody nyaralók butorozva kiadók. Tudakozódhatni Kerepesi-ut 10. III. em. 3. 3645

Zsalushintó,
elegáns olajtengelyes, keveset használt, azonnal eladó. Cim a kiadóban. 8338

Hajfiatalitó
biztos és kipróbált szer ősz haj, fejkorpa és hajhullás ellen, 1/4 literes üveg 1 forint 50 kr Fülöp Gy. (ezelőtt Török K.) Budapest, Kálvin-tér 3. szám, I. em. 7. és Török József gyógyszerész urnál, Király-utca 12. szám. 8361

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok titoktartással. Kényelmesen berendezett lakásomon figyelmes ápolás, ellátás, esetleg orvosi segély nyerhető. Sok évi gyakorlattal birok. Metzger Sarolta okt. szülésznő, Erzsébet-körut 2. I. em. 11. 8194

Szépirási tanfolyam.
Lelkiismeretes tanitásom, valamint 25 éven át a pozsonyi polgári- és keresk. iskolánál alkalmazott és kitünőnek bizonyult módszerem alapján akármilyen rossz irással biró, feltünő szép és folyékony irást sajátithat el magának. A tanfolyam kezdete minden nap. Értekezési órák: 10—1-ig és 5—8-ig. Adler J. szépiró tan. Esti tanfolyam: 8—9-ig. V., Nagykorona-u. 4., III. em. 8284

Csillárok
légszesz és villanyra, légszesz és villany berendezések előnyös fizetési feltételek mellett.
Gyári árak
VII. Kazinczy-utca 53. szám.

Epilepsia.
Aki, epilepsiában, görcsökben stb. ideges betegségekben szenved kérjen erről brosurát. Ingyen és bérmentve kapható a „Schwanen Apotheke“-ból Frankfurt a/M.

Házépitéshez
használt és teljesen felvasalt
ajtók és ablakok
minden nagyságban nagyon olcsón kaphatok VIENER A. utódánál, Üllői-ut 123, a régi vámmal szemben.

Butor hitelre
szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Fölvilágositással szolgál
Varga Ignác
hitelfőnök
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 2., butorraktárban.
A legujabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bélyegben való beküldése ellenében franco küldjük.

Villatelkek.
Szent-Mihály legkiesebb fekvésü helyén Budapesthez 38 perc, vasuti állomás, fürdő- és erdő mellett, 200—300 négyszögöl nagyságu
90 olcsó villa-telek részletfizetésre kedvező feltételekkel eladó.
Ára 2 frt 25 kr., négyszögölenként, foglaló 40 frt, többi havi 10 forintos részletekben törleszthető. Bővebb felvilágositást ad Gradl, Erzsébet-körut 27. (Delfin, magyar szürővállalatnál).

Virágnyelv.
Minden ismert virág jelentősége meg van irva ebben a könyvben, melyet szerkesztője a legjobb keleti forrásokból állitott össze. Ára szines kötésben 80 fill. Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik meg. Megrendelhető Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Andrássy-ut 21. sz.

Veszek
a legmagasabb áron mindennemü
ékszereket, drágaköveket, gyöngyöket,
régiségeket, pénzgyüjteményeket, arany, ezüst, bronze és porcellán dísztárgyakat úgyszintén egész hagyatékokat. Elvállalom nagyobb hagyatékok becslését. Vidéki vételeknél hajlandó vagyok oda is utazni, s egyes darabok beküldése után a szállitás költségeket oda és vissza megtéritem.
Nagy raktár magyar diszékszerek és diszkardokban.
Wisinger Mór
műötvös és régiségkeresk.
Budapest, IV Kristóf-tér 2.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kivánatra a vevő a helyszinén megjelenik.

Antiszeptikus GUMMI
és halhólyag, egyedül biztos hatásu óvszer kitünő minőségben, tucatja 1 frttól 8 frtig. Halhólyag 2 frttól 8 frtig. Probaküldemény 2 frt 50 kr. Manufactur de gummi hygienique Budapest, Lipót-körut 28/b.

!!Most jelent meg!!
III-ik olcsó kiadásában
Dr. Kiss Arnold
veszprémi főrabbi
„MIRJAM“
cimü imádságos könyve, zsidó nők számára.
Ára csinos vászonkötésben 2 korona 40 fillér.
Kapható:
KÖVES BÉLA könyvkiadónál
Veszprémben
és minden hazai könyvkereskedőnél

Nagyobb számu
Ganz-féle nyolcas daráló és fölöldó hengerszék, többféle daratisztitógép és dara-szita, különféle hengerszita, ugyszintén egyéb buza-tisztitó-gépek és malomberendezési tárgyak használt, de jól föntartott állapotban, árméltóan kaphatók az alólirott cégnél. Az összes gépek még üzemben vannak és bármikor megtekinthetők.
Dampfmühle
Schoeller & Co.
WIEN,
II/2., Schüttelsrasse 19.

Ne vegyen senki hangszert, mig Reményi Mihály műhangszerész legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 44/d.

Lakástváltoztatók
uj házaspárok figyelmébe ajánlom a legmodernebb lakásdiszeimet, olajfestmények, aquarellek, acélmetszetek, gobelinek, diszes keretek, etagerek, tükrök, oszlopok, paravonok, vitrinek, szalon, szervir, jour, dohányzó, fénykép és iróasztalok, szobrok, vázák, órák, kandelláberek iró- és szivarkészletek, bronzporcellán- és üvegtárgyak stb. Az árak, melyek minden tárgyon fel vannak tüntetve, rendkivüli olcsók; születés, névnap és nászajándéknak alkalmas tárgyak már 1 kor.-tól 500 koronáig kaphatók
Hegedüs Zsigmondnál,
Andrássy-ut 17.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25

MESE.

A kis Csunyácska.

Egyszer egy gólya, aki a pólyásbabákat szokta szállitani, egy csunya, fekete kis leányt vitt a csőrében s mindjárt a falu alatt az első házba bekopogtatott vele.

— Itt van egy kis leány — mondta a gólya — de amint a házbeliek megláttak a fekete kis leányt, ijedten kiáltották el magukat:

— Isten ments! Ilyen csunya kis portéka nem kell nekünk. — S a gólyának tovább kellett vinni, amit hozott.

— Sebaj! — gondolta a gólya — majd a másik házban szivesen elfogadják, ott ugy sincs egy fióknyi gyerek se. — És bekopogtatott a másik házba.

Itt se kellett a fekete kis leány. Azután tovább vitte, ott meg majd kipiszkafázták a szegény gólyát, aki összejárta az egész fél-falut, de a fekete kis leányt sehol sem fogadták el tőle. Erre megharagudott a gólya s gondolta, hogy ő bizony nem hurcolja már tovább a szegény megvetett kis porontyot s fogta magát, elrepült vele a király kertjébe s ott letette egy nagy, pompás tulipánnak a közepébe.

A tulipán szivesen fogadta a kis leányt s mikor jöttek a méhek, hogy elvigyék a virág belsejéből a mézet, ez összecsukta a kelyhét s azt mondta a csodálkozó méheknek:

— Ezután ne fáradjatok hozzám, mert az én mézemet a kis leányomnak kell adnom.

És a kis fekete leány mézet evett, harmatot ivott és nagyon jó dolga volt az ő tulipán mamája házában. Ha sütött a nap, a tulipán szétnyitotta kelyhét, hogy a kis leánya is érezze a nap áldott sugarát s ha esett az eső, összehuzódott a virág kelyhe.

Lassan hire futott a kertben, hogy a tulipánnak milyen furcsa gyereke van s a virágok eljöttek megnézni a furcsa kis jószágot.

— Jaj de csunya! — mondta valamennyi, mikor megláttak, hisz olyan fekete mint egy szerecsen és nem is hivták ezután a virágok másként, mint: Csunyácskának.

— Sebaj, — mondta a jó tulipán — szeretlek én azért téged — és gyöngéden összehajtotta a kelyhét, hogy eltakarja Csunyácskát a kiváncsi szemek elől.

Csunyácska pedig nőtt lassacskán. Ő maga ugyan nem igen nőtt, picikének maradt, nem sokkal volt nagyobb, mint egy ibolyaszál, hanem a vállacskái fölött két szép fényes szárny nőtt s egy nap azt mondta neki a tulipán:

— Kedves Csunyácskám, én ugy gondolom, hogy te már tudnál répülni. Eredj, próbáld meg.

És Csunyácska megpróbálta. Kora hajnalban volt, a virágok éppen akkor nyitották fel szemüket s köszöntgettek jobbra-balra a szomszédjaiknak, mikor meglátták a repülő Csunyácskát és ugyancsak elcsodálkoztak rajta.

Csunyácska pedig jókedvüen köszöntötte őket s a szárnyai ugy ragyogtak a tiszta levegőben, mint a szivárvány, ha azt az angyalok a menyország kertjének aranyos porával behintenék.

A virágok bámulva néztek utána.

— Milyen szép szárnya van! — mondta a fehér liliom. Milyen kedves! mondta a rózsa. Nem is olyan csunya, tette hozzá a szegfü s a legokosabbat a tátogó mondta, aki beteg volt, ha nem beszélhetett s akinek épp a sok beszéd miatt nőtt nagyra a szája.

— És — szólt a tátogó nagy fontoskodva — ennek a Csunyácskának még valami varázsa is van ám! Nem vettétek észre, hogy mennyi virág kinyilt meg elhervadt azóta, hogy ez a Csunyácska a tulipánhoz került és a tulipán most is épp oly friss, mintha csak ma nyilt volna ki?

— Az igaz — néztek össze a virágok — mennyien elhervadtak azóta s a tulipán még most is él és üde.

S elkezdték ezután a virágok magukhoz csábitgatni Csunyácskát, mikor az ott röpkedett felettük.

— Én vagyok a kert legelőkelőbb virága — igy csábitgatta magához a fehér liliom — jöjj én hozzám lakni. A tulipán csikos és olyan közönséges, mint egy boltosné, mindenkivel szóba áll.

— Isten ments! — kacagott Csunyácska — tönkre tenném a te fehérbársony ruhádat a feketeségemmel.

— Te olyan lenge vagy a szárnyaiddal, mint egy álom — mondta a rózsa — s neked illat kellene, az én illatom. Jöjj hozzám lakni. A tulipán olyan mint egy konyhaszolgáló, nincs semmi illata.

— De van szive — felelte Csunyácska — s ez mindent pótol! Nem hagyom el az én kedves tulipánomat.

Egyszer pedig a kert leghiubb virága: a százszorszép hervadni kezdett. Kétségbeesetten kérte Csunyácskát: Csak egy pillanatra szállj reám. A te érintésed örök ifjuságot ad nekem.

— Én nem tudok saját magamnak erről a varázsáról — szólt Csunyácska — hanem ha te hiszesz benne, jól van, reád szállok.

És a hervadó százszorszép az érintés után csakugyan felfrissült és tovább nyillott üdén, fiatalon.

Hire futott ennek a kertben s nosza, minden virág kérte, rimánkodott Csunyácskának, hogy tegye őt boldoggá, mentse meg a hervadástól és Csunyácska eleget tett a virágok kivánságának. Boldog volt, hogy jót tehetett és egy percig sem gondolt arra, hogy még nem oly régen mennyire lenézték őt a virágok és hogy milyen csunyának találták őt. Ő maga is tudta, hogy nem szép, de azért nem busult, vidám volt, szeretett mindenkit s a nagy varázslata után őt is ugy megszerették a virágok, hogy ezután minden gondolatuk csak Csunyácska volt.

És elhatározták maguk között, hogy férjhez adják Csunyácskát, ha találnak egy hozzá illő vőlegényt. Csakhogy annak nagyon szép és nagyon derék, okos vőlegénynek kellett lenni, mert a virágok nagyon nagyra voltak az ő Csunyácskájukkal.

A liliom azt kivánta: az én szinem legyen az arca. A nefelejcs: az én szinem a szeme. A hónapos rózsa: enyém a vére. Az ibolya: én legyek a szive. A tátogó: én legyek az esze. A kardvirág: én legyek a bátorsága! — És megbizták a szellőt, a legkedvesebb barátjukat, aki mindig jött-ment s ismerte az egész világot, hogy keressen egy ilyen vőlegényt az ő Csunyácskájuknak.

— Jól van — mondta a szellő — majd rajta leszek.

És nézett, nézdelődött szerte-szét a világban a szellő a vőlegény után. Szépet, okosat talált is eleget, de amelyiknek szive is lett volna, olyat egyet se talált. Mind csak a nagy hire miatt és a királyi kert előkelő virágai miatt vették volna el, de olyan, amelyik pusztán csak szeretetből, a szive után indulva akarta volna elvenni Csunyácskát, olyan egy se akadt.

Megharagudtak erre a virágok, de Csunyácska csak mosolygott rajta s azt mondta: Hagyjátok csak, majd elérkezik egyszer az igazi is, csak nem kell keresni.

És Csunyácska tovább is örült a napsugárnak, tréfálkozott a szellővel, aki nem tudott neki vőlegényt keresni, s vigan röpkedett a kertben, s némelykor rászállt a kertnek a keritésére, s kivánesian lenézett onnan a nagy világba.

Amint igy egyszer szinte nézegetett, egy öreg asszonyt pillantott meg a kerités alatt, amint egy lócán ült és keservesen sirt.

Csunyácska az ő jó kis szivével mindjárt megsajnálta a siró öreg asszonyt, s megszólitotta őt:

— Miért sirsz, öreg asszony?

— Jaj istenem, istenem, — sirdogált az öreg asszony, — meghalt a fiam.

— Mikor halt meg? — kérdezte Csunyácska.

— Az éjjel — felelte az öreg asszony. Nagy tüz volt a szomszédunkban, egy öreg vak embernek a háza gyuladt ki és az öreg ember beleég a házban, ha az én fiam ki nem szabaditja. Más nem is vállalkozott rá. Pedig ott volt a sok szép, derék, erős legény s az én szegény fiam törpe is volt, pupos is az árva.

— Hm — gondolta Csunyácska — én ezt a fiut megnézem, ha addig élek is. S azt mondta az öreg asszonynak: vezess el engem a fiadhoz, hátha segithetnék a bajodon.

Az öreg asszony kételkedve rázta a fejét.

— Ki vagy te? — kérdezte.

— Én vagyok Csunyácska, a virágok életének varázslója.

— Jaj istenem — örvendezett az öreg asszony, — ez aztán nagy szerencse. Az egész városban arról beszélnek, hogy a király kertjében olyan virágok nyilnak, amelyek sohasem hervadnak el. Hát te vagy a varázslójuk?

— Én vagyok — hanem most már igyekezzünk a fiadhoz.

Ott feküdt a csunya, pupos kis törpe csakugyan a teritőn. Csunyácska rászállt a halott fiura, szivárványos szárnyacskáival megsimogatta a szemét, a homlokát, aztán odarepült a fejéhez és csöndesen énekelni kezdett madárhangon egy nótát, amit a fülemilétől tanult:

Legyen mindig tavasz
Legyen rózsanyillás,
Csak ne legyen, soh'se legyen
Szomorú hervadás. . . .

A szurtos királyfi.

— REGÉNY —

Az ifjuság számára irta:

(19) KABOS EDE.

XVI. A mese vége.

No, gyerekek, későre jár az idő. Sokáig mesélgettem nektek s nem tudom, én vagyok-e fáradtabb vagy ti? Talán elég fáradtak vagyunk mind a hányan. Hát rövidre is fogom már a mondókámat.

Hol is hagytam el?

Hát igen. A nagy hintó elvitte a királyi palotába azokat a kedves, jó embereket, akiket Viki inaskorában megszeretett. Mondanom sem kell, hogy ugy fogadta őket a királyi család, mintha száz esztendő óta mindig csak őket várta volna. Nagy traktamentomot csapott a királyasszony, hetvenhét szakács sütött-főzött, harminchárom pincelegény hordta az italokat, ahány udvari cigány, az mind muzsikált: igy aztán elég jól találta magát az egész társaság. Borsné aszszonyomról nem is szólok, az sirt a gyönyörüségtől. Folyton csak azt hajtogatta:

— Jaj hogy én nevelhettem a felséges király ur fiát!

A királyasszony megölelte a bádogosnét:

— Az Isten áldja meg hugomasszony, hogy ilyen derék legénynek nevelte.

De hálálkodott a király is. Ott az asztalnál mindjárt megtette Bors uramat legfőbb pincemesternek, a feleségét meg udvari kulcsárnőnek. A bádogosék persze sirtak a boldogságtól, mert nemcsak nyugodalmas, jó álláshoz jutottak, de ilyenformán a Viki közelében is maradhattak mindétig, ami nem volt nekik kicsi boldogság, hiszen mégis csak a szivükhöz nőtt az a fiu. Aztán Román Kázmérra került a sor s a király kimondta a szentenciát, hogy a nyugalmazott öreg katonát magánál tartja sakkmesternek, ugyis régen keresett magának valami tisztes játszótársat, akivel délelőttönkint egy kicsit elsakkozzék. Péterkéről se feledkezett meg a király, pedig a kis legényke ugy meghuzta magát a fényes királyi asztalnál, hogy alig látszott. Kis kocsis lesz belőle, ragyogó libériát kap, fekete cilindert a fejére s ott fog ülni a Viki kocsiján hátul, összefont karokkal.

Már csak Lonci volt hátra. Az már elszökött az asztaltól, mert magával csalta a királyleányka, hogy megmutogassa neki a beszélő babáit.

— Mit csináljunk Loncival? — kérdezte az öreg király és jelentősen hunyorgott Viki felé.

— Amig felnő, jegyezte meg a királyasszony, hadd legyen a mi egyetlen lányunk játszópajtása. Ha meg nagy lesz, udvarhölgyet csinálunk belőle. Aztán majd később, valamikor, férjhez adjuk valami derék katonához. Jó lesz?

A király is azt kérdezte:

— No Viki, jó lesz-e?

Viki egy kicsit elpirult. A homlokán az a szép csillag kigyult, ragyogott. Akart valamit felelni, de mikor észrevette, hogy az egész asztaltársaság az ő arcát figyeli, zavarba jött és elvesztette a hangját.

— Olyan melegem van, motyogta és hirtelen kiszökött az ebédlőből.

Nevetett a király, nevetett a királyasszony is, csak az öreg nyugalmazott ezredes volt mélyen meghatva. Kiáradt belőle az érzékenység.

— Grófleány az én kis unokám és felséged nagy jót tesz vele, ha kegyeibe fogadja.

— Grófleány? — hegyezte fülét a király.

— Az bizony — felelte Román Kázmér s elmesélte a királynak a Lonci történetét. Hogyan halt meg a szegény édesanyja, hogyan hozta ő el unokáját a szivtelen apjától, aki gróf is, katona is, de se a feleségével, se a kis leányával soha nem törődött. Ugy vette magához a gyermeket és nevelte, ahogy egy öreg katona az ilyen gyermeket nevelheti. Bizony nem sok jóban volt része idáig a kis lánynak. Ha a dadája katonaruhába bujt a kedvéért, az volt a legjobb mulatsága s ha a szurtos bádogosinas vasásnaponkint játékokat hozott neki, az volt a legfőbb gyönyörüsége. Hát nem is csoda, hogy a nagyapján kivül alig is vonzódik máshoz, mint Vikihez.

— A szurtos királyfihoz — szólt elgondolkozva a király.

Lassan-lassan elszállingóztak az asztal mellől a fiatalok. Ki erre, ki arra. A királyasszony is visszavonult termeibe. Bors uram kiváncsi lett a pincékre, Borsné asszonyom a gazdaságra. Ők is eltüntek. A hat királyfi az emeletre ment, a vivóterembe. Ügyeskedni akartak ebéd után. Péterke ugy tünt el, mintha ott sem lett volna s az asztalnál nem maradt más, csak három nagyon öreg ember: a király, a volt minisztere és a nyugalmazott katona.

Mélyen elgondolkozott a király.

— No, öreg miniszterem, mosd meg jól a fejemet! Ugyis tudom, teli van a szived, hiszen tizennégy esztendővel ezelőtt te voltál az, aki zokon vetted, hogy öreg királyod olyan igazságtalan tudott lenni a hetedik fia iránt.

A galambősz miniszter csöndesen szólalt meg:

— Inkább felséged mossa meg az én együgyü fejemet. Mert ha én akkor erősebben állok a sar-

A pupos kis halott megmozdult lassan a ravatalon, aztán felnyitotta a szemét s azt mondta az ő boldogan síró öreg anyjának:

— Jaj de szépet álmodtam, édes anyám!

— Mit álmodtál, édes fiam?

— Azt álmodtam, hogy meghaltam, mire ide jött a király kertjéből egy csunya kis szárnyas leány, az megsimogatta a szememet, a fülembe belesugta, hogy: ébredj! s a fejem fölött egy fülemile nótát énekelt.

— Mind igaz az, édes fiam — sirdogált a pupos anyja — hát még mit álmodtál?

— Azután azt álmodtam, hogy megkértem feleségül a szárnyas kis leányt s ő azt felelte erre: szivesen hozzád mennék, mert neked van szived és bátor vagy, csak hogy ha én földi embernek leszek a felesége, elmulik a varázsom, elveszitem a szárnyaimat s nem marad belőlem egyéb, mint egy csunya kis fekete asszony. Kellek-e igy neked, pupos fiu?

— Mit feleltél erre, édes fiam?

— Majd azt csak neki mondom meg, mert tudom, hogy itt kell lennie a közelemben.

Minek pedig füzni, fonogatni tovább a meseszálát, ugy is olyan igaz, mint hogy két kakasnak négy sarkantyuja van, hogy a kis puposból és Csunyácskából egy pár lett.

A virágok ugyan majd elájultak ijedtükben, mikor Csunyácska bemutatta nekik a jövendőbelijét, hanem lassan belényugodtak, mikor a király a kis törpét nevezte ki főkertészszé és Csunyácska ápolta, locsolgatta az ő kedves szép virágait.

És nagyon boldogul élt Csunyácska az ő kis törpéjével. Született egy kis leánya, akinek a madarak fontak egy csoda bölcsőt, a virágok meg kibélelték selyem szirmaikkal s a nagyszáju tátogó, aki beteg volt, ha nem beszélhetett, a bölcső átadásnál a saját versét szavalta el s a kardvirág magára vállalta, hogy amikor aludni fog a kis baba, ő áll őrt a bölcsőjénél.

S hogy ezek után mindenki boldogul élt a király kertjében, azt hiszem, ebben senki sem fog kételkedni s ha mégis akadna ilyen vasfejü Tamás, annak kivánom, hogy:

Irom — biró kacskaringó,
Ő legyen a mesemondó,
Magam a hallgató . . .

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dalok.

I.

Mint csillogó, szerelmes álom,
Ragyognak fenn a csillagok,
Míg én viruló, szép világon,
Virágos uton ballagok . . . .

S mikéntha lassan és sovárgan
Szomoru hárfa zengene,
Szivembe árad halkan, lágyan
Rejtelmes, édes, bús zene.

A régi ábránd szárnyra kapva? —
Én nem tudom, mi van velem,
De homlokodra csókot adva
Zokogni tudnék végtelen . . . .

II.

Óh, mért is hittem a feltámadásban,
A gyógyulásban mért is hittem én,
Ha lebirkózva sok keserves évet
Az enyhe révet el nem érhetém?

A régi sebnél is még égetőbbet
Ütött kezed a gyógyitás helyett,
Óh, mért is hittem csalfa mosolyodnak,
Ha bánatomnak uj forrása lett? . . .

Herczeg János.

Ahol a nép mulat.

A városligeti kikiáltó nagyon fura alak. Legfőbb tulajdonsága, hogy a magyar nyelv szabályait nem veszi tudomásul. Még azokat se, amiket az Akadémia állapit meg. Vannak mássalhangzói, amiket előszeretettel ejt ki többszörösen. A hangja olyan, mint a rokkant baritonistáé. Az öltözékében a divat sohsem játszik szerepet, de nagyon szereti a matróz-ruhát, mert az legalább valamelyes uniformis. Ami mindig imponál. A hajviselete sokkal több pomádét árul el, mint tisztaságot. A gesztusai pedig olyanok, mint az ideges emberé, amikor álmában footballozik. És vannak ötletei. Nem mindig sikerülnek. De a vasárnap publikuma hálás. Mert jókedvet hoz magával a ligetbe. Pedig hosszu utat tesz meg gyalog, amig ideér. És a villamoson járni sem kéjutazás vasárnap . . .

A kikiáltó pedig megszólal éktelen magyarsággal:

— Tisztelt közönség! A szobrászi tökély magaslatának legnagyobb mutatványai vannak ezen helyiségben. Nem a faragászati szobrászat, hanem a kézügyesség bámulatos tüneménye. Mert mi a gipsz? Semmi! Mi a márvány? Semmi! A kenyérbél az, amelyben ezen művészetet a tisztelt közönség itt benn látni fogja.

Szünetet tart, aztán uj erővel kezdi:

— Egy fegyenc, aki öt évig volt fogoly, mindenféle virágot, fejet, állatot és alakot készit rövid néhány pere alatt és az eszköze csak egy szög, csak egy csontdarab és a puszta ujjai! De nehogy a közönség azt higyje, hogy én itten csak ugy előmondom ezeket, — nem! A fegyenc ur lesz szives ezen kenyérbélből itt a tisztelt közönség előtt egy bármilyen neki tetsző alakot készitени.

A következő pillanatban megjelenik egy szalonkabátos, cilinderes ur, aki kiérdemesült fegyencábrázatán pápaszemet visel.

— Huszár ur! mutatja be őt a kikiáltó előkelő kézmozdulattal, amire a fegyenc ur ábrázatán mosoly jelenik meg. És gyengén megemeli cilinderét. Aztán a kikiáltó hozzálép és átadja neki a rózsaszinre festett kenyérbelet, amelyből nagy kézügyességgel fejet formál. Közben a kikiáltó folytonosan orditozza:

— Ide nézzenek! Itt a művész!

A fegyenc ur lázas sietséggel dolgozik és törölgeti ujjait deres hajába. A sátor bejáratánál pedig a tulajdonos egy rozzant trombitán riadót akar fujni.

De nem sikerül neki.

Amikor a kikiáltó átveszi Huszár urtól a kis kenyérbél-fejet, elorditja magát:

— Ez aztán valami? Ejnye, de nagyszerü! Gratulálok! — és kezet szorit a fegyenc urral, aki szerényen hajlong.

— De ez mind semmi! Ami most következik, azt semmiféle szobrászati művész nem csinálja utána. Ezen alak most kövér lesz!

Huszár ur a kis fej tarkóján egy kétélü csontdarabot dug be, megforgatja, amire természetesen a szobor arca felduzzad.

— Ami most jön, az a művészet elsőrangu mutatványa. Ezen alak nevetni fog. Ugy-e Huszár ur?

Huszár ur erre unalmas mosolylyal felel, mint a nagy művészek, akik jólaktak már a babérral. Miután az alak kellő mintázás után nevetett, sirt és elsorvadt, Huszár ur előkelően megemeli cilinderét és eltünik a sátorban.

— A művészet igazi mesterszerü tüneményében azonban benn produkálja magát a fegyenc ur csekély tiz krajcár belépti dij mellett! Ráadásul pedig megtekintheti a tisztelt közönség *Azdora* kisasszonyt, aki három férfit tart ki a mellén és a közönség közül a legkövérebb három férfi is ráléphet a kisasszony kebleire! 1000 koronát kap azon hölgy, aki ezen produkciót utánna csinálja, nem három, nem két, hanem egy férfival! Tessék besétálni!

A tulajdonos riadót fuj. A közönség hirtelen elszéled. Mert a trombitából már csak riasztó telik ki.

Istenem, milyen jó dolguk van Magyarországon a fegyenceknek és az erős termetü hölgyeknek! . . .

*

A szomszéd sátor előtt a kikiáltó kardpárbajt viv egy párducbőrrel ékesitett szudáni négerrel. A kardok azonban csekély megerőltetéssel fürészeknek is nevezhetők, és valaha jobb napokat láthattak . . . Amikor sok közönsége van a párbajnak, abbahagyják. A kikiáltó elmagyarázza lehetetlenül rekedt hangon, hogy a sátorban a szudáni karaván bemutatja a harci szokásait, a védekezését, támadását, imáját, a táncokat és . . .

Az és . . . után szünetet tart és egy fehér csirkét hoznak ki a sátorból.

— . . . és tisztelt közönség, ezen emberek odahaza vadállatok husát eszik. Mi azonban, sajnos, nem adhatunk nekik vadállatokat, hanem mindegyik kap ilyen csirkét. Ennek kitekerik a nyakát, kiszivják a vérét és aztán tollastól, szőröstől-bőröstől megeszik. Ugy-e jó volna? — mondja aztán a szudáni felé fordulva. A néger kétségbeejtően forgatja a szemeit, aztán csattogtatja a fogait és rávigyorog a csirkére . . .

— Majd itt benn! — mondja neki a kikiáltó és a sátor felé mutat.

És a közönség bemegy a sátorba, ahol a szegény szudániak sosem eszik meg ezt az egyetlen reklám-csirkét. Még kasirozott csirkét sem kapnak. Csak szalonnát esznek estére, meg kenyeret. Szalon-

---

kamra és nem engedelmeskedem felséged parancsának, vajjon ki menthette volna most meg a királyi család drága életét? Igy volt ez jobb, igy akarta ezt a jó Isten, felség! Ha elnézem azt a szép szál fiut, aki erősebb, derekabb felséged minden fiánál, ha elgondolom, hogy többet tanult az élettől, többet tapasztalt a nyomoruságban felséged minden gyermekénél, ha eszembe jut, hogy nehéz időkben ez a fiu többet használhat a trónnak az ő erejével, tapasztalataival, a néphez való nagy szeretetével, mint bárki más: akkor felség, elszorul a szivem, hogy milyen együgyü voltam bőlcseségemben, milyen gonosz voltam jóságomban, milyen gyönge voltam erőmben. Oh felség, mi mindnyájan gyarlók vagyunk és leghatalmasabb, egyedülvaló király a földön is, mint az égben a mindenható jó Isten.

Rámondta a király:

— Dicsértessék az ő szent neve, mindörökké, ámen.

És már maga is meg volt győződve, hogy magasabb hatalom parancsának engedelmeskedett, mikor azt a fiut elüldözte hazulról. És lám, minden jóra fordult. A Mindenható kegyelméből a kiüldözött fiu nagyobb, erősebb, egészségesebb, szebb lett az élet iskolájában és őt választotta ki az Isten, hogy családját megmentse véle. Ugy küldte Vikit a jó Isten akkor éjszaka a királyi palotába, mint valami nagy emlékeztetőt, hogy az Isten mindent számon tart, mindent jobban tud és mindent jóra visz. Igen, dicsértessék az egyedülvaló király neve, mindörökké, ámen.

Mig a király igy elgondolkozott, az öreg miniszter elnézett a gyönyörü parkon, mely már teljes virágjában pompázott. Édes, nehéz illatok terjengtek a fák között, madarak daloltak, pillék kergetőztek s a virágok között ott sétált Viki és Lonci. Mintha fényben fürödtek volna, szinte világitott az a két csudálatosan virágzó gyermek.

— Nézze, nézze, felség! — intett a miniszter a királynak.

Fölkelt a király. Egyik karjával a miniszterbe, a másikkal az öreg katonába akaszkodott s odaállt a terrászra. Hosszan elnézte a sétáló pár gyermeket és ragyogott az arca a gyönyörüségtől. Milyen csudaszépek! Milyen egymáshoz valók! Mintha a fák meghajolnának, a bokrok virágot szórnának, a kavicsos ut is simára egyenesednék, amerre ők járnak. S az égből zuhog rájuk a napfény, mint az aranyeső.

Nedves volt a király szeme. Közelebb huzta magához az ő jó öreg barátait és halkan suttogta:

— Csak vonzódjanak egymáshoz a gyermekek! Ki tudja? Ki tudja?

S fenséges boldogság rezgett a szavaiban:

— Talán ezt is a jó Isten akarja. S én alázatos szolgája vagyok csak a legfőbb királynak, mindnyájunk édes, jó Istenének. Igen, igen, csak szokjanak egymáshoz a gyermekek! Ki tudja? Hátha egy egész életen át igy fognak egymás mellett haladni.

S az öreg miniszter s az öreg katona meghatva suttogták:

— Nagy király vagy és nagy ember. Aranyból van a szived.

*

Most pedig nem mesélek tovább, gyerekek. Persze, kis huncutok, tinektek jól esnék, ha egészen az oltárig mesélném a szurtos királyfi történetét. No iszen, jó is volna. Majd ha nagyok lesztek, a mesém is nagyobb lesz. Addig — Isten velünk . . .

— Vége. —

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irta: DÓZSA ENDRE.

(44)

Djerbulesku megrázkódott, azután csaknem suttogva kérdezte, merőn nézve Berger szeme közé.

— Erről is tudna ön?

— Hogy Galambodi Miklósnénak magas pártfogója van, ki folyton javát munkálja. E pártfogásra urát csaknem ott fogták Olmützben, mikor jelentkezett, hogy rabságának lehullott láncait felvegye. Pedig már ki volt adva neki is az amnestia a hősies védelemért, melyet az olmützi tüznél tanusitott. Radniszky parancsnok neje személyesen alig tudta visszavonatni az államminiszterrel, amit egy szép szőke asszony kijárt, pedig ő is ugyancsak szép barna . . .

Berger szemtelenül csettentett nyelvével.

— Tudok meg többet is . . .

Djerbulesku nem akart többet tudni, másra terelte a beszélgetést.

— Nem nagy véleménynyel van az asszonyokról.

— Az asszony — méltóságos uram — szegényen és szegénynek elkerülhetlen házibutor, módosabban és módosabbnak kellemes élvezeti cikk, gazdagon és gazdagoknak finom pikantéria, üzletembernek az offertekhez állandó betét, főuraknak és világfiaknak nagy értékre felcsigázott csecsebecse.

A megyefőnök titkára már harmadszor ütötte be fejét, de Bergernek pökhendi tekintetétől mind-

ját, amely szelid, de becsületes magyar disznókból készült.

Érdemes ezért Szudánban születni?

•

És fogtak egy eleven boer harcost is. Szegény, talán azt sem tudja, merre van Transvaal, de azért szeliden türi a magyar nép ovációit. Természetesen a háboruban sebet is kapott. Amint a kikiáltó ékes szavakkal, sőt becsületszavára való hivatkozással állítja, egy ágyugolyó tizenhét centiméter hosszu sebet szakitott a mellén, két bordáját összetörte, a mellcsontját szétrepesztette. Szegény Henry azonban nem halt bele. A két bordát kivették és kaucsuk-bordákkal helyettesitették; a seb azonban nyitva maradt. Ki ne nézne meg őt krajcárért egy boer sebet? A tömeg csak ugy dől be. A mutatvány végén pedig a boer mártir kezet szorit látogatóival, akik lelkesen éltetik Transvaalt. Akik angol vagy holland nyelven szólnak hozzá, — akad olyan is — azoknak csak egy hosszu sóhajjal felel.

Este 10 órakor pedig, amikor vége az előadásoknak, odaszól a feleségének:

— Kum géma'!

És elindulnak a Ferencváros felé...

Pont.

+ **Orvos és ápolónő.** Washington város legelőkelőbb családai most nagyban készülődnek miss Flagler Erzsébet és dr. George Mc. Keen esküvőjére, melynek romantikus előzményei vannak. Miss Flagler, Flagler tábornok leánya, viruló szép fiatal hölgy, s a washingtoni előkelő körök ünnepelt tagja volt. Édesapja a város végén lakott, gyönyörü nyaralójában, melyet pompás kert környezett. A kertből vásott néger fickók rendszerint ellopták a gyümölcsöt s a szép miss egyszer elhatározta, hogy meglesi a tolvajt. Meg is pillantott a kert közepén levő terebélyes almafán egy kis néger fiut, aki villámgyorsan kuszott az ágakon. Miss Flagler felkapta öccse apró vadászfegyverét s sietősen a fiucskára célzott. A puska véletlenül eldördült s a szerencsétlen fiucska holtan rogyott a földre. A törvényszék ekkor felmentette Flagler kisasszonyt, de a néger lakosság annyira felháborodott az itéleten, hogy a birák kénytelenek voltak pro forma három napi fogházra itélni a vádlottat. A washingtoni előkelő körök ekkor fényes ünnepélyt akartak rendezni kedvencük tiszteletére, de miss Flagler e naptól kezdve buskomor lett s ujskóciai magányába vonult, ahol betegápolásnak, szegény emberek istápolásának szentelte életét. kis kunyhóban lakott és igy vezekelt büneért. Itt ismerkedett meg vőlegényével, aki szintén a szegény nép barátnak enyhitését tüzte céljául és ingyen gyógyitotta a beteg halászokat. Az ifju pár csakhamar megszerette egymást s nemsokára meg is lesz a lakodalom, még pedig Washingtonban, ahol már várva-várják a vőlegényt, és önkéntes számkivetése után visszatérő menyasszonyát.

•

+ **Egy játékos vallomásai.** A londoni kártyaasztalok egyik kivénült alakja, aki az üzlettől visszavonult, hogy kiérdemelt nyugalmas csendben élje végig hátralévő napjait, a mult napokban őszinte vallomásoktól hemzsegő Naplójegyzeteit dobta az angol könyvpiacra. A könyv — nem hiába szakember irta — beszámol a kártyabarlangok óriási nyereségeiről és — visszaéléseiről. Az ostendei játékbank például három hónap alatt 1,750.000 frank kártyapénzt fizet védnökének, a városi tanácsnak és átlag 5,700.000 frank tiszta haszonnal zárja le számadásait minden fürdőévad végén.

Igen érdekes az a magyarázat, hogy miért maradnak legtöbbnyire titokban azok a botrányok, amelyek a játék esélyeiből származnak. Ugy az öngyilkosságok, mint a nemkevésbé gyakori rablógyilkosságok legtöbbször titokban maradnak. De nemcsak odáig terjed az elpalástolás, hogy a lapok nem ütik dobra a véres eseményeket, hanem hivatalos közegek intézik a dolgokat ugy, hogy az erőszakos halálesetek rendesen: szivszélhüdésekké, agyszélhüdésekké, napszurásokká változnak át. Erre a célra a játékbank olyan orvosokat bérel, akik minden más, hivatásukkal járó munkakörből kikoptak. Valósággal elzüllött orvosok állanak a kártyaasztal urainak szolgálatában. Ezek minden kellemetlen ügyet elsimitanak orvosi látleleteikkel, amelyeket azután a rendőri hatóságok minden ellenvetés nélkül elfogadnak. Ha mindazok a véres botrányok, amelyek a kártyaasztal millióival a legszorosabb okszerü összefüggésben állanak, nyilvánosságra kerülnének, bizonyára annyira megbotránkoznék a közvélemény, hogy az üzletet be kellene szüntetni. Igy tehát a játékbank csakis az ipar szabadságát védi, mikor elpalástol lehetőleg minden szenzációs botrányt.

•

+ **Hiuság, asszony a neved!** Az örök Évának jellemző példáját mutatja az a kis viszálykodás, amely nemrégben Bostonban folyt le *Melba* asszony, a hires énekesnő és De *Reszke* Ede tenorista között. Fényes példája ez annak, hogy egy női star hiusága menynyire nem ismer határokat. Reszke *Romeo és Julia* előadása közben akarta megünnepelni müvészkedésének huszonötesztendős jubileumát és barátai ez alkalomra hatalmas virágcsokrot készittettek, amelyet a nagy duett után, a nyilt szinen akartak neki átadni. Minden nagyon szépen volt rendezve s az ováció kétségkivül fényes lett volna, ha Melba asszony vétót nem kiáltott volna közbe. Nem ment a fejébe, hogy az ő jelenlétében más virágokat kaphasson.

— Én vagyok a star, mondotta szenvedélyesen. Nagy sértés rám nézve, ha partneremet igy kitüntetik. Nem türhetem ezt és nem is énekelek, ha az ováció el nem marad.

És mi történt? Reszke egyedül nem énekelhette a duettet, Melbát pedig nem akarták dühösen tenni és igy a jubileumi csokrot nem a színpadon adták át, hanem hátul, a müvész öltözőjében. Erre azután Melba asszony ismét felöltötte legszeretetreméltóbb mosolyait.

•

+ **A cselédszoba titkaiból.**

— Juli — mondja az inas a szobalánynak — mitől olyan vörös a szeme? Talán sirt?

— Nem én. Talán cugot kaptam.

— Ugy kell magának. Sohse csukja be az előszobaablakot, amikor benéz a kulcslyukon a szalonba!

---

annyiszor megretirált. Most azonban Djerbulesku is észrevette, magához intette.

— Viszontlátásra Berger ur — intett Bergerfelé. Ez azonban még mondani akart valamit, mert sehogy sem akart felszedelőzködni.

— Adieu, Berger ur! — ismételte Djerbulesku.

— Csak ezt a kártyát akartam átadni, — szólt szepegve Berger, — állandó jegy hozzám Konstantinápolyba.

— Tegye csak oda az asztalra, hanem most már igazán Isten vele!

Berger alázatos hajlongások közt ment az ajtóig. Az ajtón tul büszkén kiegyenesedett, pártfogói hangon megszólitott egy pár kisebb hivatalnokot, biztositotta vonzalmáról. Hivalkodott a megyefőnök barátságával. Azzal jól végezve dolgát, hazament.

Djerbulesku a napi hivatalos akták átfutása után magára maradt. Végigfutotta emlékezetében mindazt, mit Berger kapkodó előadásából kivehetett. A merész terv, amely már utban van megrontására a gőgös magyar nemzet utolsó reményhorgonyának. A kiválasztott eszközök e tervhez. Egy nyomorult zsidó, aki elnyelné kapzsiságában az egész világot, kinek se Istene, se erkölcse, se hazája; ki maga semmi, de ha hozzá adják a hibához, bün lesz; ha hozzá adják a haraghoz, égető gyülöléssé válik és ha hozzáadják a bosszuhoz, maga a kárhozat. Egy zsidó asszony, akinek csak teste van, teste telve az asszony összes érzéki varázsával s mégis csak egy hernyó a halászhorgon, melyet vesztére mohón kap el, aki férfinak született... Azután egy förangu nő: a Gloeser... Ez csak Rodvitz grófné lehet. A fondor, álnok, bübájos asszony. Ki feláldoz mindent a látszatért. Ki szerepelni, bámultatni vágyik. Csillogtatni eszét, gazdagságát, nagy társadalmi állását, szépségét és mindenét. Miért?... Van-e ebben a lelket hajszoló kapaszkodásban valami, ami egy sugárt vetne vissza ifjuságuk elkotyavetyélt boldogságára?... Semmi sehol... Csak leforrázott, vagy lefagyott betöltetlen vágyak, érzéki képzeletektől hajszolt sorvasztó, beteges remények... És feladni e reményeket, elfojtani e vágyakat nem tudja mégse soha... Minő eszköz ő maga? Vajjon csak sarkantyu-e csodálatos asszony szenvedélyének? Vagy pénze kell vagy tekintélye kell? Avagy tervei, eszméi kellenek?

A magyar arisztokrácia helyére beállitani szándékolt nemzetiségi arisztokráciának ez is egyik ösvénye volna? És ki az a Zoé, kit a zsidó mindenek felett kiemel? Vajjon ebben benne volna mind: a zsidó erkölcstelensége, a zsidóné testi varázsa, a Rodvitz grófné bübája és furfangja és az ő makacs akaratereje, kitartása? Ha sikerül egy világraszóló botrányt csinálni, melyben a képzelgő Marionettek vergődő tagokkal széthullanak, csakugyan olyan nagy szolgálat volna? Meg tudná-e becsülni a szolgálat értékét a fiatal gyermek-császár, akinek még minden tiszta?

És honnan a pénz? Bergernek nincs semmije, mégis palotáról beszél. Palotáról az Aranyszarv mellett Konstantinápolyban... Mindez Coriolánné volna? A kegyetlen terv, a kegyetlen eszközök a bekötött szemmel kidobott nagy vagyon... mind, mind a gyülölet nevében és szolgálatában? Ki ez az ember? Hol rejtőzködik?...

Igy tünődött Djerbulesku. E tünődések miatt napokon át nem ment a munka, éjjeleken át nem talált nyugalmat. A szervezés, melyet kerületében mohó tettvágygyal meginditott, meglazult.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A vágvölgyi cukorgyár ügye. Egyik laptársunk a minap ismét rátért a trencsén-teplici cukorgyár ügyére s felületes, igazságtalan vádakkal illette e vállalat magyar kezdeményezőit. E vádakkal szemben kötelességünk a valódi tényállást a következőkben helyreállitani. Nem igaz, hogy a Wolf-cég a vágvölgyi lakosságnak bármit is igért volna. Az igazság az, hogy a Vágvölgy gazdaközönsége igért Wolféknak minden irányu támogatást, de azért később a morva gyárosokkal mégis kötött répaszerződéseket. A megye kormányzata továbbá azon fáradozott, hogy a morva gyárosokkal egyezmény jöjjön létre. Ez az egyezmény arra kötelezi a teplai gyár jelenlegi igazgatóságát, hogy tizenkét éven át Trencsénmegye répatermelésének tulnyomó részét a teplai gyárban dolgozzák fel. Valótlan tehát az a hir, hogy a teplai gyár nem fog üzembe helyeztetni, s természetesen még valótlanabb az, mintha Wolfék az üzembe helyezés elmaradásáért kárpótlást kaptak volna.

Kitüntetett kiállitók. Az Országos Baromfitenyésztő Egyesület 1900-ban baromfikiállitást rendezett, amelyen a különböző vásárcsarnokok árusai a vásárcsarnokok igazgatóságának vezetésével vettek részt. A kitüntetéseket e hónap 2-án osztotta ki *Parthay* Géza egyesületi igazgató a vásárcsarnokok igazgatósága helyiségében. Kiosztás előtt köszönetet mondott a csarnokok igazgatóságának, hogy a kiállitás kereskedelmi osztályát sok fáradozással létrehozni segitett, valamint a kiállitóknak is és felhivta őket, hogy a jövőben hasonló alkalmakkor szintén jelentkezzenek részvételre, merl bizonyos, hogy még nagyobb sikereket fognak elérni. Kitüntetéseket nyertek: Állami bronzérmet: *Vámos és Bruszt* hatósági közvetitő. Egyesületi aranyérmet: *Marschall* Józsefné, *Körpel* Lajos. Egyesületi ezüstérmet: *Hoffmann* Mátyás, *Fuchs* Józsefné, *Kalamenovits* Nándorné, *Dorogházi* Józsefné, *Vegehingel* Boldizsár, *Blau* Ignácné, *Thau* Lajos, *Sinka* Arminné, *Gerstenfeld* Mór. Egyesületi bronzérmet: *Farkas* Sámuel, *Weisz* Lajosné, Elismerő oklevelet: *Braun* Vilmos, *Neuhaus* Adolf, *Pethő* Károly, *Gescheidt* Armin. Állami ezüstérmet és diszoklevelet: *Ziegler* Nándor igazgató tojás-vizsgáló készüléke; egyesületi aranyérmet: a Hivatalos Vásárcsarnok Értesitő cimü lap.

A Foncière Pesti Biztositó Intézet ma tartotta évi rendes közgyülését szepesváraljai *Sarbó* Vilmos elnöklete alatt. Az előterjesztett igazgatósági jelentés szerint az életbiztositási ágazat 201.565·10 K. tesz. A tüzbiztositási ágazat készpénz dijbevétele 4,991.206·79 K.-ra rugott, mig viszontbiztositás fejében 2,251.947 K. s az intézet saját számláját terhelő károk fejében 2,000.866·62 K.-t fizettek. A jégbiztositási ágazat dijbevétele 431.022·79 K. volt, mig viszontbiztositásért 290.876·89 fillért, károk fejében pedig 83.607·46 K.-t adott ki az intézet. A balesetbiztositási ágazat dijbevétele 411.017·35 K., mig a viszontbiztositás 45·874·81 K.-t és saját számlára történt kárfizetések 171.145·53 K. vettek igénybe. A szállitmány biztositási ágazatnál készpénzdijbevétel 1,521.767·11 K. tett, mig viszontbiztositás fejében 833.129·84 K., az intézet saját számláját terhelő károk fejében pedig 580.833·78 K. fizettek. Az előterjesztett zárószámla 22.035·92 K. kitevő nyereséget tüntet föl, amely összegnek 10%-a (22.503·59 K.) a tartalék-alap javára forditandó. A fennmaradó 202.532·33 K. összegből részvényenkint tiz korone osztalékot fizetnek s a fennmaradó 2532·33 K. uj számlára irják. Elhatározta a közgyülés, hogy a társulat részvénytőkéjét 5000 db. részvény visszavaltásával leszállitja. A müvelet keresztülvitele után az intézet rendelkezni fog részvénytőkében 3 millió koronával, dijtartalékokban ca. 17 millió koronával, évi dijbevételekben ca. 10 millió koronával, összesen ca. 30 millió koronával. A felmentések megadása után megválasztották az igazgatóságba cserkuti *Engel* Miksát, *Guttentag* Gusztávot, *Hoffmann* Samut, dr. *Keppich* Gyulát, kilényi *Kilényi* Hugót, lovag *Lederer* Sándort, szepesváraljai *Sarbó* Vilmost, farnadi *Simó* Lajost, *Strasser* Alfrédet, báró *Vay* Dénest. A felügyelő bizottság tagjai lettek: gróf *Ráday* Gedeon, *Auer* Róbert, *Doctor* Gyula, *Friedmann* Izidor, dr. *Marquet* Lajos és *Reich* Lajos.

A vetések állása. A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósitóktól beérkezett jelentések alapján a vetések állása április 30-ikán a következő volt:

Az időjárás április hó második felében sem volt kedvező, amennyiben az ország számos vidékére kiterjedő jégeső és dér a gyümölcsök gazdagnak igérkező termésében több helyen jelentékeny kárt okozott. Az őszi vetések a száraz és többnyire hideg áprilisi időjárásban néhol nagyon elmaradtak és oly vidékeken, ahol ehhez még a férgek is jelentékenyebb mértékben elszaporodtak, a vetések tetemes megritkulása tapasztalható. Helyenkint — igaz, hogy csak kisebb arányban — ugy a buza, árpa, valamint különösen a rozs és repcéből az egészen rosszul állott vetéseket ki is szántották.

Az őszi buzavetések kielégitően és részben jól állanak, illetve kiszántás alig fordult elő: a Tisza-Maros szögén és a Duna jobb partján. Leggyöngéb-

ben állanak s általában alig közepesek a vetések a Tisza jobb partján, ahol nemcsak nagyon el vannak maradva, hanem sok a ritka, foltos és féregrágott, amelyből még most is folyton kiszántanak. Nagy átlagban tehát a buzavetések csak *közepeseknek* jelezhetők és természetesen az időjárástól függ, hogy mennyiben változik még meg ez az állapot.

A buzavetéseknél jóval gyengébbek és országos átlagban alig középszerűek az *őszi rozsvetések*, amelyek nem mindenütt bokrosodtak kellőleg, noha már szárban vannak.

Az *őszi árpa* néhol erősen hanyatlott az április havi hideg és száraz idő miatt; férgek is sok kárt okoztak, ugy, hogy némely vidéken ebből is jócskán kiszántottak.

A *tavaszi árpa*, amelynek vetése különösen a dombos és hegyi vidékeken még több helyen folyik, elég jól kelt, de a hideg idő és szárazság miatt ez sem fejlődött kielégitően, a különféle féreg ebben is pusztit. Az idő javultával azonban ez a vetés is kezd magához jönni és most nagyobbára türhetően fejlődik.

A zab is érzi az áprilisi rossz idő hatását; többnyire gyenge és sárga szinü, s helyenkint az acat is ellepte. Remélhető azonban, hogy a lanyha esőzések és a melegebb idő szintén javitani fog helyzetén.

A *repcében* illetve a repce virágaiban sok kárt okozott a hideg, esős és szeles időjárás. Minthogy továbbá némely vidéken sok repcevetést ki is szántottak, ennélfogva a terméskilátások csak részben mondhatók kielégitőknek.

A *kukorica* vetése még javában folyik. A korai kukorica már több helyen kikelt és beállott esőzésekre kielégitően is fejlődik.

A *burgonya* ültetésével az Alföldön nagyobbrészben már elkészültek; de a hegyi vidékeken még folyik a munka.

A *kerti növények* fejlődése is lassu volt, most azonban már kedvezőbb; a kertiek jól keltek. A *hüvelyesek* vetése folyamatban van. A koraiak jól keltek. A *kendert* és lent már nagyobbára elvetették. A *cukorrépát* már nagyobbára elvetették s többnyire kielégitően ki is kelt, de fejlődésében kissé elmaradt.

A szőllők — kivéve a be nem fedett és télen át szenvedett tőkéket és venyigéket — általában országszerte kielégitően állanak.

A korai gyümölcsfajok, melyek virágzásban voltak, az április 19 és 20-iki dértől sokat szenvedtek.

Nedves áruk árverése. A Dunagőzhajós Társaság jelenti: E hónap 6-ikán délelőtt 9 órakor a Rudolf-rakparton különféle nedves áruk: festék-, pamut- és papiráruk fognak nyilvánosan elárvereztetni.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Fränkel Mózes paplankészitő Bécs, *Toldy* Ignác kereskedő *Mohács*. Jung Mária kereskedőnő Windisch-Landsberg, Welponer Anna kereskedőnő Trient, *Weinberger* Samu kereskedő *Berettyó-Ujfalu*, Rosner Karolina Bécs, *Spiegl* József kereskedő *Pozsony*, Wiesel Ignác Bécs, *Rigelhaupt* Lipót *Alsó-Kubin*, *Steiner* Károly *Baja*, *Szántó* Gyula *Cegléd*, *Bogdán* és *Lengyel* kereskedőcég Budapest (Király-utca 30.), Csades János Bellatinc, Wyszynski Stefánia kereskedőnő Lemberg, Jelinek Ferenc Eibenschitz, *Máthé* János cipész *Szamos-Ujvár*, Sucherkiewicz Ferenc vegyeskereskedő Bécs.

Szeszárak. A kontingens nyerssszesz ára *Budapesten* 42.— korona pénzben, 42.50 korona áruban. *Bécsben* 40.— korona pénzben, illetve 40.20 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál idővő székes-időrosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi május 4. Készlet 361 darab. Érkezett 1099 darab. Összesen 1560 darab. Eladatott 1155 darab. Maradt 405 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 83—88 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 84—90 koronáig, 320—380 kilgr. sulyban 84—90 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 72—84 koronáig. Malac ——— kgrig 50.— korona. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, május 4.

A buzaüzlet ma nyugodt hangulatban folyt le. Csak nehány malom vett részt a keresletben. Összesen 9000 métermázsa került forgalomba, nehány fillérrel olcsóbban.

Rozs lanyha. Egyéb gabonanemüekben mérsékelt volt a forgalom árváltozás nélkül.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 05 f., 300 mm. 79 k. 8 K. — f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 100 mm. 78·5 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 77½ f., 100 mm. 77 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 74 k. 7 K. 25 fillér.

Pestvidéki: 100 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 200 mm. 78 k. 7 K. 87½ f., 200 mm. 78 k. 7. K. 87½ f., 200 mm. 77·5 k. 7 K. 87½ f., 200 mm. 77 k. 7 K. 87½ f.

Bajai: 1300 mm. 73·9 K. 7 k. 50 f.

Verbászi: 2460 mm. 74·8 k. 7 K. 75 f.

Bácskai: 1400 mm. 75·5 k. 7 K. 85 f.

Fehérmegyei: 1500 mm. 76·5 k. 8 K. 02½ f., 250 mm. 77·5 k. 8 K. — f.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm. 6 K. 95 f., 150 mm. 7 K. 50 f., 500 mm. 7 K. 55 fillér.

Árpa: 200 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 50 f.

Repce: 500 mm. 13 K. 32½ fillér.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki 6	76	7.65	7.75	80	8.05	8.15
" "	77	7.75	7.85	81	0.—	0.—
" "	78	7.85	7.95	82	—.—	—.—
" "	79	7.95	8.05	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	76	7.65	7.75	80	7.95	8.05
" "	77	7.70	7.80	81	0.—	0.—
" "	78	7.75	7.85	82	—.—	—.—
" "	79	7.85	7.95	—	—.—	—.—
Pestvidéki	76	7.65	7.75	80	7.95	8.05
" "	77	7.70	7.80	81	0.—	0.—
" "	78	7.75	7.85	82	—.—	—.—
" "	79	7.85	7.95	—	—.—	—.—
Bánsági	76	7.60	7.60	80	0.—	0.—
" "	77	7.65	7.65	81	—.—	—.—
" "	78	7.65	7.75	82	—.—	—.—
" "	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	76	7.65	7.75	80	—.—	—.—
" "	77	7.70	7.80	81	—.—	—.—
" "	78	7.——	0.—	82	—.—	—.—
" "	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza májusra	7.55—7.56—7.57—7.58—7.59
Buza októberre	7.68—7.67—7.69—7.70—7.71
Rozs októberre	6.71—6.74—6.75
Zab októberre	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.32—5.33—5.34—5.35—5.36
Tengeri juliusra	5.39—5.40—5.41—5.42—5.43

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza májusra	7.58	pénz	7.60 áru
Buza októberre	7.71	„	7.72 „
Rozs októberre	6.74	„	6.75 „
Zab októberre	5.58	„	5.59 „
Tengeri májusra	5.34	„	5.35 „
Tengeri juliusra	5.41	„	5.42 „
Repce augusztusra	13.35	„	13.45 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza májusra	7.59— 7.60
Buza 1901. októberre	7.69— 7.70
Rozs októberre	6.72— 6.74
Zab októberre	5.58— 5.59
Tengeri májusra	5.34— 5.35
Tengeri juliusra	5.42— 5.43
Repce augusztusra	13.35—13.45

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde üzlettelen volt s az árfolyamok keveset változtak. A zárlat csendes maradt.

A helyi értékek teljesen el voltak hanyagolva.

A déli tőzsde minden változás nélkül ment végbe.

A járadékpiac szilárdabb.

Valuták és éreváltók változatlanok.

Az előtőzsde üzlettelen.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény —.———.—. Osztrák hitelrészvény 687.75—689.50. Államvasuti részvény 693.—. Koronajáradék 93.05—93.30. Déli vasut 97.25 korona.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 693.——693.50. Osztrák hitelrészvény 687.——688.25. Államvasuti részvény 691.25—692.25. Koronajáradék 93.15—93.25. Jelzálogbank 446.50—447.—. Rimamurányi vasmü részvény 498.80—500.—. Közuti vasut 577.——578.— korona.

Forgalomba került: Osztrák-Magyar Bank 1670.——1680.—. Kereskedelmi bank 2503.——2505.—. Kőszénbánya és téglogyár 340.——345.—. Duna gőzhajózás 840.——845.— korona.

Utótőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 687.25. Magyar hitelrészvény 692.—. Leszámitoló bank részvény 441.—. Rimamurányi vasmürészvény 499.—. Osztrák-Magyar államvasut 691.50. Közuti vasut részvény 577.—. Városi villamos vasut részvény 303.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 42.—48.— korona, vörös aprószemü 40.—45.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.———.— korona, középszemü 48.——51.— korona, nagyszemü 52.—58.— korona. Disznózsir: budapesti 53.——53.50 korona, vidéki —.———.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— korona, városi 4 darabos 43.——43.50 korona, 3 darabos 45.——45.50 korona, füstölt —.———.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.——13.25 korona 120 darabos —.———. korona. 100 darabos 14.——14.50 korona, 85 darabos 15.50—15.75 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.25—12.50 korona, 100 darabos 13.——13.50 korona, 85 darabos 14.——14.25 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—19.75 korona, szerbiai 18.——18.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Tekintettel a berlini bizonytalan helyzetre, tartózkodó az *előtőzsde*, ellátás simán folyt és könnyen és könnyen report 4¼% volt.

Déli tőzsde szilárd Berlinre, később gyengült.

Zárlat gyenge.

Bécs, május 4. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 117.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 141.35. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.15. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.75. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 440.—. Rimamurányi vasmürészvény 498.—. Magyar koronajáradék 93.15. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 93.—. Magyar hitelbank részvény 692.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 174.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 356.— Magyar kereskedelmi bank 24.98. Magyar cukoripar 18.90.

Bécs, május 4. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 98.55. 4%-os osztr. aranyjáradék 117.90. 1860-os sorsjegy 141.—. Osztrák hitelsorsjegy 399.—. Angol-osztrák bank 280.—. Bécsi bankegyesület 486.—. Osztrák-magyar bank 1675. Déli vasut 95.50. Dunagőzhajózási részvény 842.—. Dohányrészvény 299.— Császári és királyi arany 11.33. Német bankváltók 117.50. 4·2%-os ezüst járadék 98.20. Osztrák koronajáradék 97.50. 1864-iki sorsjegy 208.—. Osztrák hitelintézeti részvény 687.25. Unionbank 559.—. Osztrák Länderbank 418.50. Osztrák-magyar államvasut 691.75. Elbavölgyi vasut 508.—. Alpesi bányarészvény 461.50. 20 frank. arany 19.09. Londoni váltóár 240.30. Bécsi Tramway Litt B. 267.—. Bécsi Tramway Litt A. 271.—. Lipót kohó 458.—. Az irányzat csendes.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 4. *(Tőzsdei tudósitás.)* A tőzsde irányzatát pénzbőség és a miniszterium ujjáalakulása tekintetében tőzsdekörökben táplált remények hatása alatt szilárd volt. Bank-, kohó- és bányarészvények javultak arra a hirre, hogy a Laurakohó negyedéves kimutatása kedvező lesz. Török és argentinai értékek iránt tovább is érdeklődött a spekuláció. Amerikai vasutak New-Yorkra gyöngültek. Magánleszámitolási kamatláb 3%.

Berlin, május 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.30. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93.60. Osztrák-magyar államvasut 148.10. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.—. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.25. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 102.—. Általános villamossági Edison 208.—. Geisenkircheni 180.90. Laura-kohó 215.60. 4·2%-os ezüstjáradék 98.25. 4%-os magyar aranyjáradék 99.—. Osztrák hitelrészvény —.—. Déli vasut 23.80. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.05. 4%-os uj orosz kölcsön 96.25. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 96.10. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 164.—. Harpeni 181.30. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 97.90. 1860. sorsjegy 141.—. Déli vasut 23.60. 4%-os osztrák aranyjáradék 99.75. Osztrák hitelrészvény 215.50. Osztrák-magyar államvasut 147.75. Olasz járadék 95.90. 4%-os Magyar aranyjáradék 98.80. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 4. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 98.60. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.30. Magyar koronajáradék 93.75. Osztrák-magyar bank 120.10. Déli vasut 24.—. Elbavölgyi vasut 129.50. Londoni váltóár 20.43. Bécsi bankegyesület 123.—. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék 98.15. 4%-os magyar aranyjáradék 99.— Osztrák hitelrészvény 215.50. Osztrák-magyar államvasut 148.—. Északnyugati vasut 121.—. Bécsi váltóár 850.25. Párisi váltóár 812.25. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 234.—. Az irányzat szilárd.

Páris, május 4. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 99.50. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 101.82. Ottomanbank 556.—. 3½%-os francia járadék 102.30. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 100.35. Párisi bankrészvény 1110. Olasz járadék 96.47. Francia törlesztb. járadék 100.37. Osztrák földhitelintézeti részvény 12.85 Török dohányrészvény 328.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 4. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 95—97— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 92—94— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 200 kilogrammon felüli sulyban) 88——90 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 86——87 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 84——86 fillérig.

Sertéslétszám 1901. május 2. napján volt készlet 54.950 darab. — 1901. május 3. napján felhajtatott 692 darab. 1901. május 3. napján elszállittatott 793 darab. 1901. május 4. napjára maradt készletben 54.849 darab.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, május 4.

A magas nyomás, amelynek maximuma Anglia felett van, nyugati, az alacsony nyomás pedig, amelynek minimuma Észak-Oroszország felett van, keleti Európát boritja.

Az idő e helyzethez képest Európa nyugati felében száraz, derült, keleti felében pedig változékony, csapadékos és zivataros volt.

A hőmérséklet északról sülyed.

Nálunk az idő tegnap még kevés kivétellel mindenütt esős volt, de jelentékenyebb csapadék csak az ország keleti felében esett.

Szórványosan zivatarok is voltak.

A hőmérséklet Keletről sülyedt.

Kilátás: További lehülés várható, az ország keleti felében még esőzésekkel.

TÁJÉKOZTATÓ.

Utánzások miatt kérünk pontosan a névre figyelni: **Rosa Schaffer.**

Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Törvényesen védve.

Ezt a legnagyobb kincset elérni eddig egyedül csak

Mme. Rosa Schaffer

szerb kir. udv. és kam. szállítónő, **Bécs**, I., Kohlmarkt 6.

által feltalált és használt és sok kiállításon első díjakkal kitüntetett **szépségüzereknek sikerült.**

Poudre ravissante cs. kir. kizárólagos szabadalm. minden hölgynek, aki egyszer megkísérelte, nélkülözhetetlen, a bőrt vakító fehérré teszi, csodálatos zománca alatt eltünik minden bőrkiütés, még a himlőhelyek és anyajegyek is, elsimítja a bőr ráncait, összehuzza a pórusokat és minden női arcot vakitóvá és fiatallá varázsol. Ez az egyedüli poudre, melynek használata után mosdani lehet annélkül, hogy a bőrről szenzációs hatása eltünne. **Egy karton ára 5 kor. és 3 k.**

Csak ezen védjegygyel valódi.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalit, a bőrt ruganyosra és ránc-nélkülivé teszi és este minden hölgynek használnia kell- **Egy tégely ára 3 korona.**

Eau ravissante a bőr petyhüdtségét megakadályozza, megerősíti a bőrt és a legkitünőbb **biztos hatásu** toilette viz. 1 üveg ára 5 korona.

Savon ravissante földülmulhatatlan szépségszappan. **Ára 1.60 és 2.40 korona.**

Mme. Rosa Schaffer „Kinoir-" jával **minden ősz hajnak ifju szinét** szőke-, **a legfényesebb gesztenye barsonyszerü fekete szint.** A „Kinoir" egyszeri használata elegendő, hogy a haj szinét örökre **szőkének, barnának** vagy **feketének** tartsa meg. Semmi mosás sem képes az elért árnyalatot eltávolitani, a fejbőr tiszta és fehér marad. **Kartonok ára használati utasitással együtt 3 és 10 korona.**

Ajánlom ujonnan feltalált impregnált **homlokkötömet** redőtlen, márványsima homlok és magas szemöldök megtartására garancia mellett minden hölgynek éjjelre. **Ára 3 korona.**

Valamennyi szerem csodálatos hatásáért teljes garantiát nyujtok. Számtalan köszönő és elismerő irásaimat a ingmagasabb körökből bárki megtekintheti. **Főraktár: Rosa Schaffer, Bécs I., Kohlmarkt 6. Budapesten: Török József, Király-utca 12. Dr. L. és J. Egger, gyógyszertár a „Nádorhoz" Váci-körut 17. szám.**

Napirend.

Naptár. Vasárnap, május 5. — Római katholikus: F. 1. Cantate. — Protestáns: F. 1. Gothárd. — Görög-orosz: (április 22.) J. Szi. Teod. — Zsidó: Ijar 16. — Nap kél: 4 óra 21 perckor. — Nyugszik 7 óra 1 perckor. — Hold kél: délután 8 óra 1 perckor. — Nyugszik: délelőtt 5 óra 10 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Muzeum. Régiségtár. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Tavaszi kiállitás a Mücsarnokban délelőtt 9 órától délután 1 óráig 1 korona, azontul délután 4 óráig 40 fillér belépődijjal.

Istvánffy Gyula festőművész kiállitása az Andrássy-uti Belle-Vue épületben reggel 9 órától este 6 óráig. Belépődij nincs.

Országos Képtár és a mezzotinto metszetkiállitás az Akadémiában megtekinthető reggel 9 órától délután 1-ig.

Iparművészeti Muzeum és a párisi tárgyak kiállitása nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma (Muzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani Intézet muzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától délután 1 óráig. Dijtalanul megtekinthető,

Közlekedési Muzeum a városligetben nyitva 9—12-ig.

A Tudományos Akadémia Goethe-szobája zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—8-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

UTMUTATÓ.

Sternberg Ármin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárában **Kerepesi-ut 36.** cimbalmok, hegedük, fuvolák s minden más hangszer jutányos árban szerezhető be. Külön zongoratermek a **Kossuth Lajos-utcában** (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: **10 millió korona.** Elnök: **Tolnay Lajos**, vezérigazgató: **Benke Gyula.** Központ: **VI., Andrássy-u. 5.** Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: **IV., Koronaherceg-utca II.** Kézi zálogüzletek: **IV., Károly-körut 18.; IV., Koronaherceg- és Zsibárus-utcák sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.**

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. Leány- és fiubiztositó-intézet, **Budapest, VI., Terez-körut 40—42.** (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,717.255·21 korona. Eddig kifizetett biztositott tőke több mint **600.000** korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb dijtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosithatók.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 4. —

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. központi statisztikai hivatal létszámába dr. Kovács Aladár miniszteri segédtitkárt miniszteri titkárrá, dr. Budai László miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, Kubinyi Albert miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá, dr. Pogány Frigyes fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazót valóságos miniszteri segédfogalmazóvá, dr. Borbély Kálmán statisztikai hivatali gyakornokot ideiglenes minőségü fizetésnélküli miniszteri segédfogalmazóvá, továbbá Fehér Miklós statisztikai hivatali térképészt statisztikai hivatali IX. fizetési osztálybeli főtisztté, Zsolnay Vilmos statisztikai hivatali X. fizetési osztálybeli tisztet statisztikai hivatali térképészszé, Tolcsvay Győző és Tettey Emil statisztikai hivatali IX. fizetési osztálybeli tiszteket statisztikai hivatali tisztekké a X. fizetési osztályba, végül Jakobei Gyula és Apl János statisztikai gyakornokokat ideiglenes minőségü statisztikai hivatali tisztekké a XI. fizetési osztályba; az igazságügyminiszter Pulszky Mihály verseci kir. járásbirósági joggyakornokot az oklándi kir. járásbirósághoz, Mihályffy Dénes pécsi kir. járásbirósági joggyakornokot a pécsi királyi törvényszékhez, Rihmer Aladár pécsi királyi járásbirósági joggyakornokot a siklósi és Klonfár Alajos királyi állami végrehajtó, eperjesi lakost a varannói királyi járásbirósághoz aljegyzőkké; Szladek Károly verebélyi királyi járásbirósági irnokot a verebélyi kir. járásbirósághoz és Müller György brassói kir. törvényszéki irnokot a brassói kir. törvényszékhez segédtelekkönyvvezetőkké, Essősy Sándor ipolysági kir. törvényszéki dijnokot a liptó-ujvári kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki; Fülöp István oklándi kir. járásbirósági aljegyzőt a nagyajtai kir. járásbirósághoz helyezte át.

Vizállás.

		Máj. 4. méter	Máj. 3. méter			Máj. 4. méter	Máj. 3. méter
Inn	Schärding	0.92	0.96	Tisza	M.-Sziget	1.07	1.05
Duna	Passau	2.53	2.60	„	Tokaháza	0.80	0.46
„	Linz	0.35	0.29	„	V.-Namény	2.95	2.97
„	Bécs	0.20	0.18	„	Tokaj	3.17	2.98
„	Pozsony	2.68	2.19	„	Tisza-Füred	3.40	3.62
„	Komárom	2.86	2.88	„	Szolnok	3.89	3.86
„	Budapest	2.68	2.66	„	Csongrád	4.1	4.—
„	Paks	2.23	2.23	„	Szeged	4.84	5.14
„	Mohács	3.49	3.58	„	Török-Becse	3.97	4.—
„	Gombos	4.54	4.60	„	Titel	0.—	0.48
„	Ujvidék	4.22	4.34	Ondova	Bártfa	0.74	0.78
„	Pancsova	4.57	4.72	Topolya	Hoór	0.34	0.28
„	Orsova	4.36	4.42	Bodrog	Zemplén	3.05	2.80
Morva	Magyarfalva	2.10	1.90	Sajó	Zsolca	2.40	2.44
Vág	Zsolna	1.02	1.10	Hornád	H.-Németi	0.82	0.83
„	Trencsén	0.85	0.87	Berettyó	Margita	1.30	0.84
„	Szered	1.14	1.18	„	B.-Újfalu	0.66	0.36
Rába	Sz.-Gotthárd	0.04	0.02	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	0.36	0.33	„	N.-Várad	0.72	0.62
„	Győr	2.48	2.44	„	Belényes	0.86	0.82
Dráva	Pettau	1.38	1.40	„	Tenke	0.64	0.64
„	Zákány	0.40	0.—	„	Gurahonc	0.86	0.60
„	Barcs	1.25	1.16	„	Borosjenő	0.60	0.60
„	Eszék	0.—	0.—	„	Békés	2.40	2.55
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.80	„	Gyoma	3.46	3.50
Száva	Zágráb	0.96	1.04	Maros	Gy.-Fehérvár	1.68	1.64
„	Sziszek	1.69	1.68	„	Branyiczka	2.10	2.18
„	Mitrovica	3.84	3.92	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dées	0.—	0.—	„	Arad	0.76	0.—
„	Szatmár	0.43	2.18	„	Makó	1.82	1.44
Kraszna	N.-Majtény	0.52	0.46	Temes	K.-Kostély	1.38	1.62
Latorca	Munkács	0.38	0.32	Béga	Kiszető	1.26	1.38
Laborca	Homonna	0.86	0.80	„	Temesvár	1.10	0.12
Ung	Ungvár	0.22	0.02	„	Becskerek	0.—	1.—

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

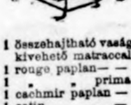

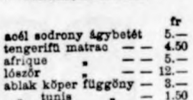

	frt		fr
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matraccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifü matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.80	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir „	8.40	1 „ tunis „	1.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	1 „ gyapju „	4.50
1 fodros selyem atl. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalterítő bouret	5.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 „ ágy „	1.30	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 „ „ L.	5.30
1 gyapju „ „	5.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 jó lópokróc	1.60	1 ágyelőke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 tapestry ágyelőke	—.40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 mir. jó futószőnyeg	—.75
		1 „ „ mintázott	

GICHNER JÁNOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicseréltetnek, vagy a pénz visszadatik.

Költözködéseket vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakarításával, elfogad az elzárható

Szabadalmazott Butorkocsival

Caro és Jellinek szállító

Budapest, V., Arany János-u. 34.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalataimnál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemü bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)

meglepő biztos eredménynyel gyorsan a legujabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön várótermek. Külön be- és kijárat.

Levelekre rögtöni válasz.

Császz. és kir. szab. jégszekrény.

Gyár: ***Budapesten, STILLER JÓZSEF-nál,*** ajánlja törvényesen védett és elismert **legjobb szerkezetü,** kitüntetést nyert **hütőkészülékeiket sör, viz, vaj, nyers hus hütésére, ételhütőket** házi szükségletre, **fagylalt-készülékeket és fagylalt-reservoirokat, borméréi berendezéseket és legujabb szerkezetü pezsgetö-csapokat.**

Képes árjegyzékek ingyen.

Stiller József

BUDAPEST.

Gyár és iroda:

VII. Nagydiófa-u. 22 Wesselényi-u. sarok.

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az üzlet felosztása folytán a raktáron levő összes **uri divat-cikkek, u. m. férfi-fehérnemü, nyakkendők, angol echarpok, angol kesztyük, zsebkendők, harisnyák, esernyők, sárcipők, vadász-mellények** stb., stb., **legjobb minőségben a beszerzési áron alól eladatnak.**

V., Dorottya-utca 6. szám. (Wurm-udvar).

KANITZ G. ZSIGMOND.

Az üzleti berendezés eladó.

Bérbeadandó szálloda

Munkácson, az ország észak-keleti részének legnagyobb forgalommal és kereskedelemmel biró városában. Az egyedüli számbavehető, eddig is forgalomba levő

„CSILLAG" cimü nagyszálloda

6 évre bérbe, illetve albérletbe kiadó. Ezen szállodának 30 legmodernebbül berendezett vendégszobája van, kávéházak, éttermek, sörcsarnokok és nyárikerti körszerüen átalakitva, egyszintén nagy magánlakás ezen szállodával egybekötve a bérlethez tartozik. Oly reflektánsok, kik legalább 20.000 koronával rendelkeznek, közelebbi felvilágositás iránt forduljanak.

HAUSMANN CH. munkácsi céghez.

A legkellemesebb, legkitünőbb és nélkülözhetetlen

fogtisztitó-szer

tubusban a

Thymol

1 tubus 60 fillér. (30 kr.) Mindenütt kapható.

Törvényesen védett HAZAI gyártmány.

Egyedüli készitő és főszétküldési raktár:

Sávoly illatszergyára.

Gőzerőre berendezett hygien. kosmet. laboratórium, magyar elsőrendü **finom piperészappangyár.**

Bpest, VII., Damjanich-utca 28.

Gyári raktár és fióküzlet: **TEMESVÁROTT.**

Rendkivüli

eddig még sehol sem tapasztalt szerencse

Bihari Ede

főelárusitónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főárudám útján ismét a 18445 $^{5}/_{5}$ számra a

200,000 kor.

főnyeremény fizetetett ki.

Az osztálysorsjáték rövid fennállása óta számos **10,000, 5000** és **2000** koronás nyereményeken kivül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor.

a 69686 $^{5}/_{5}$ számra,

600,000 kor.

a 28718 $^{4}/_{4}$ számra,

200,000 kor.

a 18445 $^{5}/_{5}$ számra,

80,000 kor.

a 69691 $^{5}/_{5}$ számra,

60,000 kor.

a 28772 $^{4}/_{4}$ számra,

A **május 22 és 23-ki** I. osztály huzásához

$^{1}/_{1}$ sorsjegy **12.**— kor. | $^{1}/_{2}$ sorsjegy **6.**— kor.
$^{1}/_{4}$ sorsjegy **3.**— kor. | $^{1}/_{8}$ sorsjegy **1.50** kor.

Eredeti sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök.

Bihari Ede

Budapest, IV., Városház-utcza 14.

Nagy számválaszték üzlethelyiségemben:
Károly-körút 28. (Központi városház) a Király-utczával szemben.

FERNOLENDT

cipő-fénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fentartja.

Alapittatott 1862-ben. Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. Raktár Budapesten, V. Lipót-körut 24. sz. Kapható mindenütt.

Pünkösdi vásár!

Feltünést keltő olcsó árak.

Kalotaszegi mosókelme, csinos csikos mintákkal, himzett és ajour-minták méterje csak ... 15 és 19 kr.

Vászon-zephir, házi ruhákra legujabb mintákkal csikos és kockás, mtrje 28 és 35 kr.

Francia cérnázott batiszt, szintartó, remek uj mintákkal, méterje ... 29 és 35 kr.

Himzett batiszt, fehér alap, szines pettyekkel, méterje ... ... 35 és 45 kr.

Levantin, legjobb mosóminták nagy választékban, méterje ... 19 és 25 kr.

Leszabott himzett batiszt ruhák, tiszta fehér, vagy fehér, szines himzéssel ... ... frt 4.50 és 5.50

tetszés szerinti szinekben frt 5.50 és 6.50

AUER IGNÁC FIA

vászon, fehérnemü és divatáru gyári raktára

BUDAPEST, VII. KEREPESI-UT 10.

Ingyen küldök mintagyüjteményt és árjegyzéket.

Most jelent meg

a francia eredeti kiadással egyidejüleg!

ÖT ÉV ÉLETEMBŐL.

Irta:

Dreyfus Alfréd.

A 318 lapra terjedő vaskos kötetben **Dreyfus Alfréd** saját maga irta meg öt évig tartó szenvedéseit. Ez emlékiratban megvan **Dreyfus Alfréd** elitéltetésének, lefokozásának, hazatérésének története, ördög-szigeti rabságának **Naplója,** feleségével folytatott levelezése, stb., **nyolc eredeti rajzzal és kézirással.**

Ára 3 korona 50 fillér.

Kapható az Orsz. Közp. Községi Nyomda R.-T.-nál Budapesten, VI., Váci-körut 61. szám és minden könyvkereskedésben.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmánya, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, mütábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Berguerand fils. párisi gyárából.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nemi betegségek, ideg-, bőr- és bármely nőibajok alapos gyógyitására legmelegebben ajanljuk

Dr. KAJDACSY J.

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Elektrotherapiai rendelőintézetét.

Lakás május I-től fogva

IV. Kigyó-u. 5.

I. em.

Klotild-palota, átjáróház és lift.

Rendel: délelőtt 9 órától 1 óráig; este 7–8 óráig.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolnak; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Elégedetlenség lehetetlen!

Meg nem felelőért a pénz kifogás nélkül visszaadatik.

Felöltő 9 frt, kammgarn-öltöny 14 frt, havelock egész gallérral 9 frt. Mind tiszta gyapjuból. Rothberger Jakab cs. és kir. udvari ruha-szállító Budapest, Váci-utca 6. szám.

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.

Legjobb egyenruhák, legszebb diszöltönyök, legolcsóbb libériák, valódi olasz vivószerek, **Tiller Mór és Társa** cs. és kir. udvari szállitóknál Budapest, IV., Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehéritett és szines pamutárukat.

Wolfner Gyula és társa gyapjumosó U. pesten.

Gép ipar.

Röck István Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hűtők, jéggépek, vizmű-, gőzmalmi, gőztégla-, olajgyári- és borászati berendezések.

Beschorner A. M. és fia, m. kir. udvari müérczöntők, Budapest, VII. külső váci-ut 119. Ércöntvények, diszitmények és szoboröntvények.

Sangerhausen gépgyár magyarországi gyártelepe. Budapest, Külső Váci-ut 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Főraktár: Budapesten VI., Váci-körut 57/a. „Hungaria—Drill" és mindennemü gazdasági gépek.

Hirmann Ferenc fémöntöde és ércáru gyár, Budapest, VII. Csányi-u. 9.

Miklóssy-féle acélmügyár Pelsüc. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerszámokat. Árjegyzék kérendő.

Papir ipar.

Első magyar acélirótoll, tollszár- és indigó másolópapirgyár. **Schuler József,** Budapest. Gyártelep és iroda VI., Dalnok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negativ és pozitiv másolópapirt és vásznat. Szabadalmazott indigó és szines másolópapirt. Rajzmásolópapirt és olajlapokat. Fénymásolatok azonnal eszközöltetnek: egy □ méter negativ 1 kor. 30 fill., pozitiv 1 kor. 70 fill.

Bútor ipar.

Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidékre is, elvállal a legelőnyösebben **Seffer Antal** ipartelepe Budapest IV., Károly-utca 1, boltszám 12. (Központi városház épület). Árjegyzék kivánatra ingyen.

Hirschler-féle szőkgyár Budapest, VIII. Baross-utca 135. Telefon 53—12. Nagy raktár és választék minden fajta ebédlőszékben a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig, egész bőrhuzattal, bőrbetéttel, valamint nádüléssel. Legjobb kivitel. Kizárólag saját gyártmány.

Agyag és üvegipar.

Léderer Márton, Élesd (Biharm.). Tüzálló (chamotte) tégla, disztéglák piros és fehér, alagcsövek, gyári kemény téglák, francia hornyolt tetőcserép, kitünő mész.

Hangszer ipar.

Thék Endre

egyedüli magyar

zongoragyáros

BUDAPEST,

Üllői-ut 66. szám.

hol nagy választék áll a t. közönség részére, különböző bel és külföldi fanemekből, német, francia és angol gépezettel a a legmesszebbmenő jótállás mellett. Raktárak vidéken is.

Müszerek.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mü- és kötszerésznél, **Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.** jutányosan beszereznetők „hazai" saját gyártmányu **sérvkötők, hátegyenestartók, ortopaedial-készülékek, müláb, mükéz** stb. betegápoláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Élelmi szerek.

Weisz Mór és Társa l. gyula cognac és likörgyár, törköly és pálinka-főzdéje Gyulán (Békés megye). Mindennemü gyümölcsből párolt szeszes italok, cognac, szilvórium, likörök és rumok.

Vegyészeti ipar.

Magyar gyártmány tengerentuli termékekből praeparalt természetes pálmák, sirkoszoruk pálmaágakból összeállitva, parafa és nyirfakéregből stb. különlegességek gyártása. **Fodor József, Szabadka.**

Bőr ipar.

Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest. Gyári Ujpest. Iroda: VII., Károly-körut 3. Ló-, juh-, gépszijés kipabőr, talp-, blankbőr, hajtó-, varró- új kötőszijak, hadfelszerelés cikkek.

Ditmar R. Budapest,

császár és kir. udvari szállító

IV., Kossuth Lajos-utca 3. sz.

Petroleum-lámpák. Villamos- és légszeszvilágitási-tárgyak.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők, kávéházak és magánlakások részére.

Kerti lámpák ❋❋❋❋

Kerti gyertyatartók ❋

Pince-, Folyosó- és Utcai lámpások. ❋❋❋

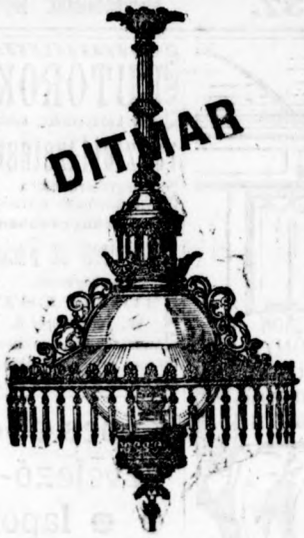

Villamos csillárok ❋❋

Villamos falikarok ❋❋

Lyrák és Mennyezet-világitótestek. ❋❋❋❋❋❋

Asztrál-lámpák

58—104—130

normálgyertya fénnyel.

Villamos-körték

5, 10, 16, 32 és 50

normálgyertya fénnyel.

CALORIFÉRE DITMAR teljesen szagtalanul égő, transportálható petroleumkályha és főzőtüzhely kályhacső nélkül, fürdő-vendéglők és nyaralókban nélkülözhetetlen.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

!Hölgyeim!

Van szerencsém az ujonnan megnyilt

szabászati-, rajz- és varró-tanintézetemet

ajánlani. A francia és angol szabászatban, ugyszintén a női ruha készitésében alapos oktatást nyujtok.

Ifj. Melion Józsefné

BUDAPEST,

IV. Muzeum-körut 17.

2.—K. 14 kar. aranygyürük

hölgyeknek és uraknak val. ezüsttel erősitve. Minden gyürü cs. k. hivatalosan hitelesitve. Sok évi tartósságáért kezeskedik. Csodálatosan fénylő utánzott gyémánttal hitelesitve. K. 2.—, erősebb K. 3.—, 6 kar. arany K. 5.—, (gyürüméret-papirszelet kéretik) szállitva utánvéttel. Meg nem felelőért a pénz vissza. Ruudbakin **M. Bécs, IX., Berggasse 3.** Számos illusztrációval ellátott magyar mintakönyv órák és aranyárukról stb. ingyen és bérmentve.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kárpitos- és asztalosbutor egyedüli főraktára

VII. ker.

Erzsébet-körut 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós fényezett	30 frt	1 ebédlőszék, ó-német stil	3.50 frt
2 ágy, fényezett	22 „	1 irószstal, 3 fiókos	16 „
1 éjjeli szekrény, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	100 „
1 mosdó, 2 ajtós, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	130 „
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	30 „	1 garnitura crépe- vagy bourette-behuzat	55 „
2 ágy, magas, diófa, matt	26 „	1 garnitura selyem-behuzat	80 „
1 éjjeli szekrény, diófa, márványnyal	8 „	1 garnitura plüss-behuzat	80 „
1 kredenc, 4 ajt, fülkés, faragott, márv.	46 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márványnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	12 „		

Nagy választék egyszerü, valamint a legdiszesebb kivitelü butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébettér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Jöjjön a boltomba, vagy kérje 200 ábrás árjegyzékemet és meggyőződik, hogy szebb, jobb és

olcsóbb cipőt

sehol nem kap s. p.

1 pár férfi borjubőr fűzős		3.20
1 „ sárga „		3.40
1 „ női cugos vagy fűzős		3.—
Gyermek cipő fűzős v. gombos	1 frt	

DÓCZI cipész BUDAPEST, Kerepesi-ut 10/D.

SPECIALISTA SÉRVKÖTŐKBEN!

Keleti J. orthopädiai müintézete ajánlja minden **sérvben szenvedőnek** a legujabb és modern szerkezetü 1900. évben cs. és kir. **szabadalmazott sérvkötőjét.** Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkivül kitünő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Arak:	Egyoldalu	Kétoldalu
	12 korona.	24 korona.

Gyáraimban **teljes jótállás** mellett készülnek, továbbá: **járó- és támgépek, müfüzők** rendénnéttek részére és **scoliosis-nál Hessing** rendszere szerint. **Mülábak és kezek, haskötők, köldöksérvkötők, görcsér-harisnyák** stb. stb.

Illusztrált árjegyzéket titoktartás mellett ingyen küld szét:

KELETI J. orvos-sebészeti mü- és kötszer-gyára (alap. 1878.)

Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17 c.

Gyár: Központi városház.

Kéretik a cimre jól figyelni.

12 korona rendelésnél bérmentve. Meg nem felelő készséggel kicseréltetik.

Levélboriték-ujdonság!

A magy. kir. szab. levélvédőboriték-gyár.

(Keleti szabadalma)

Budapest, VI. Eötvös-utca 20.

Szives figyelmébe ajánlja szabadalmazott boritékait minden nagyságban, minőségben és minden alakban, ugy a közönséges, valamint a legelegánsabb kivitelben. Ismét elárusitók előnyben részesülnek. **Képviselők minden nagyobb városban felvétetnek.**

A levélvédőboritékaink előnyei a következők:

Kényelmes és gyors felbontása kés vagy olló nélkül, az átlyukasztott csik leszakitása által, az azon át nem csuszható **levél és melléklete sérülésének kizárásával.**

A levél kifosztása — a szabadalmazott boritékunk szerkezete és ragasztása által — **lehetetlen.**

A postabélyeg — melynek kelte peres esetben mint bizonyiték gyakran szükséges — sérületlen marad

Mind eme előnyök mellett az árakra nézve a közönséges levélboritékok áraival versenyezünk.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* taláindependent fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arcszint, vakitó fehér ránctalan arcbőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezességi mellett *(a pénzkülönbeni visszatérítése mellett)* szeplőt, májfoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, aregirt, a bőrnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főfőuraságok, müvészek* stb. használatában, a miről biz. tok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer jóságának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves létele,* a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bőrt azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér színben 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Rixné Vilma** fiat-hoz *(Rix Antal és testvére)* czégnez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 10.* levelünk. — *Vételeiket csak dlomázros csomagokat tessék elfogadni.*

Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF Király-utca 12.** DANKOVSKY ISTVÁN V., Vurm-utca 5., DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. gyógyszertára, LUEFF SÁNDOR illatszerüára, NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7., BRAUN MÓR Lajos-utca.

Nincs többé sérv!

2000

koronát fizetek

annak, a ki az én sérvkötőim használata mellett nem **gyógyul** ki teljesen.

Utánzásoktól óvakodjunk. Prospektusokat ingyen és bérmentve a **Pharmaceutisches** Bureau által, Valkenburg (L) Holland No. 501.

Külföldre levelek 25, levelezőlapok 10 filléres bélyegge látandók el.

A szőlő peronosporája ellen

a magyar óvári gazdasági akadémia **növényélet- és kórtani állomásának** legutolsó kisérletei szerint is **legjobb sikerrel** használható a

dr. Aschenbrandt-féle „BORDÓI-POR."

(Leszállitott árak.)

Külön **szakértelem** nélkül, **könnyen,** néhány **perez** alatt **biztos** oldat készithető belőle. A szőlőt **soha nem perzseli;** a **permetező-gépet soha nem dugitja; kitünően tapad, a nagyobb esők** sem képesek lemosni; **hatása biztosabb, kezelése könnyebb, használata olcsóbb,** mint a

RÉZGÁLICZÉ.

Használati utasitást és a **450 szőlősgazda** elismerő bizonyitványát bárkinek elküldi és **megrendeléseket elfogad,** a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. sz.

A **dr. Aschenbrandt-féle „bordói-por"** ára Budapest vasutra adva: 50 kg. zsákokban **à kg. 70 fill.** | 10 és 5 kg zsákokban **à kg. 74 fillér.**

Olcsó keritések!

Olcsó keritések!

HAIDEKKER SÁNDOR sodronyszövet-, fonat- és kerités-gyára

Budapesten, VIII. ker., Üllői-ut 48. szám.

Gyárt és szállit: szabadalmazott Hungária-fonatokat méterenkint 50 és 70 fillérért; gép- és kézi sodronyfonatokat, tiskós sodronyt, pánthuzalt; erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekeritésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelü kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból. Továbbá föld- és kavics-rostákat; magtárablak-rostélyokat; ökör-szájkosarakat; szikrafogókat; gabonaválasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek uj sodronyköpenynyel való ellátását. Rostaszövetet és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. — Jutányos és pontos kiszolgálás.

Mercurbank

BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 37.

Magy. kir. osztálysorsjáték.

Sorsjegyek az I. osztályhoz kaphatók.

1/1 sorsjegy ára 12.— korona.
1/2 „ „ 6.— „
1/4 „ „ 3.— „
1/8 „ „ 1.50 „

Pontos kiszolgálás!

Megrendelések legcélszerűbben postautalványon eszközöltetnek.

SORSJEGY ÁRAK: { EGÉSZ 6 frt. FEL 3 „. | NEGYED 1 frt 50 NYOLCZAD 75

Bankházunkat azon nagy megtiszteltetés és kitüntető kegy érte, hogy ő Fensége

Ferenc Ferdinánd főherceg

osztálysorsjegyet vásárolt nálunk. Ebből látható, hogy még a legmagasabb helyen is méltányolják az osztálysorsjáték előnyeit és bankházunk szolid és pontos kiszolgálását.

Huzás már május 22. és 23-án.

A legtöbb főnyereményt nálunk nyerték,

HECHT Bankház,

Budapest, IV., Ferencick-tere 6.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint

részletfizetésre

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban

Ehrentreu és Fuchs

testvéreknél,

BUDAPEST,

VI., Teréz-körut 8.

Andrássy-ut közelében.

Képes árjegyzék ingyen.

Képes levelező-lapok

a legkedveltebb budapesti

színésznők

brom-ezüst kivitelü arcképével diszitve.

Páratlan szép gyüjtemény.

Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 drbot tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldéssel **1 frt 80 kr. (3 K. 60 fil.).**

Az összeg beküldése után küldi a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatala

József-körut 18. sz.

Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozatja, az 48 helyett 52 képet kap.

C.

Ámon Margit
Bárdy Gabi
Blaha Sárika
Fáy Szeréna
Hegyesi Mari
Hegyi Aranka
Haraszthy Hermin
Lánczy Ilka
Lukács Juliska
Maróthy Margit
Szilágyi Arabella
Varga Anna.

Agulár Dávid Fia

Bpest, Deák-tér 6. Király-utca sarok.

Magyarország egyedüli cipőgyára, mely 1 évi irásbeli jótállást vállal minden cipőért, mely az általa feltalált Guzi-kenőcscsel kenve lesz. Minden cipőhöz 1 Guzi-kenőcs ingyen. Vidékre 5 kilóig 30 krt számitok és portómentesen küldöm a cipőt. Kérje képes árjegyzékem ingyen. Mértéknek elegendő, ha a lábtalp harisnyában egy papirlapra állva lerajzoltatik.

Férfi vixbőr sima cipő, erős	3.—
Férfi vixfettétes, finom kivitel	3.20
Férfi legf. vix fűzős cipő, gavallér	3.40
Divatos barna bagaria fűzős, elegáns	3.80
Legf. szalonlakk fűzős v. cugos	4.—
Párisi divat box calw-bőr. feltünő elegáns	4.50
Női zergebőr fűzős v. cugos, erős.	3.—
Női zergebőr gombos, elegáns	3.50
Divatos barna fűzöscipő, finom	3.—
Salonlakk fűzős v. cugos, elegáns.	3.50
Párisi divat box calw-bőr fűzős v. gombos, feltünő elegáns	4.—
Gyermekcipő 1 évtől 3-ig	1.20
3 évtől 5-ig 1.50, 5 évtől 8-ig 1.80, 8 évtől 10-ig 2.— frt.	

Nem megfelelő cipőt kicserélek, vagy a pénzt visszaadom.

Kész férfiruhák,

elegáns kivitelben, jutányosan beszerezhetők

Leitersdorfer D. és Fia

férfiszabóknál

Budapest, Koronaherceg-utca 6. szám.

Mértékszerinti ruhák a legdivatosabb angol szövetekből elismert elegáns szabásban készülnek.

Főáruda 48. Brixton-Road, London, SW.

Thierry A. gyógyszerész

emésztőszere (Digestiv)

valódi angol általános étel- és emésztési pora, mindennemü és fajtáju gyomorbajosoknál, hatásában föülmulhatatlan. Étvágygerjesztő és az emésztést előmozditó. Minden skatulyának a készitő aláirásával kell ellátva lennie. Egy skatulyát **3 korona** előleges utalványozása mellett bérmentve küld

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára

Pregradán, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Továbbá kapható **Budapesten: Török József, Dr. Egger Leo és J. gyógyszertárában.**

17597/901. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Budapesten, VIII. ker. Szentkirályi-utcában fekvő „Ferenc József Tanitók Házának kiépitése és átalakitása alkalmával teljesitendő és összesen 438993 korona 33 fillérrel előirányzott **föld-, kömüves-, elhelyező-, kőfaragó-, szobrász-, vas-, ács-, cserépfedő-, bádogos-, burkoló-, padozati, asztalos-, lakatos-, mázoló-, üveges-, kárpitos-, szobafestő-, kályhás, vizvezeték és csatorna, központi fütés, villanyos világitás, villanyos jelző berendezés, udvar kavicsolás és kertészmunkák elkészitése,** illetőleg szállitása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik.

1. Az árlejtésben résztvehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, kik üzletük gyakorlására hatósági engedélylyel birnak.

2. Ajánlatok az összes munkákra, egyes munkacsoportokra, vagy pedig egyenkint külön-külön tehető.

3. A munkákra vonatkozó munkakivonatok és ajánlati minták vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak és kötelesek abba egységáraikat beiktatni, a végösszegeket pedig ugy számjegyekkel, mint betükkel kiirni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti iveken tétetnek.

4. Később érkezett, távirati uton küldött vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb

f. év junius hó 3-án déli I óráig

a vall. és közokt. magy. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. Hold-u. 8. sz.) nyujtandók be.

6. A beadott ajánlatok a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszterium kebelében f. é. junius hó 4-én déli 11 órakor V. Vadász-u. 33. III. 13. nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6. §. szerint, az ajánlati összeg 5%-nak megfelelő bánatpénzt az ott körülirt módozatok és kikötések mellett a budapesti IX. k. m. kir. állampénztárnál az ajánlat benyujtása előtt letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz készpénz vagy értékpapir bánatpénzül nem csatolható.

8. Fenntartja magának a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül, a jutányosság szemmel tartása mellett a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jól és helyesen készitett munkák teljesitése iránt már eleve is legtöbb biztositékot nyujtani képes.

A munkák két részletben fognak végrehajtatni és pedig az udvari uj szárnyak a folyó évben megkezdendők és az 1902-ik és junius hó 1-ig befejezendők és csak az után lesz a meglevő szárnyra a III ik emelet épithető és átalakitható. A föld- és kömüvesmunkák vállalkozója köteles lesz minden kárpótlás nélkül arról gondoskodni, hogy az épités folyamán ugy a fennálló szárnyba, valamint az uj szárnyban a szabad közlekedés az intézetben lakók részére biztositassék és fenntartassék.

9. A munkákra vonatkozó általános különleges feltételek és tervek a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium müszaki ügyosztályában (Budapest, V. ker. Vadász-utca 33. III. 13.) naponta d. e. 10. 12. óra között megtekinthetők, ugyanott fognak az ajánlati minták és munkakivonatok a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

Budapesten, 1901. május hó 2-án.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi minister.